

HOLAŠ DUŠY

**PADRUČNIK
ŽYĆCIAPRAKTYKI
RELIHIJNAJ**

**dla
BIEŁARUSAŮ**

**UłazyŮ
Ks. K. Stepovič**

**Vydańnie IV
papraŮlenaje i dapoŮnienaje**

RYM - 1949

REHULAMIN RUŽANCOVAHA ABJADNAŇNIA «RUŽ A.»

Meta – relihijna-kulturnaj, arhanizacyjna – hramadzkej supracaj i malitvaj: baranicca ad blahoha, datrymać viernaści Zbavicielu i Kaściolu (Božni), ražvivać česć Maryi i žyćcio chryścijanskaje ŭ dušach siabroŭ-siabryn dy narodu ichniaha.

Arhanizacyja – «Ruža» składajecca z:

a) *Častak* – 5-cioch siabryn (oŭ) z Pačynalnicaj na čale;

b) *Piatnaccatak* – 3 častki z. Zelatarkaj na čale;

c) *Nadpiatnaccatak* – ad 3 da 10 Piatnaccatak z Nadzelatarkaj (ram) na čale; Zelat. i Nadzelat. jość automatycznymi siabrami,

d) *Ružrady Parafijalnej* z poŭnaŭladnym **Patronam** na čale, jakaja moža mieć svoj vykanaŭčy orhan u postaci

e) *Ruždyrekcyi*, padlehlými

f) *Naddyrekcyi Dyecezalnej* z

Promotoram na čale.

HOLAŠ DUŠY

**PADRUČNIK
ŽYĆCIAPRAKTYKI
RELIHIJNAJ**

dla
BIEŁARUSAŮ

Ułazyŭ
Ks. K. Stepovič

Vydańnie IV
papraŭlenaje i dapoŭnienaje

RYM - 1949

„HOLAS DUŠY „

(Vox animae)

Nihil obstat quominus

reimprimatur

† PETRUS FRANCISCUS BUČYS

Ep. tit. Olympen.

REIMPRIMATUR

Vicariatu Urbis, die 27 nov. 1948

† ALOYSIUS TRAGLIA

Archiep. us Caesarien. Vicesgerens

Mučaniku za relihijnaje abjadnannie Uschodu z Zachadam, šv. Jozafatu, Archibiskupu Polackamu, hetu pracu pašviačaju.

PRADMOVA da I-ha vydańnia

Miły Bracie Biełarusie! Kali Boh pazvoliŭ nam dawać čeść Jamu ŭ rodnaj movie našaj, ličyŭ ja patrebnym zlażyć voś hetu knižycu, kab prysłużycca patrebam dušy tvajej. Niachaj nie zastrašyć Ciabie jaje forma prostaja, ani jaje pachiby, kali časam jakija zakralisia, ale niachaj serca tvajo znojdzie ŭ joj myśli dobryja, katorymi ŭźniasiešsia Ty ščyraj dušoj da Najvyššaha. Mo słowa jakoje budzie vydavacca mienš padchodnym, nia sumuj! Daść Boh, što jak staniem rodnaj movaj Jaho chvalići, buduć i sloŭcy da taho hładziejšyja, a ciapier davalimsia tym, što majem. Pišučy hetu knižku, mieŭ ja na mecie dać stravu lohkuju strudžanaj dušy twajoj i pamahčy joj wyskazwacca prad Boham słowam prostym, a poŭnym tajničnaj blybini. Tvaryŭ ja tut mała: daŭ toje, što i sam znajšoŭ u piśmienstvie vialikich pieśniaroŭ myśli relihijnaj. Pazvol, o Boža, ŭzraści ziarniatkam hetym na nívie Tvajoj!

Ks. K. S.

PRADMOVA

da II-ha vydańnia

Pryhataŭlajučy da druku II vydańnie „Hołas Dušy“, mieŭ ja na ŭvazie pradusim našu biełaruskaju moładź, jakaja choča malicca ŭ svajoj rodnej movie i žadaje svajej knižki da nabaženstva. Dziela hetaha ŭvieś matarjał u hetym II vydańni datasavany da žyćcia moładzi i pry hetym vybrany najpatrabniejšy. Vypuściŭ ja z I vydańnia raździeł ab tarcyjarstvie, razmyśleńni na važniejšyja šviata hodu, a ŭvioŭ miž inšym malitvy Imšalnyja, abapiortyja na Liturhii, niešpary (da Maci Božaj), karotki rachunak sumleńnia i sabraŭ usie pieśni, jakija ad I vydańnia (ad 1926 h.) žaŭlalisia ŭ časopisiach i adbitkach. Nie pamiaściŭ ja „Darohi Kryža“, „Ražanca“, „Pieśniaŭ žalu“, kab lišnie nie pašyrać raźmieru knižki, jakaja i raźmieram svaim pavinna być prydatnaj dla moładzi. Pakul vyjdzie abšyrnaja knižka da nabaženstva dla narodu, abyjmajučaja ŭsiu Słužbu Božuju, hetaj knižycaj mohuć karystacca i starejšyja.

Niachaj-ža heta knižyca budzie pučciawodnaj zorkaj u relihijnym adraďžńni Biėlaruskaha narodu.

Ks. V. Hadleŭski.

PRADMOVA

da IV wydańnia

HOLAS DUŠY vieručaj biełaruskaj u formie malitaŭnika hetkajža nazovy z ražvićciom ahulnaha našaha adradžeńnia štoraz šyreje i mahutnieje. Pašla dvuch čarodna dapaŭnianych vilenskich wydańniaŭ jaho dy wydańnia trejciaha, mienskaha, pierarvanaha mučanicत्वam wydaŭca Ks. Dr. Stanisława Hlakoŭskaha, naŭspieła voś piakučaja patreba wydańnia čačviortaha, zamiežnaha. Nidzie bo i nikoli mo' duša taja nie adčuwała tak smahi łaski dy patoli ad Boha ŭ sałodkaj rodnaj movie, jak tut, na čužynie, u siańniašnim badziackim biadollu.

Mahčymaść hetaha wydańnia my zaŭdziačva — jem Ajcoŭskaj dabradziejnaści JAHO ŠVIATAŠCI PAPIEŻA PIUSA XII.

Jano šče bolš papraŭlenaje i dapoŭnienaje. Papraŭki mieli na mecie hałoŭna ačyščeńnie movy ad čužych sloŭ dy darychtavańnie jaje da melodyi i miłahučnaj recytacyi. Dadana tut toje, čaho nie źmiaścili wydańni papiarednija: Pieśni Żalby, Daroha Kryža, Ružaniec, Litanija da św. Antoniaha, Ministrantura dy źmieńka malitvaŭ i novych pieśniaŭ; naahuł — usio, što z dahetu-lešniaha našaha darobku ŭ dzialancy pabožnaści dałosia tut, u čužaśviecie pry našym biasknihoŭj, znajści, prydbać i źmiaścić, kab nie zahinuła ŭ nietry siańniašniaha lichalećcia, a było pieradana lepšaj budučyni.

Ks. P. Tatarynovič.

KALANDARYK ŠVIAT RUCHOMYCH

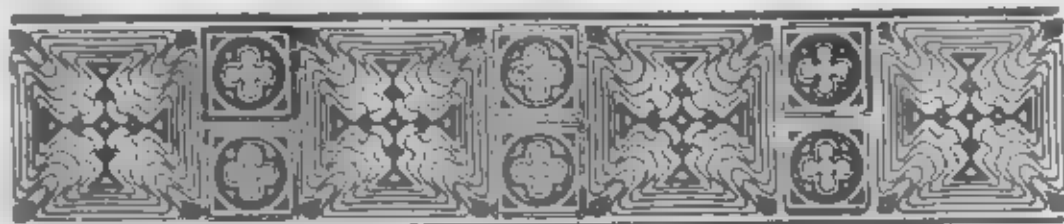
HOD	Miasajed.	Papialec.	Vialik- dzień.
1949	13.II	2.III	17.IV
1950	5.II	22.II	9.IV
1951	21.I	7.II	25.III
1952	10.II	27.II	13.IV
1953	1.II	18.II	5.IV
1954	14.II	3.III	18.III
1955	6.II	23.II	10.IV
1956	29.I	15.II	1.IV
1957	17.II	6.III	21.IV
1958	2.II	19.II	6.IV
1959	25.I	11.II	29.III
1960	14.II	2.III	17.IV
1961	29.I	15.II	2.IV
1962	18.II	7.III	22.IV
1963	10.II	27.II	14.IV
1964	26.I	12.II	29.III
1965	14.II	3.III	18.IV
1966	6.II	23.II	10.IV
1967	22.I	8.II	26.III
1968	11.II	28.II	14.IV
1969	2.II	19.II	6.IV
1970	25.I	11.II	29.III
1971	7.II	24.II	11.IV
1972	30.I	16.II	2.IV
1973	18.II	7.III	22.IV
1974	10.II	27.II	14.IV
1975	26.I	12.II	30.III

KALANDARYK ŚVIAT RUCHOMYCH

Ůnieba- Ůŝeŝcie.	Siomu- cha.	Dzia. viatnik.	Advent.
26.V	5.VI	16.VI	27.XI
18.V	28.V	8.VI	3.XII
3.V	13.V	24.V	2.XII
22.V	1.VI	12.VI	30.XI
14.V	24.V	4.VI	29.XI
27.V	6.VI	17.VI	28.XI
19.V	29.V	9.VI	27.XI
10.V	20.V	31.V	2.XII
30.V	9.VI	20.VI	1.XII
15.V	25.V	5.VI	30.XI
7.V	17.V	28.V	29.XI
26.V	5.VI	16.VI	27.XI
11.V	21.V	1.VI	3.XII
31.V	10.VI	21.VI	2.XII
23.V	2.VI	13.VI	1 1.XI
7.V	17.V	28.V	29.XI
27.V	6.VI	17.VI	28.XI
19.V	29.V	9.VI	27.XI
4.V	14.V	25.V	3.XII
23.V	2.VI	13.VI	1.XII
15.V	25.V	5.VI	30.XI
7.V	17.V	28.V	29.XI
20.V	30.V	10.VI	28.XI
11.V	21.V	1.VI	3.XII
31.V	10.VI	21.VI	2.XII
23.V	2.VI	13.VI	1.XII
8.V	18.V	29.V	30.XI

PIUS XII
PONT. MAX.

ČAŠĆ I

PACIERY I KATECHIZMY

PACIERY

Kožny dzień, rana i wiečaram
starajsia adhavaryć paciery i he-
tym spoŭniš svoj abaviazak pie-
rad Boham. Kali-b nia mieŭ času,
zmoŭ prynamsi « Ojća naš ». Pry-
vitana budź i « Chwała Ajcu ».

Znak kryža šwiatoha

† Ŭ imia Ajca i Syna i Ducha
Šwiatoha. Amen.

Malitva Hospadava

Ojća naš, katory jość u niebie.
Šviacisia imia Tvajo. Pryjdzi
vaładarstva Tvajo. Budź Tvaja
vola, jak u niebie, tak i na ziamli.
Chleba našaha štodziennaha daj
nam siańnia. I adpuści nam hra-
chi našy, jak i my adpuščajem
vinavatym našym. I nia űvodź
nas u pakusu, ale zbaŭ nas ad
złoha. Amen.

Anielskaje pryvitańnie

Pryvitana budź, Maryja, poŭnaja
łaski, Hospad z Taboju, ba-
hasłaŭlona Ty miž žančynaŭ i ba-
hasłaŭlony płod ułońnia Tvajho,
Jezus. Šviataja Maryja, Maci Boža,
malisia za nas hrešnych, ciapier
i ŭ časinu śmierci našaj. Amen.

Skład Apastolski

Vieru ŭ Boha Ajca Ŭsiomahu-
tnaha, Stvaryciela nieba i
ziarni. 2. I ŭ Jezusa Chrysta,
Syna Jaho adzinaha, Ŭsiospadara
našaha. 3. Jaki pačaŭsia z Ducha
Šviatoha, naradziŭsia z Maryi
Dzievy. 4. Zamučany pry Pon-
ckim Piłacie, ukryžavany, pamior
i pachavany. 5. Zyjšoŭ da piekła,
treciaha dnia paŭstaŭ z umioršych.
6. Ŭzyjšoŭ u nieba, siadzić pra-
varuč Boha Ajca Ŭsiomahutnaha.
7. Adtul pryjdzie sudzić żyvych
i pamioršych. 8. Vieru ŭ Šviatoha
Ducha. 9. Šviaty Kaścioł Kata-
licki, *) sułučnaść šviatych. 10. Ad-
puščeńnie hrachoŭ. 11. Zhrobuŭ-
stannie ciela. 12. Žyćcio wiečnaje.
Amen.

*) Subòznu.

Dziesiac Bóžych prykazańniaŭ

Ja tvoj Hospad Boh, jak vyvieŭ ciabie z ziamli Ehipskej, z domu niavoli.

1. Nia miej inšych bahoŭ a-proč Mianie.

2. Nia ŭžyvaj Imieńnia Božaha nadaremna.

3. Pomni dzień šviaty šviatkavač.

4. Pavažaj bačku tvajho i matku tvaju.

5. Nie zabivaj.

6. Nie čužalož.

7. Nie kradzi.

8. Nia šviedč falšyva na bližniaha svajho.

9. Nie pažadaj žonki čužoje.

10. Ničoha nie prahni, što nie tvajo.

Lubi Boha ŭsim sercam, usioj dušoj i ŭsiej siłaj svajoj, a bližniaha svajho, jak samoha siabie.

Chwała Ajcu i Synu i Duchu Świątemu, jak było spradwieku, ciapier i zaŭsiody i na wieki wiečnyja. Amen.

Boża, budź miłaściu mnie hrešnamu. †

K A T E C H I Z M Y

Pjać kaścielnych prykazańniau

1. Ustanoŭlenyja ţwiata ţwiatkawać.
2. U niadzielu j ţwiata Imšy ţwiatoj słuhać.
3. Zahadanyja pasty paścić.
4. Najmienš raz u hod prystupać da Sakramentu Pakuty i kala Wielikadnia da ţwiatoj Eucharystyi.
5. Časam zabaronienym viasielaŭ i hulniaŭ nie spraŭlać.

Vaźniejšyja praŭdy viery

1. *Pieršaja* – Jošć Boh.
2. *Druhaja* – Boh jošć spravialivy.
3. *Treciaja* – Boh jošć adzin u troch asobach.
4. *Čačviortaja* – Syn Boży, staŭsia čaławiekam i pamior za nas na kryży.

5. *Pjataja* – Łaska Bożaja da zbaŭleńnia kaniečnie patrebnaja.

6. *Šostaja* – Duša čaławieka nia ŭmiraje.

Siem św. Sakramentaŭ

1. Chrost. 2. Kryžmawańnie. 3. Eucharystyja. 4. Pakuta. 5. Apošniaje namaščeńnie. 6. Šwiaťtarstva.*) 7. Suženstva.

Pjać varunkaŭ Sakramentu Pakuty

1. Rachunak sumleńnia. 2. Žal za hrachi. 3. Pastanova paprawy żyćcia. 4. Ščyraja spoviedź. 5. Naprawa kryŭdy Bohu i bližniamu.

Dary Ducha Šwiatoha

1. Mudraść. 2. Rozum. 3. Rada. 4. Mužnaść. 5. Umiełaść. 6. Pa-božnaść. 7. Bahabojnaść.

Try cnoty Bożyja (teolohičnyja)

1. Viera. 2. Nadzieja. 3. Luboŭ.

Catyry asnaŭnyja cnoty

1. Razvažnaść. 2. Spraviadli-vaść. 3. Strymlivaść. 4. Mužnaść.

*) Kaplanstva.

Rady evanelinčyja

1. Dabravolnaja ŭbohaść. 2. Daśmiertnaja čystaść. 3. Poŭnaja pasłuchmianaść.

Važniejšyja chryščijanskija praktyki

1. Malitva. 2. Post. 3. Dareńnie ŭbohich.

Dabradziejnaść dla dušy bližniaha

1. Hrešnaha napaminać. 2. Ciomnaha navučać. 3. Pytajučym raić dobra. 4. Sumnaha paciešyć. 5. Prykraść ciarpliva znosić. 6. Kryŭdu sercam daravać. 7. Za žyvych i pamioršych malicca.

Dabradziejnaść dla ciela bližniaha

1. Hałodnaha nakarmić. 2. Zasmahšaha napaić. 3. Nahoha pryadzieć. 4. Padarožnaha ŭ dom pryniać. 5. Chvoraha adviedać. 6. Viažnia ŭspamahčy. 7. Niabožčyka pachavać.

Siem hrachou hałoŭnych

1. Pycha. 2. Prahavitaść. 3. Niačystaść. 4. Hnieŭ. 5. Abžorstva i

pjanstva. 6. Zavidnašč. 7. Laniŭstva.

Hrachi kličučyja pomsty Božaj

1. Samavolnaje zaboystva.
2. Hrech sadomski. 3. Kryŭda ŭdavy i siraty. 4. Zadziaržańnie naležnaje zapłaty.

Hrachi proci Ducha Śv.

1. Nadmiernaja nadzieja na miłaserdzie Božaje biaz dobrych čynaŭ. 2. Bieznadziejnašč zbaŭleńnia, abo rospáč. 3. Supraciŭleńnie paznanaj praŭdzie viery. 4. Zavidnašč łaski Božaj bližniamu. 5. Zakamianiełašč u hrachoch. 6. Adkładańnie pakuty až da śmierci.

Hrachi čużyja z našaj vinoj

1. Zahadyvač hrašyč. 2. Da hrachu namaŭlač. 3. Hrech naraić. 4. Da hrachu pamahač. 5. Na hrech pazvolić. 6. Hrech pachvalić. 7. Hrech baranić. 8. Hrachu nie karać. 9. Na hrech zamaŭčač.

**Apošnija rečy, jakija
zaŭsiody treba pomnić**

Śmierć – Sud – Nieba – Piekła.

Malitvy pierad i pašla jady

Pabahasłavi nas, Boža, i hetyja dary šviatyja, što z dabraty Tvaje spažyvacimiem. Amen.

Dziakujem Tabie, Boža, za hetyja dary šviatyja, što z dabraty Tvaje ščodraje spažyli. Amen.

Chryścijanski pryvjet

Pachvalony Jezus Chrystus!

Na vieki viečnyja. Amen!

Ad zła baranisia

CAŠĆ II

NABAŽENSTVY

MALITVY RANIEŠNIJA

Jak dzień začnieš, tak jaho i skončyš. Cani žyćcio svajo, cani kožnuju chvilinku. Kožnaja chvilina z łaski nam dana Boham. Boh daŭ nam čas da naprawy złoha, što ũ nas i z nas. Marnavaŭnie času, heta – hrech. Začni dzień malitvaj, choć i karotkaj, ale z serca idučaj. Zmoviŭšy paciery naranicy, kali maješ čas i achvotu, možaš adčytać jašće i hetyja malitvy.

† Ŭ imia Ajca i Syna i Ducha Šviatcha Amen.

Malitva

O Boža, nie adkaży mnie Tvaich daraŭ niabiesnych. O Boža, daruj mnie toje, što, sahrašyŭ ja dumkaj, słovam, abo ŭčynkam. Barani mianie ad maładušnaści j zakamianiełaści serca. Vybaŭ mianie ad usialakaj hrachovaj pakusy. O Boža, ašviaci majo serca, drennym pačućciom zahidžanaje. O Boža, ja hrešny čalaviek, a Ty

Boh miłašcivy: Ty znaješ maju
słabaść — zžalsia nada mnoju. O
Boža, pašli mnie na pomač Tvaju
łasku — prastaŭlaci šviatoje Imia
Tvajo!

O Chryste Jezu, Zbaŭca moj!
Upišy mianie, słuhu Tvajho, ũ
knihu żyćcia i daj mnie śmierć
ščašlivuju. Boža moj, choć dahe-
tul nie zrabiŭ ja ničoha dobraha
prad Taboju, Ty ũspamaży mia-
nie łaskaj svajoj zrabici pačatak
dobraha. O Boža, pakrapi majo
serca rasoju łaski Tvaje. O Va-
ładaru nieba j ziamli, spomni mia-
nie hrešnaha słuhu svajho ũ va-
ładarstvie Tvaim!

O Boža, pryjmi mianie, raska-
jenaha. Nie adstupajsia ad mia-
nie. Nia daj mnie ũ propaść złoha
zvalicca. O Boža, daj mnie ślozy
pakuty i pamiać na śmierć. Daj
mnie cnoty pakory, čystaty, po-
słuchu. Daj mnie ciarplivaść, via-
likadušnaść, łabodnaść. O Boža,
załaży ũ-va mnie fundament do-
braha i strach prad Taboj u sercy
maim. Niachaj budu ja zdatnym
Ciabie lubici z celaha serca i čynici
zaŭsiody volu Tvaju. Barani mia-
nie ad ludziej sapsutych, ad du-
chaŭ niačystych, ad złoha paža-
dańnia. Boža moj. Ty ũsio ro-
biš vodle Svaje voli pradviečnaj:

chaj-ža vola Tvaja spoŭnicca
nada mnoju hrešnym. O, budź
bahasłaŭlony navieki. Amen.*)

Akty viery, nadziei i lubovi

Boža moj, vieru najmacniej va
ŭsio toje, što Ty abjaviŭ i
praz Kaścioł ſviaty padaŭ nam
da viery. U viery hetaj chaču žyć
i pamierci i ŭsim sercam dzia-
kuju Tabie, što abdaryŭ mianie
hetaj cnotaj. — O Boža, pavialič-
vaj u-va mnie vieru!

Maju nadzieju ŭ Tabie, Boža,
na niaźmiernu dabratu Tvaju, što
dasi mnie ŭsie łaski, jakija pa-
trebny da žyćcia i da zbaŭleńnia
dušy maje. Maju nadzieju, bo Ty
sam, o Boža, abiacaŭ heta i vierna
vypaŭniaješ Svaje abiacańni. —
Boža, ućviardžaj mianie ŭ hetaj
nadziei!

Boža najlepšy! Miľuju Ciabie
ŭsioj majoj istotaj i nadusiočy-
sta, a z lubovi da Ciabie miľuju
i bliźniaha majho, jak samoha
siabie. Ščyra kajusia, što hrešačy
pastupiŭ niaraz prociŭ Tvaje lu-
bovi. — O Boža, zapalvaj u-va
mnie ſtoraz haračejšy ahoń lu-
bovi Tvaje.

*) Z tvoraŭ ſv. Jana Chryzostama.

Achviaravańnie

Bohu siabie i ũsiahoho svajho

Achviaruju Tabie, Boža, siabie samoha i ũsio, što maju — abo lepš — usio, što ad Ciabie maju, bo ũsio jošć Tvajo, što maju i što mieć maħu. Achviaruju Tabie ũsio, što siahonńia, zaŭtra i praz usio žyćcio majo budu dumać, havaryć, rabić i ciarpieć. Achviaruju cieħa i duħu maju z usimi ich uħadami i ũčynkami na ċas i na wiečnašć.

Chvaħa Ajcu i Synu i Duchu Šviatomu:

Jak było spradvieku, ciapier i zaŭsiody i na vieki wiečnyja. Amen. †

Malitva šv. Bernarda da Najšv. Dzievy Maryi

Pomni, o Najmiħašciviejšaja, Dzieva Maryja, što ad vieku niačuvana, kab toj, chto da Tvaje abarony ũciakaje i Tvaje pomačy prosić, byŭ Taboju apušćany. Idučy za hetaj nadziejaj, o Dzieva nad Dzievy, Maci Božaja, kliču Ciabie ũ majoj niadoli i jak hrešnik šukaju Tvajho žlitavańnia. O, Maci Pradviečnaha Šłova, nia ũzhardź maleńniem maim, ale pryjmi jaho ĺaskava! Amen.

O Aniele, Druža moj!
Ty zaŭsiody pry mnie stoj
Praz dzień cely i ŭnačy
Budź łaskaŭ mnie pamahčy:
Vierna służyć Bohu,
Zmahać dncha złoha,
Lubić mamu-tatu,
Kraj i rodnu chatu.

MALITVY VIAČERNIJA

Kančajučy dzień, zhavary paciery, tak jak i naranicy, a pošle možaš adčytać takija malitvy:

Božaspadaru ũsiomocny, vieru ũ prysutnašć Tvaju tut i na kožnym miescy. Kłaniajusia Tabie i chaču Ciabie miłavač nad usio na šviecie.

Dziakuju Tabie za ũsie łaski, jakija Ty mnie siońnia daŭ, nia hledziačy na maju niahodnašć. Dziakuju za zdaroŭje, siłu da pracy, dziakuju za jađu i pićcio i za ũsie razam Tvaje łaski, jakich moža nia znaju abo nie razumieju dziakuju za ũsio heta praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Boža ũsioviedajučy, Ty švietłašć dušy i majho rozumu, ašvia-ci jaho j pamažy majoj pamiaci, kab ja dobra paznaŭ i prypomniŭ, čym Ciabie, Ojča najlepšy, zahniaviŭ siahońnia; daj sercu majmu praŭdzivy žal za hrachi maje, daj silnuju volu, kab, pastanaviŭšy papravicca, vytryvaŭ ja ũ dobrym aŭ da apošniaj chviliny žyćcia majho.

Tut zrabi karotki rachunak sumleńnia: ci nie zmarnawaŭ dnia, ci nie skryŭdziŭ kaho, ci nie zhraŭyŭ prociŭ Boha jakim słovam hidkim, abo myŭslaj niahodnaj, abo ŭčynkam ŭškodnym. Kali tak było, kajsia ŭčyra i pastanavi, ŭto zaŭtra budzieŭ lepŭym. Kali Boh pazvoliŭ tabie zrabieŭ ŭto dobraje, padziakuj Jamu i nie chvalisia nikomu. Potym adčytaj:

P s a l m 50

Zŭalsia nada mnoju, Boŭŭa, vodlevialikaha Tvajho miŭlaserdzia.

A pa mnahacie Tvaich ŭmiŭlvańniaŭ satry maju niepravotu.

Bolŭŭ abmyj mianie z majho blaŭhoćcia z hrachu majho ačyŭŭ mianie.

Bo niepravatu maju ja znaju, a hrech moj proci mianie zaŭsiody.

Tabie Adzinamu zhraŭyŭ ja i zŭlo ŭčyniŭ, prad Taboju, kab aka-zaŭsia Ty spraviadlivym u ŭslavach Svaich i pieramoh, kali Cia-bie asudŭzajuć.

Bo voŭŭ ja ŭ niepravotach za-čaty i ŭ hrachu začala mianie maja maci.

Bo j palubiŭŭŭa Ty praŭdu, nia-znanaje i tajnaje mudraŭŭci Tvaje abjaviŭ mnie.

Akrapí mianie hizopam i ačyš-
čan budu; abmyj mianie i nad
śnieh bialejšym stanu.

Słuchu majmu daj radaść i via-
sielle i Źzradujucca panižanyja
kości.

Adviarni tvar Tvoj ad hrachoŹ
maich i satry Źsie maje niepravoty.

Serca čystaje stvary Ź-va mnie,
Boža, a ducha prostaha adnavi
Ź nutroch maich.

Nie adkidaj mianie ad Svajho
abličča i Ducha Tvajho šviateha
nie adbiraj ad mianie.

Viarni mnie radaść Tvajho zbaŹ-
leńnia i Źćviardzi mianie ducham
vaładarnym.

Budu niaviernych navučać da-
roh Tvaich i biazbožnyja da Cia-
bie naviernucca.

Vybavi mianie ad kryvavych
dzieł, Boža, Boža majho zbaŹ-
leńnia: i budzie jazyk moj ślavić
Tvaju spraviadlivaść.

Adčyni, UsieŹładaru mnie huby
i vusny maje chvału Tvaju, via-
šćać buduć.

Bo kali-b Ty chacieŹ achviary,
ja peŹna daŹ-by; ale z achvia-
raŹ rad Ty nia budzieš.

Achviara Bohu — duch pakutny; sercam zbalełym i pakornym, Boža, nia Źhardziš.

PaščašliŹ, Boža, z dobrej voli Tvaje Syjonu, kab byli zbudavany šcieny Jeruzalimu.

Tady prymieš achviary spraviadliwašci, dary i Źertvy; tady cialat na aŹtar Tvoj pałoŹač.

Chwała Ajcu i Synu i Duchu Šviatomu, jak było spradvieku cialpier i zaŹsiody i na vieki viečnyja. Amen.

Malitva da Najšv. Dzievy Maryi

O ' Dzieva Pračystaja, Maci Jezusa, maja Zastupnica łaskavaja! Paručajusia Tvajoj apiecy i celaj istotaj majoj Tabie addajusia. Barani mianie, dobraja Matuchna, ad pakusaŹ šatana j cialesnaj napašci dy vyprasi łasku Ź Najmilejšaha Syna ahładaci j słavici Boha na vieki viečnyja.

* * *

Šviataja Maci Zbaviciela Boha,
Jak budu spaci, šcieraŹy ad złoha,
I moj Patronie, Drušaniele,
Budźcie Ź abaronie pry dušy i ciele.

Molačysia, úspomni j ab tych, jakija adyjšli úžo z hetaha švietu, a jakija byli na hetym šviecie dla ciabie darahija. Moža malitva tvaja dla ich patrebna.

Malitva za pamioršych

Miej žlitavańnie, o Boža, nad dušami bačkoŭ maich, bratoŭ, siostraŭ, svajakoŭ i nad dušami tych, što zyjšli z hetaha švietu ŭ nadziei na žyćcio wiečnaje. Viečny supakoj daj im, Boža, a šwiatło biazustannaje niachaj im šviecić; chaj supačyvajuć navieki. Amen.

* * *

Anieł Boży źviaściŭ Dzievie Maryi i začała z Ducha Šviatoha.

Pryvitana budź, Maryja, poŭnaja la-ski, Hospad z Taboju, bahasłaŭlona Ty miž žančynaŭ i bahasłaŭlony płod ułoń-nia Tvajho, Jezus. Šviataja Maryja, Ma-ci Boža, malisia za nas hrešnych ciapier i ŭ časinu śmierci našaj. Amen.

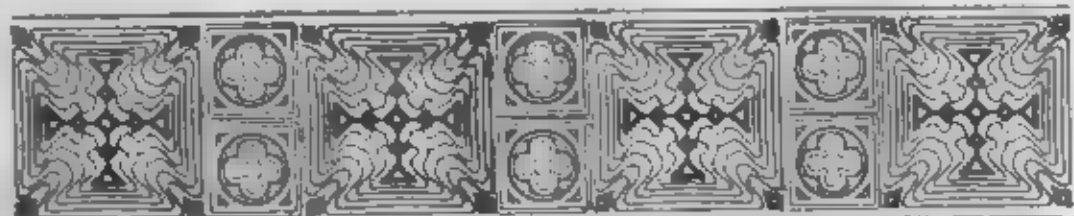
Voś-ža ja słuha Boža niachaj staniecca mnie vodla Tvajho slova.

Pryvitana budź i h. d.

A Slova stałasja ciełam i pra-bywała pamiž nami.

Pryvitana budź i h. d.

Viečny adpačyvak daj im, Boža, a švietłaść biazustannaja chaj im šviecić. Amen. (Trojcy).

RAZMYŠLEŇNI NA KOŽNY DZIEŇ TYDNIA

Dobra zrobiš. moj miły Bra-
cie, kali myśl svaju na't kožna-
ha dnja zraŇnia — abo i źviečara —
skupaješ u čystaj krynicy praŭdy
Božaje. Pry razmyšleŇni, kab
jano było dušy tvajoj karysnym,
zbudzi spakojnym, ale mocnym
aktam voli, ũsiu svaju tvorčašć,
kab addać Bohu češć vysokaj
dumkaju, čystym pačućciom, ży-
wym słovam. Tuju myśl, što raz-
budzić silniej duch tvoj, zapa-
miataj na cely dzień. kab ušciaž
być čujnym i pracavitym.

Niadziela

RAZMYŠLEŇNIE AB TRYVAŁAŚCI DUŠY

Zasnova

Prypomni sabie, što Boh —
Istota Viečnaja, Ŭsiomocnaja
— vidzić usie tajnicy dušy tvaje.
Budź pakornym prad Jaho ma-
hutnašciaj. Kajsia, kali byŭ nia-
vierny voli Jahonaj. Svaju kvo-
łuju malitvu achviaruj dla Jaho
chvały, — prosiačy, kab dała
karyšć dušy tvajoj.

Žmiest

1. Boh, Tvorca Pradviečny, aktam voli svaje pryzvaŭ mianie da bytavańnia, nadzialajučy pada-bienstvam da Siabie:

daječ mnie volu — żyč;
rozum — zdabyvaci praŭdu;
serca — lubici dabro i chara-
stvo.

Niezaležnaj volaj svajoj ja maju adbič na sabie vobraz Božy, utryvalič jaho: upadobnicca żyćciom svaim Bohu. Pamoža mnie ũ hetym Syn Božy, Chrystus, jaki źjaŭlajecca daskanalnym naŭzoram čaławieka, što jadnaje ũ sabie boskuju i ludzkuju naturu ũ vadnoj asobie Boha-Čaławieka.

2. Boh, udzieržvajučy mianie pry bycie, daječ wiečnuju tryvalašć dušy majoj: niešmiarotnašć. Ad mianie zaležyč — byč wiečna ščašlivym na ũłoŭni Božym, abo wiečna razlučanym z metaju celaha žyćcia majho. Sam ja żyćciom svaim zapišu siabie ũ lik aniołaŭ, abo šatanaŭ. Tak dyktujuč nam usie abjavy Božyja i pračućcio celaha rodu ludzkoha.

3. Što kaža ũ hetaj spravie rozum ludzki i Duch Boży? Čalaviek žyvie na šviecie, kab dajsci žyćcia Božaha. Patoje Boh stvary ũ i anioła ũ, da ũšy im čas proby. Tolki im u adviečnaj Prazornašci svajoj nia da ũ pa ũpadku adku-pleńnia. Bo čym vyšejšy ũzlot, tym niżejšy ũpad. Jakža ščašlivy čalaviek, što paču ũ slova Pra ũdy adviečnaj: « Chto vieryč u mianie, choč-by j pamior, žyč budzie... Ja — zhrobu ũstannie j žyćcio ».

Refleksija

Jaki moj pahlad na žyćcio vieč-naje i čamu ja tak ab hetym du-mač bajusia: dzie pryčyna? Boža, pryjdzi mnie na pomač!

Vysna ũ

« Niespakojnaje serca majo, Boža,
« Až pokul nia supaćynie ũ Ta-bie ».

Paniadzielak

**AB PRAVIE STAROHA
I NOVAHA ZAKONU**

« Sapra ũdy kažu vam: kali spraviadli-vašć vaša nia budzie bolšaju, čym vu-čonych i faryzeja ũ, nia ũvojdziecie ũ valadarstva niabiesnaje » (Mat. 5).

Prava asoby: zyćcio

Vy čuli, što skazana ũ Starym Zakonie: « Nie zabivaj; a chto-b zabiŭ, toho čakaje sud ». A Ja vam kažu, što kožny, chto hnievajecca na brata svajho, toho čakaje sud; a chto-b skazaŭ bratu svajmu: « niahodnik », toho čakaje Najvyšejšy Trybunał; a chto-b skazaŭ: « biazbož- nik », toho čakaje piekła ahniovaje. Kali voś pryniasieš achviaru na aŭtar, a tam prypomniš sabie, što brat tvoj maje niešta proci ciabie, pa- kiń tam prad aŭtarom achviaru svaju, a jdzi pahadzisia pierš z bratam svaim, a tady, viarnuŭšy- sia, pałaży achviaru svaju.

Prava hatunku: rozmnažennie

2. Vy čuli, što skazana ũ Sta- rym Zakonie: « Nie čužalož ». A Ja vam kažu, što kožny, chto pra- havita hladzič na žančynu, užo sčuzaložyŭ u sercy svaim... Ska- zana takža: « Chto choča addalič žonku svaju, niachaj daść joj list razvodny ». A Ja vam kažu: z vy- niatkam raspusty, kožny, chto-b addaliŭ žonku svaju, stajecca pry-

čynaj jaje čužaložnašci; a chto-b z addalenaj ažaniŭsia – čužaložnik.

Prava adnosna praŭdy

3. Vy čuli tak-ža, što skazana ŭ Starym Zakonie: « Nie prysiahaj falšyva ». A Ja vam kažu: susim nie prysiahajcie: — ani na nieba, bo jano — tron Boha, ani na ziemlu, bo jana — padnožža noh Jahonych; ani na Jeruzalim, bo jošč miestam vialikaha Vaładara; ani na hołaŭ svaju nie prysiahaj, bo nia možaš vałaska adnaho biełym učynici, abo čornym. Ale mova vaša niachaj budzie « tak, tak » — « nie, nie ».

Prava adnosna hramady

4. Vy čuli, što skazana: « Voka za voka, a zub za zub ». A Ja vam kažu: Nie supraciŭlajciesia złomu; ale, kali chto ŭderyć ciabie ŭ pravuju ščaku, nastaŭ i levuju; a chto-b dziela saročki chacieŭ vadzić ciabie pa sudoch, adstupi jamu i vopratku; a chto-b prymušaŭ ciabie na tysiaču siahnieŭ, idzi ź im i dalej. Vy čuli, što skazana: « Lubi bližniaha svajho, a miej u nienavišci voraha svajho ».

A Ja vam kažu: Lubiecie vorahaŭ vašych, rabiecie dabro tym, chto vas nienavidzić, i maleciesia za tych, što vas prašledujuć i źnievažajuć.

Nia sudziecie, kab samym nia być sudžanymi. — Nia kidajcie taho, što šviatoje, sabakam, a perlaŭ vašych švińniam, kab nie pataptali nahami svaimi. — Rabiecie druhim toje, što choćacie, kab vam rabili.

U hetym uvieś Zakoni Praroctvy.

Aŭtorak

AB ČYSTAJ MYŚLI I DOBRAJ VOLI
(Tamaš a Kempis)

Na dvuch kryllach uznosicca ča-laviek nad hetym švietam: pravatoj dy čystatoj. Pravata maje być u chacieńni, čystata ŭ pačuvańni. Pravata imkniecca da Boha, čystata znachodzić Jaho i radujecca. Nijakaja sprava nia budzie tabie ciažkaja, pakul budzieš svabodnym ad hrešnych nachilaŭ. Kali da ničoha inšaha, jak tolki, kab byŭ ty miły Bohu dy karysny bližniamu, nia budzieš imknucca dy šukaci — tady nutranoju svabo aju budzieš kary-

stacca. Kali-b serca tvajo było prostaje, tady ũsieńkija tvory byli-b lustram žyćcia i knihaju šviatoje navuki. Niama tvorů takoha ma-leńkaha dy blahieńkaha, jaki nia wykazvaŭ-by dabraty Boha.

2. Kali-b ty ũ samym sabie byŭ dobry i čysty, tady lohka ũsio bačyŭ-by dy rozumieŭ. Čystaje serca nieba i piekła pranikaje. Kožny sudzič ab rečach jaŭnych tak, jaki sam jošč u sercy. Kali jošč sapraŭdy radašč na ziamli, dyk jaje maje čalaviek čystaha serca. I kali dzie jošč turbota i złybiada, najlepš viedaje heta bla-hoje sumleńnie. Jak žaleza ũ ahni hublaje iržu, a pačynaje zihacieč i robicca čystym — tak i čalaviek, kali ũsim sercam da Boha žvierniecca — kidaje svaje zahany i susim pieramianiajecca.

3. Kali čalaviek pačynaje sty-nuć, tady pałochajecca na't ma-leńkaje raboty i achvotna pryj-maje zmannyja radaści. Kali-ž pačynaje sucelna siabie pieramahač i muźna jści šlacham Božym, tady mała zvažaje na toje, što raniej maniaisia jamu byč nadta ciažkim.

Sierada

JAK MOŽNA ŮTRYMACCA Ů DOBRYM NAMIERY

(Rodrycius)

Zyćcia duchovaha nastaŭniki voš
jakim pryraŭnańniem pakaz-
vajuć, jak svaje spravy štoraz
daskanalniej spaŭniać patrapim.
Fizyk paznaje raźmier i vyhlad
rečaŭ, nie źviartajučy ŭvahi na
ich istotu, bo choć-by istota była
najvartašniejšaj, nia źmienić ich
dziejańnia. Našym abaviazkam:
škać usiudy voli Božaj; nie zva-
žajma na objekt učynkaŭ našych,
bo ŭsioroŭna, ci nam hetki, ci
inšy zahad dany: važna, kab volu
Božuju adhadać i spoŭnić jaje
ŭsiudy j zaŭsiody. Šviaty Bazyl
iz sloŭ šv. Paŭła vyvodzić takuju
navuku: «Žyćcio i ŭsie spravy
chryścijanina adnu metu majuć
— chvału Boha». — Ci jaćcio, ci
pjacio, ci što inšaje robicie — usio
dziela chvały Božaje.

2. Strudžany Zbaŭca Jezus pry-
sieŭ la studni Jakuba, a vučni
pajšli pa jeminu ŭ miesta. Jak
viarnulisia, znajšli Jaho ŭ hutarecy

z samarytankaj. Skazali Jamu: « Rabbi, jež! ». A Jon adkazaŭ: « Maju Ja jeminu na spažyvańnie, ab jakoj vy nia viedajecie ». Havaryli tady vučni pamiž saboju: « Niaŭžo Jamu chto prynios je-ści? » Nie, ale pasłuchajcie: « Jada Maja — kaža Chrystus — spaŭniaci volu Taho, Chto pasłaŭ Mianie ». Chaj-ža i dla ciabie takuju pažyvaj budzie vola Božaja. Ci vučyšsia, ci druhich vučyš: nia šukaj pryjemnaści ŭ samym zdabyvańni navuki, abo ŭ navučańni, ale niachaj spažyvaj tvajoj słužyc taja radašć, što ŭ-va ŭsimčysta spaŭniaješ volu Boha. Taksama i ŭ turbotach chatnich: ci šyješ, ci dahladaješ chvorych, ci kala haspadarki pracuješ — maješ takuju samuju zasłuhu, jak i tyja, što vučać, abo ŭradujuć, bo ŭsie roŭna volu Božuju spaŭniajuć. I ŭ sercy i na vusnach mieć treba zaŭsiody takija słovy: « O Boža, rablu heta dla Ciabie, dzieła Tvaje chvały, dzieła spadabańnia Tvajho ». Budźma viernymi takomu prakanańniu, a ŭkancy ŭsio spoŭnić patrapim. « Z dobraj volaj słu-

žacy Bohu, a nia ludziam », bu-
dziem radavacca, bo volu Boha
luba spaŕniaci.

Caćvier

AB APOŠNIAJ VIAČERY

(Pavodle Evanelii)

Pierad dniom šviatoj Paschi, vie-
dajučy Jezus, što nadyjšta ha-
dzina Jaho, kab pierajšci z he-
taha švietu da Ajca: umiľavaušy
svaich, što byli na šviecie da kan-
čatku ich umiľavaũ. Kali-ž pryj-
jšta hadzina, zaniaũ miesca za sta-
lom i dvanaccać apostalaũ ž Im.
I skazaũ im: « Pažadaniem via-
likim žadaũ Ja hetu Paschu spa-
žyvaći z vami, pierš, čym ciarpieć
budu ». Pašla nalivaje vady ũ su-
dzinu i začynaje myć nohi vuč-
niam. Zasieũšy znoũ za stalom,
pramoviũ da ich: « Viedajecie, što
ũčyniũ Ja vam? Vy mianie nazy-
vajecie Vučycielem i Spadaram,
i dobra kažacie, bò tak jość. Kaliž
Ja, Ŭsiespadar i Vučyciel, abmyũ
nohi vašy, to i vy pavinny adzin
druhomu nohi abmyvaci. Prykla-
dam paslužyũ vam, kab padobna,

jak Ja účyniŭ vam, tak i vy čynili ».

2. Pad kaniec viačery ŭziaŭ Jezus chleb dziakavaŭ, bahasłaviŭ, łamaŭ i davaŭ vučniam svaim, kažučy: « Biarecie i ježcie, bo heta jość ciela majo ». Potym uziaŭ kielich z vinom, účyniŭ padziaku, bahasłaviŭ jaho i daŭ im, kažučy: « Biarecie i piecie z hetaha ũsie, bo heta jość kroŭ maja Novaha Zakonu, jakaja budzie pralita za vas i za mnohich na adpuščeńnie hrachoŭ. Heta čyniecie na maju pamiatku ».

3. Jezus na viačery ŭzrušany ducham vyjaviŭ apostołam: « Saprady kažu vam: adzin z vas mianie vydaść ». Hlanuli ũsie adzin na druhoha ŭ sumnivie, ab kim havoryć! I stryvožanyja wielmi pačali pytacca: « Niaŭžo ja, Spadaru? ». A Jon adkazaŭ św. Janu: « Toj, kamu ja, pamaknuŭšy, dam chleb. Syn Čaławiečy jdzie, praŭda, pavodle toho, što ab Im napisana; ale hora tamu čaławieku, praz katoraha Syn Čaławiečy budzie vydany, lepiej było-b jamu, kab jon na śviet nie radziŭsia! »...

Pjatnica

AB ACHVIARY IMŠY ŠVIATOJE
(Z pišmaŭ šv. Jana Vianneja)

Ad uschodu sonca až da zacho-
du vialikaje Imia majo miž
narodaŭ: a na kožnym miescy pa-
šviačajecca Imieŋniu majmu Ach-
viara čystaja, bo vialikaje Imia
majo, miž narodaŭ — Hospad ka-
ža ». Slovy hety praroka Mala-
chija najvyražliviej adnosiacca da
času chryścijanstva. I sapraŭdy,
ad času Vybaŭleŋnia ziamla ūsia
jošć šviatyniaj, u katoraj adby-
vajecca zaŭsiody Achviara Kal-
varyi, uznoŭlenaja praz tysiačy
achviarnikaŭ na češć Najvyšej-
šaha. Heta achviara tak niavy-
sloŭna čystaja, daskanalnaja, što
maje svaju vartašć navat tady,
kali spraŭlajuć jaje ruki niahod-
nyja. Jezus stanovicca na miesca
ludziej hrešnych, kab addač Bohu
češć naležnuju Jaho Majestatu i
vymalić Jaho miłaścivašć. Ach-
viara šviataja na aŭtary jošć toju
samaju Achviaraj, katoraja adby-
łasia raz u Vialikuju Pjatnicu na
Kalvaryi. Celaja rožnica jošć u
tym, što na Kalvaryi Jezus Chry-

stus achviaravaŭsia sposabam vidomym — heta značyč, što hetu Achviaru bačyli vačyma ciela i što kroŭ tam była pralita U Imšy šv. Jezus Chrystus achviarvajecca rukami duchoŭnika, sposabam nia-vidomym i niakryvavym.

2. Čaławiek, tvor Boży, pavinien mieč vialikuju padziačnašć za byt svoj i za ŭsio, čym vaładaje; a jznoŭ kožny hrešnik abaviazany da achviary pakutnaj. I zatoje ŭ Starym Zakonie kožnaŭ dnia skła-daŭsia mnoha achviaraŭ Bohu. Ale henyja achviary z żyvioŭy nie mahli mieč naležnaŭ značeńnia: Bohu ad čaławieka patrebna była Achviara mnoha čyściejšaja i samoj siabie šviedamaja. Hetaj Achviaraj, što moža zdavolić Božaje damahańnie, jošč sam Jezus, Chrystus, Boh roŭny Ajcu, — Čaławiek padobny da nas. Jon heta štodzień achviarujecca na aŭtaroch našych tak, jak kaliści achviaravaŭsia na Kalvaryi. Praz heta achviaravańnie samoha siabie Jezus Chrystus, naš, Zbavieiel addaje Bohu česć, jakaja naležycca Stvorcy ad stvo-raŭ i vypláčvaje Jamu za hrachi

ludzkijsa. Jezus Chrystus, staŭšysia pasiarednikami miž Boham i ludźmi, praz Achviaru svaju vyprošvaje nam usie patrebnyja łaski, a jak achviara padziačnaja ad daje Bohu padziaku, katora Jamu ad nas naležycca.

3. Chočas paniaćcie mieć ab Imšy św.? Adkažu tabie słavami św. Jana Chryzostama: « Imša raduje cely dvor niabiesny, prynosić patolle ŭsim dušam čyscovym, ssyłaaje na ziamlu ŭsie bahasłaŭleńni, daje Bohu bolejš pašany, čym usie ciarpieńni mučanikaŭ, čym pakuta ŭsich pustynnikaŭ, čym ślozy žalu, vylityja ad pačatku švietu až da kanca jaho ». Kali dachadzić budzieš pryčyny hetkaj vysokaj vartaści, to znojdzieš adkaz prosty: Imša św. jość Achviaraj Boha Samoha. Vidziš z hetaha, što Imša św. maje vartaść biazmiernuju.

Sybota

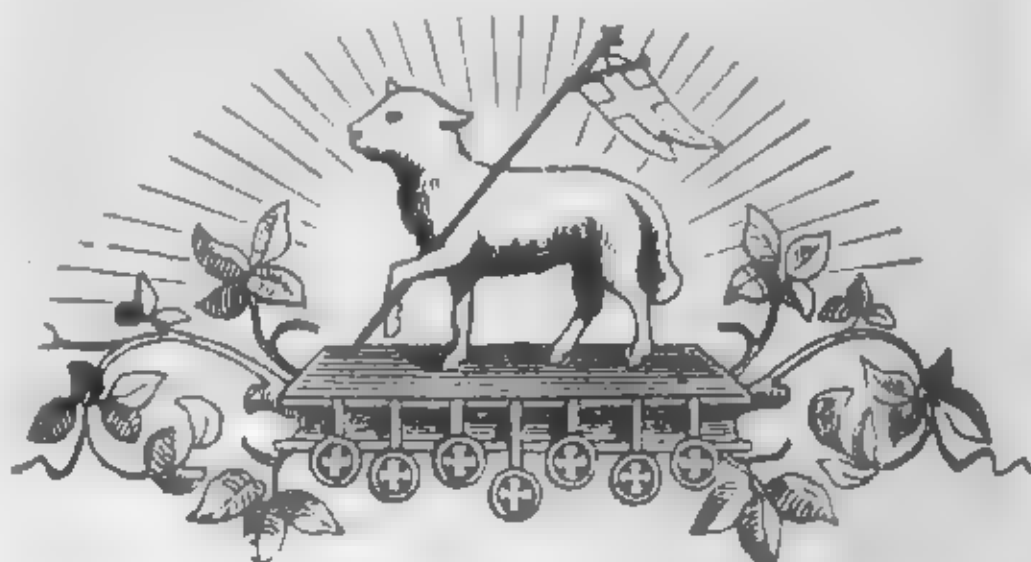
AB DZIEVIE MARYI I MACI BOŽAJ
(Ad adnaho nabožnaha piśmieńnika)

Kali davaŭ Boh niekali zahad być
čalavieku spraviadlivym jak
sam spraviadlivym, jość, moh ča-

ľaviek žalicca: Staarycielu, jak-ža mahu ja nasledavač Ciabie ů spraviadlivašci, kali nia vidžu Ciabie, a žyćcia Tvajho nia znaju? Bycam adkazvajučy na hety zakid, Boh Syna Svajho pryslaň na ziemlu, kab Jon, pryniaůšy naturu ludzkuju, žyů miž ludziej i staůsia im uzoram žyćcia. Ale j pašla hetaha čaľaviek moh narakač: Ach, Božaňka, dziakuju Tabie za ůzor žyćcia, katory daň mnie ů asobie Chrysta Syna Tvajho, ale-ž ci ja zdoleju nasledavač Jaho, kali Jon Usiomocny i Šviaty, a ja šcipły i hrešny? I hetaj skarzie čaľavieka Boh spahadaň, bo daň jamu ůzor inšy, u katorym cnoty Chrystusa značny vyrazna: biez dadatku boskašci Chrystovaj z adnaho boku, a sapsutašci našaj — z druhoha. Hetakim uzoram daskanalstva jošč Maryja, Dzieva Najšviaciejšaja. Jana jošč, kazaň-by, najviarniejšym adbićciom Jezusa Chrysta. U Joj cnoty Chrystovy niezraňnanym šviatľom švieciač. U Šviatym Pisaňni pišacca, što napačatku stvaryň Boh dva šviatľy i ůstaviň ich na firmamencie nieba.

« kab šviacili nad ziamloju j dzialili švietlašć ad ciemry »; šwiatło bolšaje nazvana soncam, a mienšaje miesiacam. I ũ šviecie duchovym, u kašciele ducha, vidzim šviatły dva padobnyja: sonca, heta — Jezus Chrystus, miesiac — Dzieva Maryja. Sonca maje šwiatło svajo ũlasnaje, miesiac biare jaho ad sonca; Chrystus Sam z Siabie švietlašć; a Maryja šwiatło svajo — łasku šviatašć, chvału — biare z Chrystusa. Sonca niatolki šviecić, ale j hrejeć; miesiac tolki šviecić; padobna Chrystus — i zbaŭlaje i sudzić; Maryja zbaŭlaci tolki pamahaje. Charošy soncavy kasuli, ale zašmat silny na słabyja vočy; naadvarot — šwiatło miesiaca, choć nia tak jasnaje, ale dla voka milejšaje. Pryhoży cnoty Chrystusa, ale dla słabašci našaj nia tak dastupny, bo heta cnoty Boha-Čaławieka; nie raŭnujucca da ich svajoj jasnašciu cnoty Maryi, ale zatoje bolejš padchodziać słabašci našaj. Urešcie, jak miesiac šwiatłom svaim najbolš blizki da sonca i hetak maje pieršaje miesca niŭž usimi zorami, tak Maryja

śvietłaścijaj svajoju da Chrystusa najpadabniejšaja i ũsich śviatych pieravyššaje; što ũ śviatych było daskanalnaje, toje ũ Maryi było mnoha daskanalniejšym. U Joj jaśnieje ciarplivaść Hioba, moc Majzieja, viera Abrahama, čystata Jazepa, pakora Davida, rozum Salamona, nabožnaść Haljaša, dzia-vočaść niavinnych, mužnaść nie-spraviadliwa mučanych, haračaść apostalskaja, mudraść ajcoŭ śviatych, achviarnaść pakutnikaŭ Bo-žych. Jana jość najdaskanalniej-šym tvoram Boha. I tak być pa-vinna, bo Jana vybrana była Mat-kaj Syna Božaha. Jakoje-ž, py-taju, moža być charastvo, jakaja cnota, jakoje daskanalstva, jakaja łaska, jakaja chvała, katoraja nie naležycca Božaj Matuchnie-Maryi? Jak možaš, tak słaŭ Jaje. Adnak jašče vyšejšaj słavy hodna heta Pračystaja Dzieva nad Dzievy!

IMŠA ŠVIATAJA

Šviata služyc adpačynkam dušy i cieła. U adpačynku nabirajem šviežych sił. Siłaj ducha – malitva. Siłaj cieła – dobraja strava, pavietra, sonca. Šviata starajsia tak pravjašci, kab duch tvoj nabraŭ šviežaj achvoty da služby Božaj, a cieła da pracy budniaj. Treba šviatam malicisia lepiej i bolš, kab uprasić łaski ũ Boha na tydzień ceły. Treba i zabavicca razumna, kab ražviesialicca i zabyć štodzienny trud. Kali ty zdaroŭ – pomni, što maješ abaviazak słuhać Imšy šv., a kali nia možaš pajsci ũ šwiatyniu. pamalisia ũ chacie padčas nabaženstva. Možaš naprykład admović ražaniec, abo litaniju jakuju, abo razmyšleńnie adpravić, abo pabožna i razvažna adčytać malitvy Imšalnyja, jakija tut padajom i daŭžejšyja, abapiortyja na Liturhii (h. zn. na tychsamych malitvach, jakija adhavarvaje ksiondz va Imšy šv.) i karaciejšyja, abapiortyja na razmyšleńni tajnicaŭ Imšy šv.

Budučy ũ kaściele na Imšy šv., uvažaj, što dziejecca pry aŭtary, jakaja častka Imšy šv. adpraŭlajecca. Imša

śv. dziełicca na 3 części: 1) przyhatawań-
nie da Imśy, 2) samaja Imśa i 3) zakan-
ceńnie. Pryhatawańnie da Imśy (dań-
niej Imśa katechumenaŭ) składajećca
z czytańnia psalmaŭ, śv. Piśańnia i ma-
litwaŭ i tryvaje ad pačatku Imśy aź da
achviarawańnia; samaja Imśa – heta jość
užo achviara Syna Bożaha i maje try
hałoŭnyja części: achviarawańnie, kan-
sekracyju (padniasieńnie) i kamuniju.
Paśla kamunii da kanca – heta jość za-
kanceńnie Imśy. Paśla Imśy adbyva-
jucca časam tak zv. dadatkovyja na-
baženstvy, jak «Światy Boża», bahas-
ławienstva Najświaciejšym Sakramen-
tam dy inšyja.

Padčas Imśy śv. uvažaj na znaki,
jakija dajucca ad aŭtara zvanočkam,
kab moh spaścierahčy hałoŭnyja części
samaj Imśy śv.: achviarawańnie konse-
kracyju i kamuniju.

Intencyja pierad Imśoj śv.

Usiomahutny wiečny Boża! Ach-
viaruju Tabie hetu Imśu śv.
kab addač Tabie naležnuju čeśč, i
chvału; kab prasić u Ciabie łask
patrebnych dla ŭsiaho Kaścioła *)
Światoha, dla našaha narodu i dla
nas samych; kab padziakavać Ta-
bie za ŭsie dary, jakimi Ty abdaryŭ
nas i ŭsio čaławiectva a tak-ža
kab pieraprasić Ciabie za ŭsie svaje
hrachi i praviny.

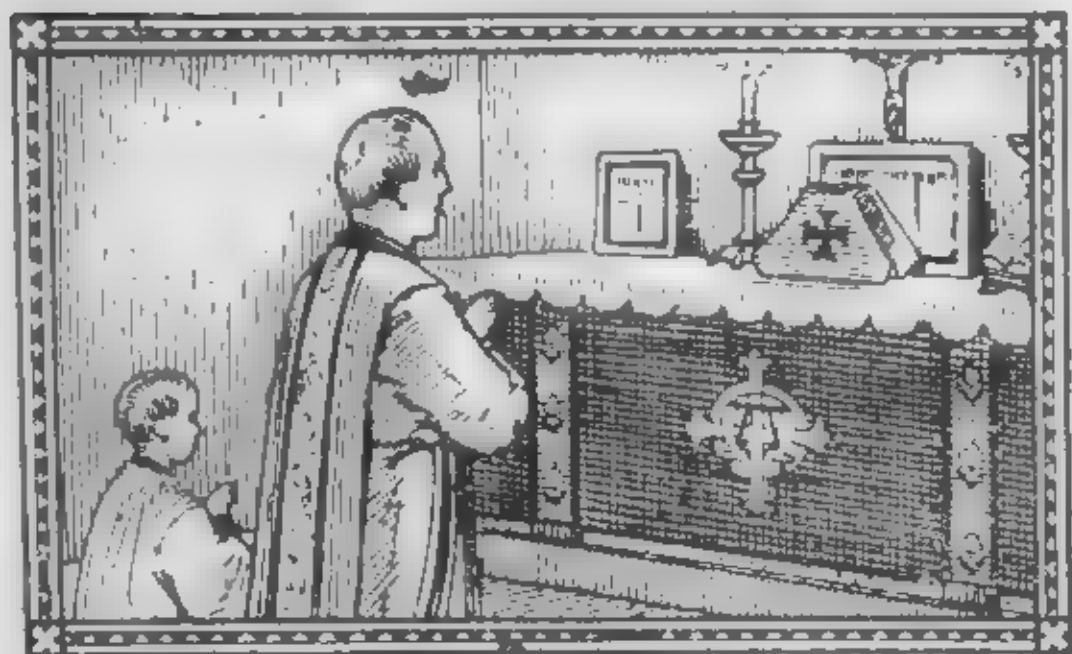
*) Subòtni.

Pradviečny Ojča, Boža moj!
Chaću vysłuchać hetuju Imšu św.
z najbolšaj uvahaj i nabožnaścij,
bo viedaju, što heta jość biaskroŭ-
naja achviara Syna Tvajho. Nie-
kali, visiačy na kryžy, Jon praliŭ
kroŭ svaju, achviarujučysia za nas
hrešnych, taksama j ciapier, na he-
tym aŭtary, sposabam biaskroŭ-
nym achviarujecca za nas. Pryj-
mi-ž, Ojča Pradviečny, hetuju
achviaru Syna Tvajho za nas i za
dušy čyscovyja (*tut uspomni, za
kaho i na jakuju intencyju ty ach-
viaruješ hetuju Imšu św., za żyvych
ci za pamioršych*). Daj mnie, Boža,
patrebnuju łasku, kab ja moh na-
ležna vysłuchać hetaj. Imšy św.,
ścieražy mianie ad usiaho niepa-
trebnaha i hrešnaha i budź u
maich dumkach u časie hetaha na-
baženstva.

Viedaju, Boža moj, što ja hrešny
i niavarty, kab prybližycca da aŭ-
tara Tvajho, ale viedaju tak-ža,
što Ty možaš mianie ačyścić, kali
ja ščyra pakajusia za hrachi maje
i naviarnusia da Ciabie.

Boža, budź miłaściŭ mnie hre-
šnamu!

I. – PRYHATAVAŇNIE DA IMŠY ŠV.

Malitvy pierad stupieŇniami aŭtara

† Ů imia Ajca i Syna i Ducha
Šviatoha. Amen.

Uvajdu da aŭtara Božaha, da
Boha, što ražviesialaje mała-
došć maju.

Sudzi mianie, Boža, i ražbiary
spravu maju z niešviatym naro-
dam, ad čaŭavieka niahodnaha i
zdradlivaha vyrvi mianie. Bo Ty
jošć Boh, moc maja, čamu-ž Ty
mianie adkinuŭ, i čamu chadžu
sumny, kali vorah nada mnoju
ždziekujecca? Spašli šviatło Tvajo
i praŭdu Tvaju: jany mianie pa-

viaduč i zaviaduč na haru Tvaju
šviatuju i ũ sialiby Tvaje.

Uvajdu da aŭtara Božaha, da
Boha, što ražviesialaje maładość
maju.

Budu słavič Ciabie na cytry,
Boža, Božańka moj: čamu sum-
naja duša maja i čamu tryvožyš
mianie? Miej nadzieju ũ Boha,
bo jšče Jamu vyznavacimu Jon
zbaŭleńnie majo i Boh moj!
Chwała Ajcu i Synu i Duchu Švia-
tomu, jak było spradvieku, ciapier
i zaŭsiody i navieki wiečnyja.
Amen.

Uvajdu da aŭtara Božaha, da
Boha, što ražviesialaje maładość
maju.

Pomač našaja ũ imieńni Ho-
spada, što stvaryŭ nieba i ziemlu.

Spaviadajusia Bohu Ŭsiomahut-
namu, bahasłaŭlonaj Maryi, zaŭ-
siody Dzievie, bahasłaŭlonamu
Michału Archaniełu, bahasłaŭlo-
namu Janu Chryścicielu, šviatym
apostałam Piatru i Paŭłu, usim
Šviatym i Tabie, Ojča, što zhrašyŭ
vielmi dumkaj, słovam i čynam:
maja vina, maja vina, maja nadta
vialika vina! Dziela hetaha prašu

bahaslaŭlonaj Maryi, zaŭsiody
Dzievy, bahaslaŭlonaha Michała
Archaniela, bahaslaŭlonaha Jana
Chryściciela, šviatych apostalaŭ
Piatra i Paŭla, usich Šviatych i
Ciabie, Ojča, kab malilisia za mia-
nie da Bohaspadara našaha.

Niachaj žlitujecca nad nami
Ŭsiomahutny Boh i, adpušciŭšy
hrachi našy, chaj daviadzie nas da
žyćcia viečnaha.

Daravańnie, razhrašeńnie i ad-
puščeńnie hrachoŭ našych niachaj
nam dašć Ŭsiomahutny i Miła-
serny Hospad. Amen.

Boža, Ty, žviarnuŭšysia ażyviš
nas, i narod Tvoj uzradujecca ŭ
Tabie. Pakažy nam, Boža Miła-
serdzie Tvajo, i daj nam zbaŭleń-
nie Tvajo. Boža, vysluchaj malitvy
našy, i hołas naš chaj da Ciabie
dojdzie.

Prosim Ciabie, Boža, adyjmi ad
nas niahodnaści našy, kab my da
miesca Šviatoha Šviatych z čy-
stym sercam uvajści zasłużyli.
Praz Chrysta Zbaviciela našaha.
Amen.

Prosim Ciabie, Boža, praz za-
sluhi šviatych Tvaich, jakich re-

likvii tut znajchodziacca, i praz
zasłuhi ũsich Šviatych, kab dara-
vač mieŭ łasku ũsie hrachi našy.
Amen.

Introit i Kyrie elejson

Budź bahasłaŭlonaj, Šviataja i
Nieraździelnaja Trojca; słavim
Jaje, bo Jana ũčyniła z nami mi-
łaserdzie svajo. Hospad Boža naš,
jakža dziŭnaje imia Tvajo pa ũsiej
z!amli! Chvała Ajcu i Synu i Du-
chu Šviatomu, jak było sprad-
vieku, ciapier i zaŭsiody i navieki
viečnyja Amen.

Zžalsia Boža nad nami;

Kyrie eleison (try razy)

Chryste, zžalsia nad nami,

Christe eleison (try razy)

Zžalsia nad nami, Boža.

Kyrie eleison (try razy)

Gloria in excelsis Deo

(U dni žaloby i pakuty prapuskajecca)

Chvała na vyšyni Bohu, a na
ziamli spakoj ludziam dobraje
voli. Chvalim Ciabie, bahasłavim
Ciabie, kłaniajemsia Tabie, słavim
Ciabie, dziakujem Tabie, dziela
vialikaj chwały Tvaje. Boža, Va-
ładaru niabiesny, Boža Ojča ũsio-

mahutny. Synie adzinarodny, Jezu Chryste, Hospad Boža, Baranak Božy, Synie Ajca, što zhladžaješ hrachi švietu, žzalsia nad nami Što ščyščaješ hrachi švietu, pryjmi prošby našy. Sto siadziš pravaruč Ajca zžalsia nad nami. Bo Ty Sam Šviaty, Ty sam Hospad, Ty sam Najvyšejšy, Jezu Chryste, z Ducham Šviatym u chvale Boha Ajca. Amen.

Malitva źbiranaja (kolekta)

Malemsia! Ŭsiomahutny viečny Boža, što sľuham svaím daŭ praz praŭdzivuju vieru paznać chvaľu Trojcy Šviatoje i sľavić Jaje, daj nam, prosim Ciabie, siľaj viery hetaj pieramahčy űsie pieraškody i dajšci da Ciabie ű vaľadarstvie niabiesnym.

Boža, što űmacniaješ tych, jakija na Ciabie spadziajucca, űzhlań ľaskava na malitvy, našy a jak biez Ciabie ničoha nia moža našaja sľabašć, dyk padaj nam po- mać ľaski Tvaje, kab my ű spaŭniaŭni Tvaich prykazañniaŭ mabli Tabie spadabacca j achvotaj i pracaj našaj.

Pryjmi łaskava, prosim Ciabie, Boža, malitvy Kaścioła Tvajho, kab, pieramohšy ũsie praciŭna-ŝci j zabłudžeńni, moh służyć Tabie ũ biašpiečnaj volnaŝci. Praz Chrystusa Zbaviciela našaha. Amen.

Lekcyja

(Z I Piśma Jana św. 4, 8-21)

Darahija! U hetym prajaviłasia luboŭ Božaja da nas, što Boh Syna Svajho paślaŭ na ŝviet, kab my żyli praz Jaho. U hetym joŝć luboŭ: nie tamu, što my ũzłubili Boha, ale što Jon pieršy nas uzłubiŭ i paślaŭ Syna Svajho na ũmi-łaŝciŭleńnie za hrachi našy. Dara-hija! Kali Boh tak uzłubiŭ nas, to i my pavinny lubić adzin dru-hoha...

Kali-b chto skazaŭ, što «ja lu-blu Boha», a nienavidzieŭ-by brata svajho, toj niepraŭdziviec. Bo chto nia lubić brata svajho, jakoha ba-čyć, jak-ža moža lubić Boha, ja-koha nia bačyć? I hetaje majem prykazańnie ad Boha, kab toj, chto lubić Boha, lubiŭ i brata svajho.

Hraduał. Ja skazaŭ: Boža, zžalsia nada mnoju, azdaravi dušu maju, bo zhrašyŭ pierad Taboju. — Bahasłaŭlony, chto spahadaje biednamu j patrabujučamu, bo ŭ ŭ dzień zły paratuje Hospad jaho. — Pačuj, Boža, słovy maje, zvaž na hołas moj!

Malitva pierad Evanelijaj

Ačyści serca majo i vusny maje, Ŭsiomahutny Boža, i jak ačyściŭ vusny Izaijaša praroka vahnistym kamiancom, tak ačyść i mianie dzieła łaskavaha miłaserdzia Tvajho, kab ja hodna moh abviaščač Tvaju šviatuju Evaneliju. Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Evanelija

(z św. Łukaša 6, 36–42)

Uheny čas skazaŭ Jezus, vučniam svaim: Budźcie miłaserny, jak i Ajciec vaš miłaserny jość. Nia sudziecie j vas nia buduć sudzić, adpuščajcie j vam adpušciać. Bo jakoju mieraj vy admierycie, takuju j vam admierać... Što ty vidziš šciplinku ŭ voku brata tvajho, a palena ŭ voku tvaim nia

vidziš? Abo jak možaš skazać bratu tvajmu: Daj, bracie, ja vyjmu stremku z voka tvajho, a sam nia vidziš palena ũ voku tvaim. Kryvadušnik, vykiń pierš palena z voka svajho, a tahdy pabačyš, jak vyniać stremačku z voka brata tvajho!

Credo in unum Deum

(Sklad viery, pryniaty na saborach u Nicei i Konstantynopali)

Vieru ũ adnaho Boha, Ajca Ŭsio-
mahutnaha, Stvorcu nieba i
ziamli, usich rečaŭ vidomych i nia-
vidomych. I ũ adnaho Hospada
Jezusa Chrysta, Syna Božaha adzi-
narodnaha i z Ajca zrodžanaha
prad usimi viakami, Boha z Boha,
Šviatlo sa Šviatla, Boha praŭdzi-
vaha z Boha praŭdzivaha, zro-
džanaha nia stvoranaha, suistot-
naha Ajcu, praz katoraha ũsio
stvorana. Katory dziela nas lu-
dziej i dziela našaha zbaŭleńnia
zyjšoŭ ž nieba i ũziaŭ ciela praz
Ducha Šviatoha z Maryi Dzievy
i stańsia čalaviekam.

Ukryžavany tak-ža za nas pry
Poncyju Pilacie, замуčаны i pa-

chavany. I zhrobuŭstaŭ treciaha
dnia pavodle Pisańniaŭ.

I ŭzyjšoŭ u nieba, siadzić pra-
varuč Ajca. I znoŭ maje pryjšci
z chvałaju sudzić żyvych i pa-
mioršych: Jaho vaładarstvu nia
budzie kanca. I ŭ Ducha Šviatoha,
Ŭladara j Ažyviciela, katory ad
Ajca i Syna pachodzić, katory z
Ajcom i Synam razam pavažajecca
i slavicca, katory havaryŭ praz
prarokaŭ. I ŭ adzin, Kaścioł *)
šviaty, katalicki j apastolski. Vy-
znaju adzin chrost na adpuščeńnie
hrachoŭ. I čakaju zhrobuŭstańnia
pamioršych i žyćcia budučaha
vieku. Amen.

*) Subòžniŭ.

II. – SAMAJA IMŠA ŠV (ACHVIARA)

Achviaravaúnie chleba i vina

(Pieršy raz zvonjać)

Pryjmi, šviaty Ojča, Usioma-
hutny viečny Boža, hetu pra-
čystuju achviaru, jakuju ja, nia-
hodny słuha Tvoj, achviaruju Ta-
bie, Bohu majnu živomu i praŭ-
dzivamu, za niažličonyja hrachi j
prastupki, dy niadbajlaści maje, a
takža za ũsich tut prysutnych i za
ũsich viernych chryścijan, żyvych
i pamioršych, kab mnie j im pa-
mahla jana da zbaŭleńnia na žyč-
cio viečnaje. Amen.

Boža, što hodnašć natury ludz-
koje dziŭna stvaryŭ, a jašće dziŭ-
niej napraviŭ, daj nam praz taj-

nicu hetaj vady i vina, kab mahli
my być udziejnikami ů Bostvie
Taho, Jaki mieů łasku stacca
ůdziejnikom našaj ludzkoj natury,
Jezus Chrystus, Syn Tvoj Hospad
naš, što z Taboju żyvie j vaładara
ů jednaści Ducha Šviateha, Boh
navieki wiečnyja. Amen.

Achviarujem Tabie, Boža, kie-
lich zbaůleńnia, uprašajučy Tva-
ju łaskavašć, kab za našaje i ůsiaho
śvietu zbaůleńnie ůzyjšoů jon z
przyjemnym pacham prad voblik
majestatu Tvajho. Amen.

U duchu pakory dy sukrušanym
sercam chaj budziem Taboju pry-
niaty, Boža, i tak niachaj siańnia
spoůnica achviara našaja prad
voblikam Tvaim, kab spadabala-
sia Tabie, Božaspadaru.

Pryjdzi, Pašviaciciel, Usioma-
hutny wiečny Boža, i bahasłavi
hetuju achviaru, pryhatavanuju
Tvajmu Šviatomu Imieńniu.

Lavabo (abmyćcio ruk)

Psalm 25

Abmyju mižy niavinnymi ruki
maje i abyjdu aůtar Tvoj,
Boža. Kab pačuć mnie hołas

chwały dy kab raskazač usie dzivy
Tvaje. Palubiŭ ja Ŭsioŭladaru,
azdobnašć domu Tvajho i miesca
prabywańnia chwały Tvaje.

Nia hubi, Boža, z biazbožnymi
dušy maje i z ludźmi kryvavymi
žyćcia majho. U rukach katorych
jošć niepravoty, pravica ich poŭ-
naja padarkaŭ. A ja chadziŭ u nia-
vinnašci majoj: adkupi mianie i
zžalsia nada mnoju. Naha maja
stajala na darozie prostaj, u švia-
tyniach budu chvalić Ciabie, Boža.

Chwała Ajcu i Synu i Duchu Švia-
tomu, jak było spradvieku, cia-
pier i zaŭsiody i navieki wiečnyja.
Amen.

Pašla abmyćcia ruk:

Pryjmi, Šviataja Trojca hetuju
achviaru, jakuju Tabie prynosim
na pamiatku muki, ŭskrašeńnia i
ŭšešcia Jezusa Chrysta. Zbaŭcy
našaha, i na češć bahasłaŭlonaj
Maryi, zaŭsiody, Dziewy, j baha-
słaŭlonaha Jana Chryściciela, j
šviatych apastolaŭ Piatra i Paŭła,
i hetych (*katorych relikvii jošć u
aŭtary*), i ŭsich šviatych, kab im
pryniasła češć, a nam zbaŭleń-
nie, i kab tyja mieli łasku zastu-

pieca za nas u niebie, katorych
pamiatku abchodzim na ziamli.
Praz toho-ž Chrysta Zbaviciela
našaha. Amen.

Orate fratres

(Maleciesia braty)

Chaj pryjmie Bah z ruk tvaich he-
tuju achviaru na češć i chvalu
Imieńnia Svajho, na karyšć takža
našuju i ũsiaho Kašciola Svajho
Šviatoha.

Prosim Ciabie, Ojča Boža naš, na
zaklik Tvajho šviatoha Imieńnia,
pašviaci hetyja dary achviarnyja,
a praz ich i nas samych učyni dla
siabie wiečnym daram. Praz Zbaŭ-
cu našaha Jezusa Chrysta, Syna
Tvajho, što z Taboju żyvie j va-
ładara ũ jednašci Ducha Šviatoha,
praz usie viaki wiečnyja. Amen.

Prefacyja

Ŭźniatyja sercy ũharu miejma
da Hospada i addavajma pa-
dziaku Ŭsiospadaru Bohu našamu,
bo hodnaj i spraviadlivaj jošć re-
čaj hetak čynići.

Sapraŭdy [hodnaj i spraviadli-
vaj, slušnaj i zbaŭlennaj jošć re-
čaj, kab my Tabie zaŭsiody i

ŭsiudy padziaku čynili, Šviaty Ojča, Vaładaru.

Usiomocny wiečny Boža, katory z adzinarodnym Synam Tvaim i Ducham Šviatym jošč adzin Boh, jošč adzin Hospad, nie ŭ addzielnaści adnej asoby, ale ŭ istocie adnej Trojcy.

Bo što my ab Tvajoj chvale, z abjaŭleńnia Tvajho vierym, hetaje-ž ab Synie Tvaim, hetaje-ž ab Duchu Šviatym biaz nijakaj rožnicy rozumiejem, kab u vyznaŭańni praŭdzivaha i wiečnaha Bostva pavažać svomašč ŭ asobach, u sutnaści jednašč i ŭ majestacie roŭnašč; jakuju slaviać aniely i archaniely, cherubiny tak-ža i serafiny, jakija nie pierastajuć štodnia slavić, u adzin hołas kažučy: Šviaty, Šviaty, Šviaty Hospad Boh siłaŭ niabiesnych, poŭnyja nieba i ziamla chwały Tvaje. Hosanna ŭ vyšýni! Bahaślaŭlony, što jdzie ŭ imia Hospadava, Hosanna ŭ vyšýni!

(Tut druhi raz zvoniac, «na Sanctus», i pačynajecca Kanon, abo najvažniejšaja i niažmiennaja časć Imšy św).

KANON IMŠY ŠV.

Malitvy prad Kansekracyjaj

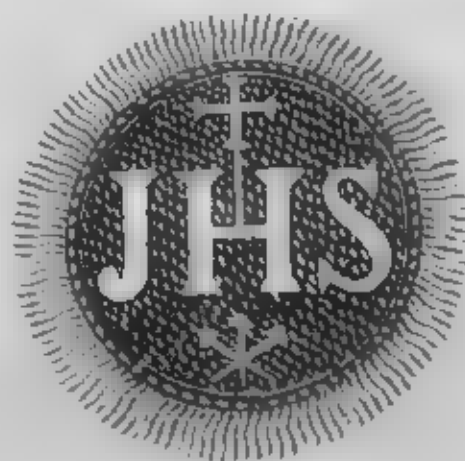
Griabie, najľaskaviejšy Ojča, praz Jezusa Chrysta, Syna Tvajho, pakorna prosimo j molim, kab pry-niaŭ i pabahasľaviŭ hetyja dary, hetyja padarki, hetyja šviatyja čystyja achviary, jakija Tabie skľadajem pradusim za Kaścioľ Tvoj Šviaty Katalicki, kab jaho ab-daryć supakojem, ścierahčy, zadzinič i kiravač mieŭ ľasku pa ũsim ziamnym kruzie, razam z sľuhoju Tvaim Papiežam našym N. i biskupam našym N., a tak-ža z usimi pravaviernymi pakľońnikami katalickaj i apastolskaj viery.

Pomni, Boža, ab sľuhach i sľužkach Tvaich N. N. (*tut uspomni tych z žyvyh, za katoryh chočáš malicca*) i ab usich tut prysutnych, čyja viera Tabie znanaja i pabožnaść viedamaja, za kaho Tabie achviarujem, abo katoryja Tabie achviarujuć hetuju achviaru chvaľy, za siabie i za ũsich svaich, za adkupleńnie duš svaich, za nadzieju zbaŭleńnia i scaleńnia

svajho, i addajuč Tabie, Bohu
wiečnamu, žyvomu i praŭdzivamu
šlubavaŋni svaje.

Biaručy ŭdzieł i pavažajučy pa-
miač pradusim prastaŭlenaj, zaŭ-
siody Dzievy Maryi, Rodzički Boha
j Zbaŭcy našaha Jezusa Chrysta,
a tak-ža apastołaŭ i mučanikaŭ
Tvaich, dy ŭsich šviatych Tvaich,
praz jakich zasluhi j malitvy daj
nam, kab my ŭ-va ŭsich patrebach
Tvajoj pomačaj byli ŭzmocnieny.
Praz taho-ž Chrystusa, Zbaviciela
našaha. Amen.

Voš-ža prosim Ciabie, Boža, ła-
skava prymi achviaru słužeŋnia
našaha, ale j cełaj siamji Tvaje,
i dni našyja ŭładź u Tvaim su-
pakoi, a vyrvi nas ad wiečnaj
zahuby dy da stady vybranych
Tvaich zaličy. Praz Chrystusa
Zbaŭcu našaha. Amen.

Kansekracyja i Padniasieŋnie

Ciapier pačynajecca najvažnajejša časťka Imšy św. — Kansekracyja, abo pieramiena chleba i vina ů Ciela i Kroů Chrystovu. jakuju vykonyvaje šviatar słavami Chrystusa:

« Biarecie i ješcie z hetaha ůsie, heta bo jošć Ciela majo »;

« Biarecie i piccie ž jaho ůsie, bo hety jošć Kielich Kryvi maje, Novaha i Viečnaha Zakonu, Tajnica viery, jaki za vas i za mnohich pralify budzie na adpuščeŋnie hrachoů ».

« Heta skolki razoů ździajsniaci-miacie, ździajsniajcie na maju pamietku ».

Skazaůšy hetyja słovy nad chlebam i vinom, šviatar padymaje ich i heta jošć Padniasieŋnie. Tady treci raz zvo-niać. U časie Padniasieŋnia ůzhlaŋ na Hostyju, a potym i na kielich i każy:

« Budź wiečna pachvalony Haj-
śviaciejšy Sakrament, praŭdzivaje
Cieła i Kroŭ Zbaŭcy našaha Je-
zusa Chrystusa ».

Malitvy pakonsekracyjnyja

Na hetyja dary miej łasku, Boža,
miłym i łaskavym voblikam
uzhlanuć i pryniać ich, jak mieŭ
łasku pryniać dary spraviadlivaha
słuhi Tvajho Abiela, j achviaru
patryjarcha našana Abrahama, dy
tuju, što Tabie achviaravaŭ najvy-
šejšy Tvoj śviatar Melchizedech,
śviatuju achviaru, niavinnuju, Ho-
styju.

Pakorna prosim Ciabie, Usioma-
hutny Boža, zahadaj hetaje za-
nieści praz ruki śviatoha anieła
Tvajho na vysoki aŭtar Tvoj, prad
voblik boskaha Tvajho Majestatu,

ka b tyja z nas, jakija, prybližaju-
čysia da aŭtara hetaha, pryjmajuč
Najšviaciejšaje Ciela i Kroŭ Syna
Tvajho, byli napoŭnieny ŭsiakim
niabiesnym bahasławienstwam i
łaskaj. Praz taho-ž Chrystusa
Zbaŭcu našaha. Amen.

Pomni tak-ža, Ojča Niabiesny,
ab słuha ch i słužnicach Tvaich, što
papiaredzili nas iz znakam viery i
špiač'snom supakoju. (*Tut uspomni
dušy pamioršych, za katorych cho-
čaš malicca*). Hetym dušam, Ojča,
i ŭsim supačyvajučym u Chryście,
prosim, daj miesca patoli, šwiatła
i supakoju. Praz taho-ž Chrystusa
Zbaviciela našaha. Amen.

Nam tak-ža hrešnym słuham
Tvaim (*tut udersia ŭ hrudzi*), ma-
jučym nadzieju ŭ vialikaści žmi-
łavańnia Tvajho, daj jakuju ča-
stku i supolnaść z Tvaimi švia-
tymi apastołami i mučanikami dy
ŭsimi šwiatymi Tvaimi, da jakich
supolnaści, prosim, dapuści nas
nia tak dzieła zasłuhaŭ našych,
jak dzieła ščodraści miłaserdzia
Tvajho. Praz Chrystusa, Zbaŭcu
našaha. Praz Jaho, ž Jim i ŭ Jim
chaj budzie Tabie, Boža, ŭsioma-

hutny Ojča, u jednašci Ducha Švia-
toha, češć i chvała na vieki vieč-
nyja. Amen.

(*Tut čačviorty raz zvoniac — na
« Pater noster »*).

Pater noster (Ojča naš)

Zahadami zbaŭlennymi napom-
nienyja i boskim nastaŭleń-
niem pavučanyja, advažvajemsia
havaryć: Ojča naš, katory jošč u
niebie i h. d. (*zhavary da kanca*).

Vybavinas, prosim Ciabie, Boža,
ad usialakich niaščašciaŭ, minu-
tych, ciapierašnich i budučych i
praz zastupnictva bahasłaŭlonaj
i prasaŭlonaj zaŭsiody Dzievy
Maryi, Matki Božaj, z bahasłaŭ-
lonymi apastołami Tvaimi Pia-
trom i Paŭłam, tak-ža Andrejem
i z usimi šviatymi, daj miłaściva
supakoj u dni našyja, kab poma-
čaj miłaserdzia Tvajho ŭzmocnie-
nyja, i ad hrachu byli zaŭsiody
volnyja, i ad usiakaj tryvohi bia-
špiečnyja. Praz taho-ž Zbaŭcu na-
šaha, Jezusa Chrysta, Syna Tvajho,
što z Taboju žyvie j vaładara
ŭ jednašci Ducha Šviateha Boh,
praz usie viaki viečnyja. Amen.

Agnus Dei (Baranak Božy)

Baranak Božy, što zmyvaješ hrachi švietu, zžalsia nad nami.

Baranak Božy, što zmyvaješ hrachi švietu, zžalsia nad nami.

Baranak Božy, što zmyvaješ hrachi švietu, abdary nas supakojem.

Jezu Chryste, Vaładaru, što skazaŭ svaim apastołam: Supakoj astaŭlaju vam, supakoj moj daju vam, nie hladzi na hrachi maje, ale na vieru Kaściola Tvajho i pavodle voli Tvaje miej łasku abdaryć jaho supakojem i źjadnać. Katory żyvieš i vaładaryš Boh na vieki viečnyja. Amen.

Chryste Jezu Vaładaru, Synie Boha żyvoha, jaki z voli Ajca, spravaju Ducha Šviateha, praz śmierć svaju ażyviŭ šviet, vybaŭ mianie praz hetaje Najšviaciejšaje Ciela i Kroŭ Tvaju ad usich niepravotaŭ maich i ad usiaho blaha dy spryčyni, kab ja zaŭsiody spaŭniaŭ Tvaje prykazaŭni j nie dapuskaj, kab ja kali adlučyŭsia ad Ciabie. Katory z tym-ža Boham Ajcom i Ducham Šviatym żyvieš i vaładaryš Boh na vieki viečnyja. Amen.

Kamunija

Ja nia hodny, Zbavicielu, kab Ty ŭvajšoŭ pad dach moj, ale skažy tolki słovam i azdaravieje duša maja. (*Try razy. Tut zvoniac pjaty raz i apošni*).

Kali nia prystupaješ da Kamunii św., to pryjmi prynamsi Kamuniju duchovuju, heta znača, dušoju žadaj i prasi, kab Jezus zyjšoŭ da serca tvajho. Pry hetym hetak malisia:

O najmilejšyi Jezu moj! Kali ja siańnia nie mahu pryniać Ciabie sakramentalna i vidoma da serca majho, dyk dazvol prynamé, kab ja rozumam, volaj i pačućciom maim praz vieru, nadzieju j luboŭ zlučyŭsia z Taboju. Vieru ŭ Ciabie, Boža i Zbaŭca moj, u Tabie nadzieju maju, i lublu Ciabie nad

usio. Pryjdzí, najmilejšy moj Zbavicielu, da dušy maje i ũšviaci jaje, važmi serca majo j ačyšć ad usialakaha brudu, šcieražy mianie ad hrachu j nie dazvol mnie adlučycca ad Ciabie.

III. – ZAKANČEŇNIE IMŠY ŠV.

Apošnija malitvy

Boža moj! Prašu Ciabie dziela hetaj Achviary, jakaja adbylasia za nas hrešnych, daj nam praŭdzivy žal za hrachi j achvotu ščyraraj papravvy, daj nam haračuju luboň da Ciabie, kab my Ciabie miłavać nikoli nie pierastavali.

Abdary nas pilnašciaj u vykonvańni našych abaviazkaŭ, daj pomoc u našych štodziennych turbotach i pracach, daj nam čystašć žyćcia, strymlivažć ad błaahich pažadанняŭ. Urešcie, abdziali nas, Boža, usimi łaskami potrebnymi da chryśjanskaha žyćcia.

Prosim Ciabie, Ojca naš, barani ad usich niebiašpiekaŭ tych, katorym Ty dazvoliŭ być udziejnikami Tvaich šviatych Tajnicaŭ Praz Chrystusa Zbaŭcu našaha. Amen.

Bahasławienstva

† Chaj nas bahasławić Usiomahutny Boh Ajciec i Syn i Duch Światy. Amen.

Evanelija pa Imšy św.

(śv. Jan 1, 1-14)

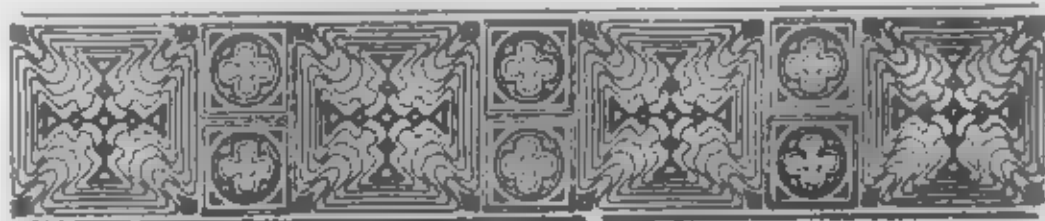
Na pačatku było Słowa, i Słowa było ů Boha, i Boham było Słowa. Jano było na pačatku ů Boha. Usio praz jaho stałasja, i biaz jaho ničoha nie stałasja z taho, što stałasja. Ű im było życcio, a życcio było światłom ludziej, a światło ů ciemry świecić, i ciemra jaho nie aharnuła.

Byů pasłany Boham čaławiek, jakomu było imia Jan. Jon pryjšoů na paświedčańnie, kab dać paświedčańnie ab światle, kab usie

vieryli praz jaho. Nia byŭ jon
šwiatłom, ale kab pašviedčańnie
daŭ ab šviate.

Było praŭdzivaje šviatło, što
ašviačaje kožnaha čaławieka, na
hety šviet prychoďziačaha. Na
šviecie byŭ i šviet praz Jaho staŭ-
sia, adyž šviet nie paznaŭ Jaho.
Pryjšoŭ da svaich, a svaje nie pry-
niali Jaho. A katoryja pryniali
Jaho, daŭ im mahatu stacca sy-
nami Božymi, tym, što vierać u
imia Jaho, što nia z kryvi, ani z
voli ciela, ani z voli muža, ale z
Boha naradzilisia. *I Slova stałasja*
Ciełam i prabywała pamiž nami —
i my vidzieli słavu Jaho, słavu jak
adzinarodnaha ad Ajca — poŭ-
naje łaski i praŭdy.

MALITVY PADČAS IMŠY ŠV.

(uziatyja z razmyšleńniaŭ)

« Z kožnaj Imšy šv. možam
mieci tuju samuju karyść, jaku-
ju Chrystus vysłużyŭ nam u Via-
likuju Pjatnicu praz śmierć sva-
ju kryžovuju ».

(šv. Tamaš z Akvinu)

Intencyja

O Boža Miłaścivy! Pryjmi ach-
viaru Syna Svajho, ŭ jakoj pra-
liŭ Jon za nas da apošniaj kapli
Kroŭ Svaju darahuju. U zlučeńni
z Taboju, o Chryste, skłádaju ach-
viaru hetu rukami šviatara z toju
dumkaju, jakuju mieŭ Ty Sam,
Jezu Miły, kali kanaŭ za hrachi
śvietu j maje. Zlučajučy dumki
maje z Tvaimi, o Chryste Jezu,
budu razvažać apošnija chviliny
žyćcia Tvajho, budu vučyceca ciar-
pieć uśled za Taboju.

I. PRYHATAVAŇNIE

(Ad počatku da AchviaravaŇnia možna malicca stojačy)

Je z u s a b m y v a j e n o h i
A p a s t o l a m . O, Zbaŭca
Najmilejšy! Abmyj dušu maju z
usieŇkaj plamy hrachu, ačyšć pa-
čućcio majo, pašviaci jaho, kab
moh ja zlučyceca z hetaj achvia-
raj šviatoju, jakuju Sam achviara-
vaci maješ na aŭtary praz duchoŭ-
naha achviarnika, sluhu Tvajho.
Maryja, Maci Božaja i maja Za-
stupnica, šviaty Janie, šviataja
Mahdalena, uprasiecie ad Boha
dla mianie tyja pačuvaŇni, jakija
vas ažyŭlali pry kryvavaj achviary
na Kalvaryi.

* * *

C h r y s t u s u S a d z i e
A l i ŭ n y m . Uvažaj, duša maja,
na Boha žurbami prybitaha, po-
tam ablitaha i kryvioj, tvaram na
ziamlu pachilenaha. Jon plača za
tvaje hrachi... i ty plač ž Im ra-
zam, molačy, kab daŭ Jon spa-
znač tabie haŇbu hrachu i niahod-
našć čaŭavieka.

* * *

Z d r a d a J u d a š a . O moj Jezu, kolki-ž razož ja praz hrech vyraksia Ciabie, pryjaciela najmilejšaha i ajca łaskavaha: naviet i ů tym časie, kali prad ludźmi vydavałasia, što ja vierny Tabie. Daruj mnie tak, jak i niaviernamu apastołu svajmu, kali toj vyrakaŭsia imieńnia Tvajho. Lepš užo mnie ůmierci, čym zapradaci praz hrech Ciabie, Boha majho.

* * *

C h r y s t u s p r a d K a j f a š a m . Ty viedaŭ dobra, o Jezu, što pryznaŭšy Siabie Boham prad Kajfašam, nia minieš hnievu jaho j prysudu śmierci. Vučyš mianie praz heta, što nia treba nikoli bajacca vyznavać praŭdu. Ja budu śmieła pryznavacca, što vieru Tabie i prava Tvajo pryznaju. O Zbaŭca moj! Ja być chacieŭ-by adnym z tych, jakich prad Ajcom svaim u niebie za svaich pryznaješ, a jakija nia vyraklisia Ciabie prad ludźmi. Pamažy-ž mnie, o Chryste, być Tvaim vučniem, ciapier i na wiečnaść.

A d K a j f a š a d a P i ľ a t a .
 Pilat pytajecca: « Što takoje praũ-
 da? » i zaraz adchodzič, kab nie
 pačuč Boskaha słowa. A kolki-ž
 ludcoũ nie dajšło da paznańnia Cia-
 bie, bo praũdy bajacca Tvaje i ab-
 minajuč čymchutčej hołas Boży! I
 ja sam, ci zaũsiody staraũsia ser-
 cam adhadač Ciabie, pavieryč, pa-
 lubič? Ci-ž lublu rozmyšlaci ab cu-
 doũnym żyćci Tvaim? Ci-ž stara-
 jusia čuécio majo, słowa i čyn
 moj budavač na pravoch Tvaich?
 Ci-ž stojka šukaju spraviadliwašci
 Tvaje? Ci stojka staju za praũdu?
 Zžalsia nada mnoju, Chryste, j pa-
 maży mnie żyć spraviadliwa!

II. ACHVIARA

(Ad Achviaravańnia da Kamuniũ)

C h r y s t u s p r a d H e r a -
 d a m . Jezus, Syn Boży, za-
 maũčaũ prad Heradam — raspuš-
 nikam. Nie chacieũ pramovič, kab
 pakarač hrešnuju jaho cikaũnašć
 i pryhanič ahidu żyćcia jaho ra-
 spnsnaha. Jezu, pramaũlaj da mia-
 nie zaũsiody dumkami šviatymi,
 nie zvažajučy na hrešnašć maju!

* * *

Chrystus bičavany. Što za styd i bol dla tak čystaj asoby Jezusa! Žniavažyli Jaho prad nataŭpam rassalełych Iudziej, raždziavajučy i bjučy biaz litašci. Chrystus cierpieć za maju biasstydnasć — sam niavinny, biez najmienšaj hrachu plamki. O Boža, ũsie svaje ciarpieńni j ja achviaruju za ũsich, što raspustaju siabie hańbiać.

* * *

Piłat ab my vaje ruki. Jak paľachlivy Piłat, tak i ja mo, lhaŭ niaraz sam prad saboju, kab apraŭdać siabie? A Boh-ža čytaje ũ sercy ludzkim. Ačyšč, o Boža, mianie ad hańby, kab čysty j biazvinny ũznasiŭ ja da nieba vočy maje!

* * *

E c c e h o m o ! (Vo čaľaviek!) Niekali stanu ja prad Boham na sud. «Vo čaľaviek, vo jaho žyćcio!» — skaža moj Sudździa Najvyšejšy. O Jezu, chto-ž z hrešnych vydziaržyć na sabie Tvoj hnievu zrok za zmarnavańnie daraŭ Tvaich!

Budźža, o Jezu, dobrym dla mia-
nie ů tuju strašnuju časinu!

* * *

N a r u h a n a t a ů p u . « Kry-
žuj Jaho, kryžuj! » — voš strašny
kryk narodu, katory niadaŭna
spatykaŭ Chrystusa jak Mesyjaša.
Žmiennašć serca ludzkoha, sa-
praŭdy, nia maje hranic. Siahon-
nia: « Hozanna! » — a zaŭtra:
« Kryžuj! » Voš zapłata niasutrym-
naj nienavišci za haračuju miłašć.
O šviataja Achviara za ludztvo
hrešnaje! Jak-ža serca Tvajo mu-
siała ścisnucca na heny dziki hołas
šalonych, ačmučanych ludziej. I
jaki-ž ja šalony, kali paznaŭšy
praŭdu Tvaju, jašče maju da hra-
chu pryvyčnašć!

KANON IMŠY ŠV.

(Treba klenčyc)

J e z u s p a d k r y Ź a m . O
Boža, chto apiša tuju strašnuju
chvilinu, kali vydany byŭ prysud
śmierci na Syna Tvajho najmilej-
šaha! Pad ciažaram kryža Chry-
stus idzie na Holhotu, chistajučy-
sia ad źniamohi pašla biazlitos-

naša bičavańnia dy roznych źnia-
vah. Jak-ža strašnym koštam zba-
viŭ nas Jezus, koštam žyćcia
svajho maładoha: kryvioj i šmier-
ciaj. O Jezu, Chryste-Boža, pazvol
i mnie, biedna-mu dziciaci j pryja-
cielu Tvajmu, iści śledam kryva-
vym Tvaim!

* * *

Jezusa da kryža pry-
bivajuć. Ach moj Boža, ma-
litva maja, heta — hołas kryvi
j śloz Tvajho Syna: nie adkinieš
jaje. Tuju kroŭ ran Jahonych, tyja
ślozy Jaho vačej: usio achviaruju
Tabie za suspolnašć katalickuju,
za Ajca Šviatoha, za biskupaŭ i
šviataroŭ, za parachviju našu, za
siamju maju j za cely narod Bie-
łaruski; za maich pryjacielaŭ i za
vorahaŭ; tak-ža za tych, chto pra-
siŭ maje malitvy. Boža, budź mi-
łaścivy švietu celamu!

* * *

Jezus na kryży. Ach-
viara kryvavaja z kryža! Šviataja
Hostyja Aŭtarà! Čeść Tabie, Chry-
ste, z usich sił dušy maje! Serca
majo da Ciabie naležyć. « Kali

budu ůžniaty, paciahnu ůsich da siabie», — voš slovy Tvaje. O Jezu, byt moj i žyćcio majo addaju Tabie. Paciahni mianie da Siabie. Paciahni za saboju šviet cely sva-joju strašnaju Achviaraj. Pryjdzivaladaretva Tvajo!

* * *

J e z u s m o l i c c a z k r y ŷ a .
O Jezu, rašpiaty na drevie kry-
žovym! Ty nie zabyůsia i ů apoš-
niaj chvilinie malicca za nas, ka-
žućy: « Ojća, daruj im, bo nia vie-
dajuć, što robiać ». Miej litaść nad
tymi, što ů pryviazanaści da hra-
chu adyjšli na šviet toj dy cier-
piać balučaje aćyšćeńnie. Źmienš
bol ich i vyzval tych, što cierpiać
moŷa z maje pryćyny.

* * *

S i e m s ł o ů z k r y ŷ a . « Ojća,
daruj im »... Nie pamiataj, Boŷa,
našaj praviny j ajeoů našych dy
nie rabi pomsty za hrachi našy.

« Siańnia budzieš sa mnoj u
rai »... Ja wielmi słaby, Boŷa moj,
ale zaůsiody ů Tabie nadzieja
maja. Pazvól mnie dajści da Ciabie.

« Źanćyna, voš Syn tvoj »...

Vaźmi j mianie, Matuchna, za syna svajho.

« Eli — Eli, Boža moj, Boža moj, čamu-ž Ty akinuŭ mianie »? U ciažkuju minutu žyćcia ŭspa- maży, Boža, słaby duch moj!

« Smahnu »... Chryste, zapali ŭ žyłach maich pał da praŭdy, cnoty, charastva, — ho ŭsio heta ž nieba jość.

« Dakanalasja »... Ŭsio kanča- jecca: i muki j ślozy. Daj Boža, kab mety žyćcia majho nikoli nia zhubiŭ ja.

« U ruki Tvaje addaju ducha majho »... Jezu, budź pry majoj śmierci!

* * *

J e z u s u m i r a j e . Hledziačy, Jezu, na cudoŭnuju śmierć Tvaju, bilisia ludcy ŭ hrudzi svaje ad žalu, a sotnik pryznaŭ, što Ty sa- praŭdy Syn Boży. Z pakoraj ude- rusia j ja ŭ hrudzi, bo ŭmiraješ i za maje hrachi. Ale śmierć Tvaja napaŭniaje, serca majo nadziejaŭ, bo achviara Tvaja, zmyvaje hra- chi śvietu». Baranak Boży, dziela majho zbaŭleńnia zabity, zžalsia nada mnoju!

III. ZAKANČENŇNIE

(Ad Kamunii da kanca. Možna malicca
stojačy)

Chrystus u hrobie. Chry-
ste, Vybaŭca moj! Kolki разоŭ
pryjmaju Ciabie samoha ŭ Eŭcha-
rystyi, prašu sercam celym: kab
istota blahaja maja nia byla hro-
bam zimnym dla Ciabie! Daj, o
Jezu, kab zlučajučysia z Taboj u
Kamunii, pieramianiŭsia ja ŭ Cia-
bie Samoha, nabirajučy siły Bo-
žaje Tvaje. żyvi Boža, zaŭsiody ŭ
cełaj istocie majoj, pranikajučy
jaje ciapłom Tvaje łaski, ahniom
Tvaje miłaści. Pryznajusia, što ja
hetaha niahodny, Boža moj, ale-ž
Ty dziela dobra dušy maje zyj-
šoŭ aź da hrobu: nie dapuści-ž
zmarnavacisia zasluham kryvi,
Tvaje ŭ dušy majoj. Ačyść mia-
nie!

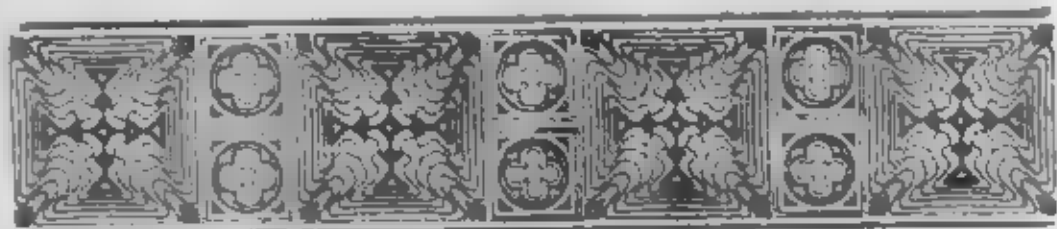
* * *

Z umioršych paŭstań-
nie. Ustaŭ Ty z hrobu, Chry-
ste, admienienym na ciele, paki-
dajučy tolki śled piaci Ran. Daj,
o Jezu, j mnie łasku adziecca
cielam admienienym naŭzoram

Tvaim, kali ůstanu na sud Tvoj
strašny Tryvohaj prajmajuć mia-
nie słovy Apastoła Tvajho: « Usie
z hrobu ůstaniem, ale nia ůsie pie-
ramienieny budziem ». Dyk malu
Ciabie, o Jezu, kab cieła Tvajo
śviatoje i kroů darahaja, što ů Ka-
munii pryjmaju, ůścierahli mianie
na żywćio wiećnaje.

* * *

Ů nie ba ů š e ś c i e . O Chry-
ste Jezu, zasůlaju jašće šćyruju
prošbu maju dzieła zbaůleńnia
majho i chwały Tvaje. Abiacaju
ů cełym żywćci maim šukać voli
Tvaje, a ścierahćysia hrachou z
usie siły maje. Zmacuj, o Jezu,
hetu achvotu maju: daj mnie zra-
zumieńnie prava Tvajho kab nia
błudziů ja, nie paznajućy dabra i
zła. Malu Ciabie praz tajnicy
Tvajho Zhrobuůstannia dy Ůnie-
baůšeścia: budź pry mnie ů spa-
kušeńniach żywćiovych dy ů apoš-
niuju chvilinu majho, ziamnoha
bytavańnia. Amen.

MALITVY

Pašla cichaj Imšy šv.

Try razy: Pryvitana budž i h. d.

Pazdaroŭlena budž Kniahinia,
Maci Milaserdzia j Nadzieja
naša — budž pazdaroŭlena! Ciabie
kličam my vyhnanynja dzieci Jevy,
da Ciabie ūzdychajemo sa stoh-
nam i plačam na hetaj šloz dali-
nie. A Ty, o Zastupnica naša,
svaje miłasernynja vočy žviarni na
nas! A Jezusa, bahasłaŭlony płod
ułoŭnia Tvajho, nam pa vyhnaŭni
hetym akaży. O spahađna, o li-
tosna, o miłaja Dzieva Maryja!

— Malisia za nas, šviataja Maci
Boža.

— Kab stalisia my hodny abia-
caŭniaŭ Chrystovych.

Malitva

Boža, prypynišča našaje j siła,
ŭzhlaŭ laskava na narod, što Cia-
bie molić, i praz zastupnictva Ba-

hasłaŭlonaj i Bieźvinnaj Dzievy
Maci Božaj Maryi, z šviatym Jo-
zefam, jaje Ulublencam, šviatymi
apastołami, Tvaïmi Piatrom i Paŭ-
łam dy z usimi šviatymi, pasłu-
chaj litosna j łaskava prošby, ja-
kuj za navarot hrešnych, za sva-
bodu i ŭzvyšeńnie šviatoje Maci
Kaściola da Ciabie zanosim. Praz
Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Šviaty Michale Archaniele, ba-
rani nas u zmahańni; proci złości
j chitraści šatana budź nam aba-
ronaj! Chaj Boh jaho ŭstrymaje,
pakorna taho prosim; a Ty, o
Kniazii vojska niabiesnaha, ša-
tana j inšych złych duchaŭ, što na
zhubu duš ludzkich pa šviecie łu-
najuć, pry pomačy Božaj skiń u
piekła. Amen.

* * *

Boža, budź bahasłaŭlony.

Bahasłaŭlona Jaho Imia švia-
toje.

Bahasłaŭlony Jezus Chrystus
praŭdzivy Boh i Čalaviek praŭ-
ziby.

Bahasłaŭlona Imia Jezusava.

Bahasłaŭlona Jaho Najšviaciej-
šaje Serca.

Bahaslaŭlony Jezus u Najšvia-
ciejšym Sakramencie.

Bahaslaŭlona Vialikaja Boža
Maci Maryja Najšviaciejša.

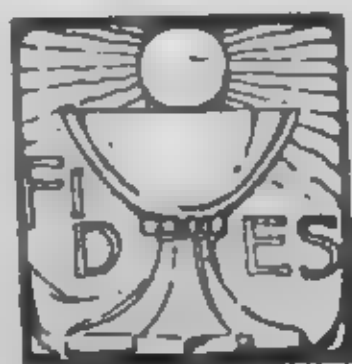
Bahaslaŭlona Jejnage šviatoje i
Biažvinnaje Začaćcie.

Bahaslaŭlona Imia Maryi,
Dzievy i Matki.

Bahaslaŭlony šviaty Jozef, Jajo
Pračysty Ulubleniec.

Bahaslaŭlony Boh u svaich
Aniołach i ů Šviatych svaich.

Najšviaciejšaje Serca Jezusa —
zžalsia nad nami (*Try razy*).

NIEŠPAR

Niešpar – heta nabaženstva viačerniaje; składajecca z 5 psalmaŭ, himnu, Magnificat (pieśnia N. Dzievy Maryi) i malitvaŭ. Niešpar tym roźnicca ad Imšy, što ū im niama achviary, jakaja stanović sutnaść Imšy św.

Ojča naš... Pryvitana budź...

Ų. † Boža, prybudź mnie na pomač,

R'. Božazbaŭca moj, pašpiašy innie na ratunak.

Chwała Ajcu...

Psalm 109

Skazaŭ Hospad (Boh) majmu Ųsiospadaru (Mesyjašu): siadź pravaruč mianie.

Pakul nie pałažu vorahaŭ tvaich, padnožžam noh tvaich.

Berła mocy tvaje spuścić Hospad iz Syjonu: panuj pasiarod niepryjacielaŭ tvaich.

Pry Tabie pavadyrstva ū dzień mocy Tvaje razam z jasnaściu

šviatych, z uľoňnia pierad švietam
Ja radziŭ ciabie.

Prysiahnuŭ Boh i kajacca nia
budzie: Ty jošć Šviatar navieki
vodle abrađu Melchizedechavaha.

Hospad pravaruč ciabie, paka-
naŭ karaloŭ u dzień svajho hnievu.

Budzie sudzić narody i dakanaje
ruiny, pachilič mnohim na ziamli
haľovy.

Ů darozie z ručaju pič budzie, *)
haľavu dzieľahetaha padnimie.

Chvaľa Ajcu...

Psalm 112

Chvalecie, dzieci, Boha, chvale-
cie imia Božaje.

Chaj budzie imia Hospadava,
bahasťaŭlona adciapier i až na-
vieki.

Ad uschodu sonca až da za-
chodu sťaŭnaje imia Bohava.

Vysoki bo Hospad nad usie na-
rody i nad niebam sťava Jahona.

Chtož jak Hospad Boh naš, jaki
prabyvaje na vyšyni, adyž vidzić
nizkich na ziamli j na niebi.

Z ziamli padymaje sťaboha, a z
sťmiaćcia vyvyššaje ubohaha.

*) Daroha aznačaje tut žyćcio Mc-
syjaša, a ručaj – usie ciarpieňni jahony.

Kab dać Jamu miesca razam z pavadyrami, z vierchavodami dla svajho rodu.

Jon čynič, što biazdzietnaja matka, ŭ domie ciešycca synami.

Chwała Ajcu...

Psalm 121

Uzradavaŭsia ja tym, što mnie było skazana: pojdziem u dom Boży.

Stali nohi našyja, ŭ sieniach tvaich, Jeruzalimie.

Jeruzalimie, što buduješsia jak horad, ty zlučaješ usich u sabie.

Bo tudy chadzili ŭsie pakaleŭni Bożyja, kab pavodle zakonu Izraelavaha słavić imia, Bohava.

Tam pastaŭleny sudździoŭskija trony, trony ŭ domie Davida.

Prasiecie supakoju dla Jeruzalimu, j dastatku dla miłujučych jaho.

Niachaj budzie supakoj u ściebach tvaich i dastatak u budynkach tvaich.

Dziela bratoŭ i bliźnich maich, prašu dla ciabie supakoju.

Dziela domu Bohaspadara našaha, dobra dla ciabie žadaju.

Chwała Ajcu...

Psalm 126

Kali Boh nia zbuduje domu, daremna trudziacca tyja, što jaho budujuć.

Kali Boh nie ũścieraže miesta, daremna nia śpić toj, što ścieraže jaho.

Daremna vam ustavać dodnia, ustavajcie adpačyŭšy, chto pracaj strudžany.

Jon son daje svaim miłym: voś syny, zapłata płodu ũłońnia, buduć Božaj spadčynaj.

Jakimi streły ũ ruce silnaha, takimi buduć syny pakryŭdžanych.

Bahasłaŭlony čalaviek, jaki, hetak spoŭniŭ žadańnie svajo, nie zaŭstydajecha, kali havaryć budzie ũ sudzie ź niepryjacielami svaimi.

Chvala Ajcu...

Psalm 147

Chvali Hospada Jeruzalimie, chvali, Syjonie, tvajho Boha.

Bo ũzmacavaŭ zasovy bramaŭ tvaich i bahasłaviŭ synom tvaim.

Jon daŭ supakoj u hranicach tvaich i nasyčaje ciabie zbožžam najlepšym.

Jon pasylaje zahady Svaje na
ziemlu i velmi razychodzicca
skora slova Jahona.

Jon pasylaje snieh jak voŭnu,
a imhlu rassypaje, moŭ popiel.

Jon kidaje lod, jak hrudy — pie-
rad sciuzaj jaho chto-ž ustoić?

Pašle slova Svajo i rastopić ich,
pavieje viacier Jahony j paplyvuć
vody.

Jon abjaŭlaje slova Svajo Ja-
kubu, spraviadliwaść i pastanovy
Svaje Izraelu.

Nia čyniŭ tak nivodnamu na-
rodu, pastanovaŭ Svaich nie ad-
kryŭ im.

Chwała Ajeu...

Ad pačatku i prad viakami ja
stvorana i aŭ da budučaha veku
być nie pierastanu, a ŭ šviatoj
sialibie prad Im ja služyla.

Bohu chwała.

Ave maris stella

Ave Maris
 stella,
 Dei Mater Al-
 ma,
 Atque semper
 Virgo,
 Felix coeli por-
 ta.
 Sumens illud
 Ave
 Gabrielis ore.

 Funda nos in
 pace.
 Mutans Hevae
 nomen.
 Solve vincla re-
 is,
 Profer lumen
 caecis,
 Mala nosta pel-
 le,
 Bona cuncta
 posce.
 Monstra te esse
 Matrem,
 Sumat per Te
 preces,
 Qui pro nobis
 natus,

Vitaj zorka
 mora,
 Karmicielka
 Boha
 I zaŭsiody Dzie-
 va,
 Da nieba daro-
 ha.
 Ŭziaŭšy pryvi-
 tannie
 Z vusnaŭ Ha-
 bryjela,
 Daj spakoj nam
 mocny
 Źmienaj imia
 Evy.
 Z vinnych skiń
 akovy,
 Zrok daruj nia-
 visnym,
 Vyzval nas ad
 hrechu
 Abdary ŭsim
 dobrym
 Pakażysia Ma-
 tkaj,
 Niachaj pryj-
 mie prošby
 Čhto dla nas ra-
 dziŭsia.

Tulit esse Tuus.

Virgo singula-
ris,

Inter omnes mi-
tis,

Nos culpis so-
lutos,

Mites fac et ca-
stos.

Vitam praesta
puram,

Iter para tu-
tum,

Ut videntes Je-
sum,

Semper collae-
temur.

Sit laus Deo Pa-
tri,

Summo Christo
decus,

Spiritui Sancto

Tribus honor
unus.

Amen.

Byé Tvaim nia
hardziŭ.

Dzieva niazvy-
čajna

Miž usich pa-
korna,

Nam daruj nia-
vinnaść,

Pakoru i čy-
staść.

Daj žyćcio čy-
stoje

Šlach zhatuj
biaśpiečny

Vidziačy Jezu-
sa,

Kab ciešyliś
viečna.

Chvała Bohu
Ajcu,

I Chrystusu śla-
va,

I Duchu Śvia-
tomu,

Trom adnaki
honar.

Amen.

Ÿ. Pazvol mnie chvalić Ciabie,
Dzieva Najśviaciejša.

Ř. Daj mnie moc proti Tvaich
niepryjacielaŭ.

Magnificat

Vialikomič duša maja Hospada
i ŭzradavaŭsia duch moj u
Bohu, maim Zbaŭcy.

Bo ŭzhlanuŭ na pakornašć słuhi
Svaje: adhetul voš bahasłaŭlonaju
zvacimné mianie ŭsie narody.

Bo vialikija rečy ŭčyniŭ mnie
Toj, što mahutny jość i šviatoje
imia Jahona.

A miłaserdzie Jahona z paka-
leńnia ŭ pakaleńnie, dla tych, što
Jaho bajacca.

Učyniŭ mahutnašć rukoju Sva-
joju i rassiejaŭ tych, što vyno-
siacca dumkami svajho serca.

Skinuŭ mocnych z pasadu, a
pakornych pavysiŭ.

Dabrom zdavoliŭ hałodnych, a
bahatych ■ ničym adpraviŭ.

Pryniaŭ słuhy Svajho, Izraela,
ŭspomniŭšy ab Svaim miłaserdzi.

Jak havaryŭ da ajcoŭ našych,
da Abrahama i patomstva jaho
navieki.

Chvała Ajcu...

Malitva

Daj nam, sľuham Tvaim, prosim Ciabie, Božaspadaru, ciešycca zašsiodnym zdaroujem dušy j cieľa, i praz sľaŭnaje zastupnictva bahasľaŭlonaj zašsiody Dzievy Maryi ad ciapierašniaha smutku być volnymi j karystacca Ź viečnej radašci. Praz Chrystusa Zbaŭcu našaha. Amen.

† Pomač Božaja niachaj budzie z nami.

Ciapier i zašsiody i na vieki viečnyja. Amen.

RUŽANIEC

Intencyja

Ť imia Ajca i Syna i Du-
cha Šviatoha. Amen.

Pryjdzi, Duchu Šv., na-
poŭń sercy Svaich
viernych i ahoń lubovi
Tvaje ů ich zapali!

O, Jezusie, naš Zbavi-
cielu, achviaruju Tabie
hety ružaniec na bolšuju
chvaľu Tvaju j na češć
Najšviaciejšaje Matki
Tvaje dy za zbaŭlennie
dušy maje.

Žadaju ůsich adpustaŭ
de hetaj malitvy pryvia-
zanych.

Vieru ů Boh... 3 Pryvtf...
Chvaľa Ajc...

ČASTKA RADASNAJA

Tajnica I

Dabравіеščańnie

Anieł źviaščaje Maryi, što Boh
vybraŭ jaje na matku Zbavi-
cielu. Šviataja Dzieva ■ pakoraj
zhadžajecca i Syn Boży ŭčaŭavieč-
vajecca ŭ jejnym čystym łonie.

O Slova Pradviečnaje, što ź lu-
baści k nam stałasja Ciałam, češć
najvyšejšuju addaju Tabie!

Dzievańka Božaja, daj, kab,
idučy ŭ Tvaje ślady, staŭsia ja
sapraŭdy pakorny.

Ajče naš...

Pryvitana budź... (10)

Chvała Ajcu...

Budu pakorny!

Tajnica II

Adviedziny św. Alźbiety

Pa dabrawieščanni Maryja adviedvaje Śv. Alźbietu Matku Śv. Jana Chryściciela, kab achviaravać joj svaje usłuhi. Henryja adviedziny byli krynicaj łaski dla Śv. Jana j matki jahonaj.

Jezusie dobry, adviedaj serca majo dy napoŭń jaho miłašciej da bliźnich i uslužlivašciej!...

Dzieva Śviataja, pryčynisia, kab kožnyja našyja naviedziny byli ušviačany henymi cnotami!

Ajč... Pryv... Chv...

Dabradziejnaść.

Tdjnica III

Chrystovyja narodziny

Rodzicca Jezus u Betlejemie, ũ
stajency u vialikaj biadocie.
Choć biaskonca bahaty — robicca
ubohim z lubovi k nam.

O miły Jezu, chtoż nie paka-
chaje Ciabie ũ Tvaim biazdolli!

Dziavica Božaja, pamaży adar-
vač serca majo ad many hetaha
śvietu dy achviaravač jaho Bohu!

Ajě... Pryv... Chv...

Ubostva ũ duchu.

Vyściahacca prahavitaści.

Tajnica IV

Achviaravańnie

Sarakavoha dnia pašla Jezusa-
vych narodzinaŭ, Maryja niasie
Jaho ũ šwiatyniu j achviarouŭvaje
Bohu, sama prytym vypaŭniaje
prava ačyščeńnia, choć jano Jaje
nie zabaviazvała.

Jezu najpaslušniejšy, Ty pad-
daješsia pravu, jakoje Ciabie nie
zabaviazvała, a ja Tabie naviet
nia choču być paslušnym.

Dzievańka Boža, vobrazie pas-
lušmianaści, pamaży vierna Cia-
bie naśledavać!

Ajć... Pryv... Chv...

Paslušmianaść.

Tojnica V

Jezus 12-letni ů šviatyni

Dvanaccaciletni Jezus idzie ů sviatyniu i prabyvaje tam miž vučonymi. Maryja z Apiakunom Jazepam praz try dni tužliva Jaho šukajuć.

Jezusie miłaserny, pamažy znajćci Ciabie praz šlozy ščyraje pakuty!

Matańka najšviaciejšaja, chaj, jak Ty, znajšoŭšy Jezusa, nikoli bolš ž Jim nie rastajusia!

Ajč... Pryv... Chv...

Kajannie i paprava žyćcia.

ČASTKA PASYJNAJA

Tajnica I

Malitva ů Getsemani

Pa apošniaj viačery Jezus idzie ů vaharod Getsemani, dzie bu-dzie złoŭleny; molicca tam, abli-vajučysia potam kryvavym dy paŭtarajučy: « Ojča, nie maja, a Tvaja chaj staniecca vola! ».

Serca Jezusava, poŭnaje horyčy, ů Ciabie šukacimu paciechi ů sum-naj hadzinie.

Matańka Božaja, kiruj mnoju tak, kab zaŭsiody maja vola zha-džałasia z volej Božaj!

Ajč... Pryv... Chv...

Zhadžacca z volaju Božaju.

Tajnica II

Bičavaňnie

Pilat asudžaje Zbaviciela na bičavaňnie. Lutyja katy bjuć Jaho biazłitasna i chutka ũsio najšviaciejšaje Ciela stanovicca adnoju strachotnaju ranaj.

Miły Zbavicielu, Ty ciarpiš biez narakaňnia bol i panižeňni, dajža i mnie łasku ciarplivaści kab nie zmarnavaŭ maich ciarpieňniaŭ!...

Matuchna, žalem zranienaja, vymali mnie heta svaim zastupnictwam!

Ajč... Pryv... Chv...

Ciarplivaść.

Tajnica III

Cierniavaja karon

Pašla ubičavańnia, vajary ũskla-
dajuć Jamu balučuju karonu z
kaluśak i, bjućy pa joj kijami, stra-
šenna raniać najśviaciejšuju Ho-
łaŭ.

O Jezusie zbaleły, jakža henaja
karon zastydźaje maju biasso-
ramnaśč, zaskiemlaść!

Dzieva-Matańka Božaja, vymali
mnie cnotu samaadračeńnia jadar-
vańnia ad ziamnoje pustoje ro-
skaśy!

Ajě... Pryv... Chv...

Umiarěvieńnie. Strymlivaść.

Tajnica IV

Niasieňnie kryža

Na smierť asudžany Zbaviciel niasie na Kalvaryju kryž, na jakim umre, i pad ciazaram jahoným trojčy padaje...

O Jezusie, pryhniečany kryžam, a jašče bolš maimi hrachami, daj, kab choć nad Tvaimi ciarpieňniami płakaŭ!...

Najšviaciejšaja Dzieva, chaj duša maja napoŭnicca tymi pačućciami, jakimi Ty była praniata, na muku Jezusa hledziačy.

Ajč... Pryv... Chv...

Vytrymanaść u ciarpieňniach.

Tajnica V

Ukryžavańnie

Urešcie pašla doŭhich mukaŭ i ździekaŭ prybili Jezusa da kryža, na jakim umiraje, achviarujučy svaje zasłuhi i kroŭ za zbaŭleńnie ŭsich ludziej.

O Jezu, na kryży za mianie umirajučy, pryviaży mianie šwiatoj miłašciej Svajoju da Tvajho kryža!...

Dziavica Boža, pamaży kachač ščyra Zbaviciela da kanca žyćcia majho!

Ajč... Pryv... Chv...

Kachannie kryža.

Nie narakać na niavyhady.

ČASTKA CHVAĽY

Tajnica I

Zhrobuŭstańnie

rejciaha dnja pašla svaje
śmierci Jezus ustaje z hrobu
ŭ nieśmiarotnaj słavie j pakazva-
jecca svaim pryjacielam.

O zhrobuŭstały Zbavicielu, daj,
kab duša maja paŭstała z hrachou
da žyćcia łaski!...

Matańka Boža, vymali mnie heta
praz svajo bohumilaje zastupnic-
tva!

Ajč... Pryv... Chv...

*Duchovaje adradžeńnie. Ucieki ad
hrachu biespavarotna.*

Tajnica II

ŮniebaŮšešcie

Sarakavoha dnia pašla zhrobuŮ-
staŮnnia Zbaviciel uznosicca Ů
nieba u prysutnašci svaich vučniaŮ
i zasiadaje pravaruč, Ajca.

O Jezu, Vaładaru słavy, chaj
serca majho Ůsie ŮadaŮni za Ta-
boju jduč da nieba!...

DzievaŮka BoŮa, daj, kab tak
jak Ty, znosiŮ sum biazdolla, i
tuŮyŮ mocna tolki pa niebie!...

Ajč... Pryv... Chv...

Tuhà pa niebie.

*Abyjakavašć da ziamnych roska-
šaŮ.*

Tajnica III

Spasťańnie Ducha Šviat.

Nra Siomuchu Duch Šviaty zy-
chodzie vidavočna u jazykoch
vahnistych na Maryju j Apastoľaŭ,
jakija pryhataваны byli da hetaha
malitvaju.

Prydzi Duchu Šviaty i ũ majo
serca j abdary mianie svaimi da-
rami, a zlašča daram malitvy.

Maryja Dzieva, prykladzie ma-
litvy j zusiaredžañnia ducha, pa-
maży hodna Ciabie našledavać!

Ajč... Pryv... Chv...

*Upadoba da malitvy, asabliva li-
turhičnaj.*

Tajnica IV

ŮniebaŮziaćcie NDM

Pašla ůniebaŮšećcia Jezusa, Maci Boža nie pakidaje tužyč pa Tym, Jakoha nadusio kachała, i z henaj tuhi urećcie ůmiraje. Ale pračystamu ciełu Jejnamu śmierć nie zaškodziła; Aniely zaniašli Jaje z ciełam i dušoju da nieba.

O Jezu najčyćciejšy duš ablu-
blaniku, Ty adziny skarb moj dy
maja spadzieva!...

Dziavica chvałyhodnaja, vypra-
si mnie łasku: żyć tolki dla Zba-
viciela i ů lubovi da Jaho ůmiraci!

Ajč... Pryv... Chv...

Pažadanie šćaślivaj śmierci.

Tajnica V

„ Ůkaranavańnie NDM

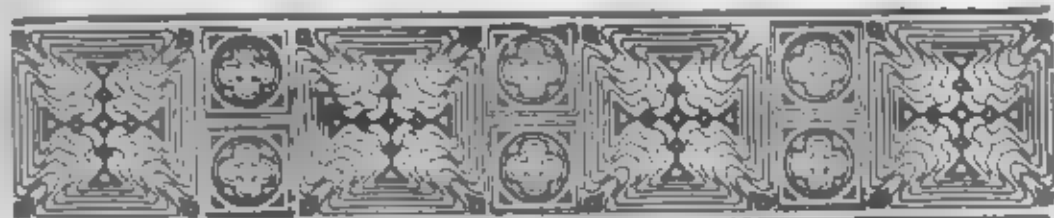
Vyyvyšanaja nad usie stvareńni Maryja, Kachanaja Dočańka Ajca, najmilejšaja Maci Syna, najniavinniejšaja Ablublanica Ducha Šviatoha — ůkaranavana niešmiarotnaj slavaj na Vaładaryniu nieba j ziamli.

O Zbavicielu, najvyšejšy naš Zastupniku! Ty krynica ůsich łaskaů, ale chočaš, kab jany spłyvali na nas praz ruki najmilejšaj Tvaje Matki!

Dzievańka Šviataja, abdarajža jimi ščodra nas Tvaich słuhaů i słuźnicaů!

Ajč... Pryv... Chv...

Spadzieva na Maryju.

DAROHA KRYŽA

Intecyja

Nabaženstva « Darohi Kryžovaje » vielmi Bohu miľaje, a nam zbaŕlennakarysnaje. Za koźnaje adpraŕlennie jaho dastupajem, poŕnaha adpustu.

Pleraniasiemsia dumkaju pa-boźnaj u časy dy miejsca muki Chrystovaj, kali Pilat zasudziŭ Jaho na ŕmierć, i stupajma za Zbavicielem krok u krok aź na haru Galgotu. Starajmasia adćuć Jahonyja ciarpieńni j bol. Pa-bačym, ŕto Jon z lubovi k nam pryniaŭ na Slabie takuju straŕennuju muku, kab zbavić nas ad hrachu j viećnaj kary. Tamu serca naŕa chaj źmiaknie j razharycca ŭdziaŕnaj da jaho luboŭju ŭža-jemnaj.

Jezu, ŭkryžavany moj Zabvicie-lu! Razvažajućy Tvaje muki, chaću pierapraŕiŕ Ciabie za hra-chi dy padziakavać za vialikuju luboŭ Tvaju j vypraŕiŕ łaski vy-tryvańnia ŭ dabracie. Achviaruju Tabie hetyja malitvy j razvažañni takźa i za duŕy čyscovyja, asa-bliva za duŕu (N!). Pamaźyź mnie, Jezu miľy, ŭ henaj ŕviatoj praktycy.

Stacyja I

Zasud

Božy anioły z nieba prybyvajcie,
Ślozy nad Zbaŭcam z žalu vyli-
[vajcie:

Bo naša serca, što hrech tolki
Žal nie prajmaje. [znaje,

O, plač ziamla ũsia i traščecie
[skały,

Hlańcie z tryvohaj na sud niaby-
[vały:

Hlań — Jon prad tronam Pilata
Boh naš i Zbaŭca! [pahanca,

V. Chvala i paklon Tabie Chrystel

R. Bo praz Svoj Kryž šviet adkupiŭ Ty!

Niavinna zasudžajuč Jezusa na śmierć, a Jon maŭčyč. Bo lubić nas i z lubovi da nas nie baronicca. Žadaje ŭmiarci za nas. – A jakža časta my niespraviadliwa j biaz usiakaha miłaserdzia asudžajem bližnich!

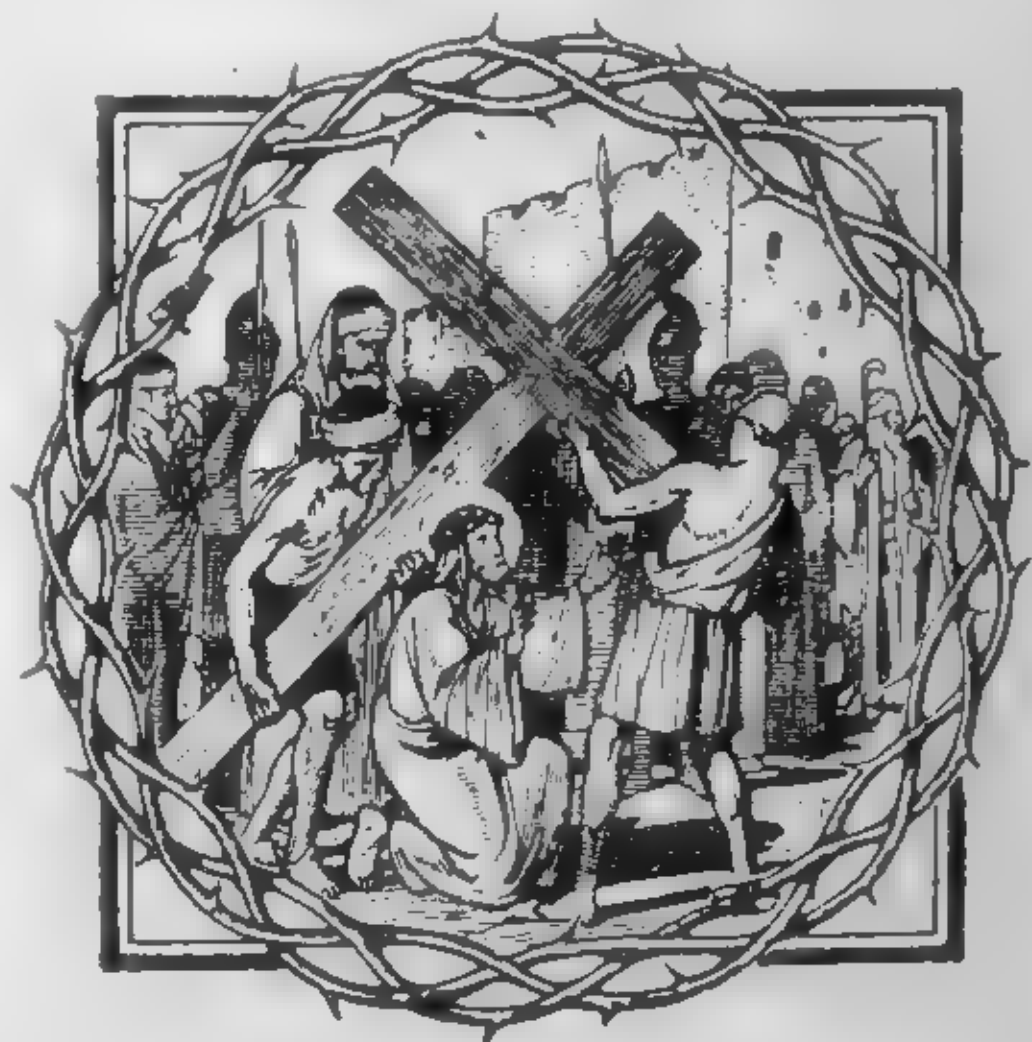
Ciabie, miły Zbavicielu, niavinnaha katavali biaz miłaserdzia, a ciapier šče j zasudžvajuč na strašnuju śmierć. Malu Ciabie, nia budź mnie Sudździoju, ale Zbavicielem na strašnym, apošnim sudzie. Ad hetaj chviliny nia budu nikoli nikoha sudzić, aprača tolki siabie samoha na św. Spoviedzi.

Jezu, budź mnie litaścivy! Maryja, ŭstupisia za mianie da Sudździ-Syna svajho ŭ sudnuju hadzinu!

Ojča naš... Chvala Ajcu...

V. Zžalsia nad nami, Boža,
R. Zžalsia nad nami!

Stacyja II

Jezus biare kryž

Staŭsia prastupak nihdzie niaču-
[vany: —

Na śmierć kryžovu prysud pra-
[čytany.

Na plečy ũskłali kryž z dreva
Zbańcy i Boha. [ciażkoha

Jezus pryjmaje ciażar toj kry-
[żovy

I za świet hrešny pamierci ha-
[tovy.

Bo Jon Źa znaŹe, što praz kryž,
Śvietu zbaŭleńnie. [ciarpiennie

V. Chwała i pakłon Tabie, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž šviet adkupiŭ Ty!

Jezus biare na siabie kryž, kab na im umirajučy zapłacić za našy hrachi Ajcu niabiesnamu. Jon jakby adzyvajecca da nas: Adračeciesia ad svaich hrachou i, uziaušy kryž, chadziecie za Mnoju! Ja jdu na Galgotu ŭmiarci za vas, bo biaz hranic pakachaŭ vas, bo žadaju vysłużyć Vam ščasćie.

Ach, moj najmilejšy Zbavicielu! Viedaju, što daroha da nieba, heta daroha kryža. Dajža mnie łasku, kab ja z lubovi k Tabie moh ciarpliva znosić usie kryży, biez narakańnia.

Maryja, Matańka najciarpliviejšaja! Vypraś mnie łasku palubić kryž dy bačyć u va ŭsim Božu volu.

Ojca naš... Pryvitana budź... Chwała Ajc...

V. Zžalsia nad nami, Boža,

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja III

Jezus pieršy raz padaje

Hlań, duša hrešna, što ty daka-
[nała: —
Złość tvaja Zbaŭcy ciażki kryż
[uskłala;
Na haru ŭźnieści jaho nie zda-
Pad kryžam mleje. [leje,
Kab padymaŭsia, Jaho prymu-
[šajuć,
Złosna, z naruhaj pry tym papi-
[chajuć,
Litaści ŭ sercy nia majuć tam
Ŭ złości zaŭziaty. [katy

V. Chvaľa i paklon Tabie, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž šviet adkupiť
Tyl!

Skatavany zmorany Jezus už-
niač nia moža ciažernaha kryža.
Vybiüşia z siły, mleje j padaje
na ziemlu.

Niama dziva, Chryste, što kryž
Tvoj taki ciažerny, Tyž bo nia-
sieš na im hrachi celaha švietu j
maje. Tamu z bolem serca ka-
jusia! Daruj mnie praviny j padaj
łasku bolš ich nie dapuskacca.

Maryja, vypraš mnie łasku ščy-
raje pakuty!

Oiča naš... Pryvit...

V. Zžalsia had nomi, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja IV

Spatkannie z Matkaj

Syna ũ darozie spatkała Maryja,
Tvar źbialeŭ Jejny, by čvietu
[lilija,
Z bolu aź mleje, vidzič Syna muki
Aź łomič ruki.
Z hora pramovič nia moža ni słowa,
Lepiej pamierci ź Jim razam ha-
[tova,
Jak vidzieč Syna miź złyčniaŭ,
I śled kryvavy. [biaz słavy

V. Chvála i paklon Tabie, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž svet odkupil
Ty!

Pakinuty ūsimi jdzie Jezus na
Galgotu. Naraz, darohu Jamu
zastupaje – Matka Jaho Najšvia-
ciejša. O, jakojež bolu poŭnaje
spatkaŭnie! Syn i Maci! Syn ųbity
skatavany, cierniem uvienčany,
mlejučy pad ciažkim kryžam.
Chtož zrazumieje vielič ichniaha
bolu!? – A chto ų spryčyniŭ jaho?

O, Synie Boży, o Maci majho
zbaŭleŭnia! Ja pryčyna Vašych
ciarpieŭniaŭ! Kajusia ūsioju du-
šoju j malu šlažliwa: darujcie
mnie! Kinu maju niahodnašć!

Ojča naš... Pryvit...

V. Zžalsia nad nami, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja V

Pomač Symona Cyrenejca

Pad kryžam Jezus upaŭ znoŭ
[samleły;

Sercam niačuły, narod skamia-
[niely –

Chutka na horu iŭci prymuŭajuč,
Bjuč, papichajuč.

Ach, Jezu miły, to-ž hrech moj
[praklaty,

Horšym jon staŭsia, čym henyja
[katy;

Daj z Cyrynejem uziač kryž u
Mnie biaz prynuki. [ruki,

V. Chwała i pakłon Tabie, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž świet adkupił
Ty!

Čym dalej, tym bolš Jezus słabieje; voš prystaŭ uže, niama sił ciahnuć kryž dalej. Žydy pry-
niavolvajuć Symona Cyrenejska-
ha, kab pamoh Jamu. Ščasliwy
ty, Symonie, što moh pamahać
Zbavicielu nišci kryž Jahony. —
I ja mahu być ščasliwy, jak budu
achvotna nišci kryž hora svajho
jdučy za Jezusam. Adkupicielu,
pamažy mnie Svajoju łaskaju,
kab z miłasci da Ciabie ciarpliva,
hora svajo haravaŭ dy tak zas-
łużyŭ sabie na wiečnuju zapłatu
ŭ niebie.

Maryja, spryčyni, kab majo
serca adčuwała niadolu bližnich
dy śpiašala k im z pamohaju.

Ojča naš... Pryvit...

V. Zžalsia nad nami, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja VI

Ustuha Veroniki

Hlań, Veronika choć z żalu aź
[mleła,
Zbaŭcy dać pomać adnakža zda-
[leła —
Chustkaj abcierła šviataja žan-
Tvar Boha-Syna. [čyna
I tam cud nowy pry tym abjaviŭ-
[sia —
Voblik Jahony ma chustcy ad-
[biŭsia,
Dań joj zapłatu usim tam na dzivy.
Boh miłaściwy.

V. Chwała i pakłon Tabie Chrystel

R. Bo praz Svoj Kryž šviet adkupił
Tyl

Spačućiom i lůboŭju da Jezusa
śv. Veronika pieramahaje ũ sa-
bie strach. Prystupaje k Jamu j
abciraje chuścinaju spaciely j
akryvaŭleny tvar Jahony. Jezus
adpłačvaje joj za toje šćodra: na
chuścinie adbivajecca Jahony naj-
šviaciejšy voblik.

O, Jezu! ździejsni ũ majoj dušy
zaŭsiodny vobraz Tvaje najšvia-
ciejšaje bałavy ũkaranavanaje, —
asabliva padčas pakusaŭ.

Maryja, Matańka mnohapakut-
naja! Vypraś mnie łasku zaŭsiod-
naha pamiatańnia mukaŭ, Tvajho
Syna!

Ojča naš... Pryvit...

V. Zžalsia nad nami, Boża!

R. Zžalsia nad ndmi!

Stacyja VII

Jezus druhi raz padaje

Padaje Jezus zamučan biaz miery,
Užo bajacca – pahancy žaŭniery,
Kab nia źmior ũ darozie Jon ad

Nia ũkryžavany. [ranaŭ,

Bjuć, papichajuć, čuvać tam,
[praklony,

Hrešnik, na świece, pryznajsia,
[šalony,

To-ž cierpić strašna z tvaje tak
Zbaŭca biazviny. [pryčyny

V. Chwała i pakłon Table, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž šviet adkupiŭ Ty!

Žniamožany Jezus upaŭ znoŭ na ziemlu... Adyž lichija ludzi nie dajuč Jamu addychnuć i kro-šańki.

Duša maja, hlań na ŭpaŭšaha Jezusa j zajenč: O, Jezu, heta-ž maje hrachi pavalili Ciabie na ziemlu. Ach, jak škaduju, što dahetul abražaŭ Ciabie! Kab he-ta ja moh paciešyć Tvajo zbale-łaje Serca!

Maci mnohapakutnica! Vypraś mnie łaski žalu serdečnaha za maje praviny, kab ja vytryvaŭ u dabracie aŭ da śmierci.

Ojča naš... Pryvit...

V. Zžalsia nad nami, Beža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja VIII

Plačučkyja žančyny

Jdzie z kryžam Zbaŭca, zbaŭleń-
[nie dać świetu,
Jamu darohu zabiehli kabiety.
Z płacam na ziemi da noh jany
U strašnym žali. [pali
I choć naš Zbaŭca aź mleje ad
[boli, —
Ciašyč žančyny adnak u niadoli,
Płakač im kaža nad dziećmi-sy-
Dy nad hrachami. [nami

V. Chwała i pakłon Table Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž świet adkopiŭ Ty!

Pierad Jezusam dyj za Jjm išło mnoha narodu. Miž jimi j jeruzalimskija žančyny. Hledziačy na Jahonyja ciarpieŭni dy zbližajučysia da miejsca ŭkryžawaŭnia, pačali mocna hałasieć. Jezus, abiar-nuŭšysia k jim, kaža: Dočaŭki jeruzalimskija, nia plaćcie nada Mnoju, ale nad samymi saboju dy nad dziećmi vašymi.

Jezu! Heta ja pavinien plakać nad samym saboju dy nad narodam svaim za hrachi niažličanyja. O, pašli sercu majmu sukru-chu, kab ślaźmi abmyvaŭ ja svaje ŭpadki.

Maryja, Mataŭka Boža, zastn-pisia za nas pierad Boham.

Ojča naš... Pryvit...

V. Zžalsia nad nemi, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja IX

Jezus trejci raz padaje

Jezus na horu idzie Kalvaryjsku,
Pad ciazkim kryžam samleuŝy,
[paŭ nizka,
Sam jon padniacca nia maje užo
Zbaŭca naš miły. [siły,
Padaje Jezus pad kryžam raz
[trejci:
Heta, kab zbavič ciabie, hrešny
[śviecie,
Kryža nia kinie, choč siły nia maje,
Na jim skanaje.

W. Cwała i paklon Tabie, Chrystel

R. Bo praz Svoj Kryż świet adkupiŭ Ty!

Heta najciażejŝy upadak. Sam-
leły Jezus lażyć na ziamli. Űžo
ani krošańki nia maje siły űstaci.
Adyż zamies spaćućcia i miła-
serdzia, padajuć na Jaho űdary
j źniavahi.

Boża wiečny űsiomahutny! Ja
ű svajoj ślapocie hrašyŭ dy hra-
šyŭ i tym dadawaŭ Tabie smutku
j bolu. Padaju da Tvaich noh su-
pakorany z malenniem: pamaży
mnie boskaju Svajoju mocaj,
kab rašućaju šćyraju pastanovaju
paprawy prynios Tabie polhu ű
Tvaich ciarpieńniach. Nie chaću
bolš hrašyci.

Maryja, padaj mnie ruku po-
maćnu!

Ojča naš... Pryvit...

W. Zžalsia nad nami, Boża!

R. Zžalsia naa nami!

Stacyja X

Raździawańnie

Novaha Zbaŭcu pry dali ciarpień-
[nia:
Ździerli nialudzka ź Jaho ũsio
[adzieńnie;
Hetym nanova rany adnavili,
Voctam paili.
Chryste, Stvaryciel, Zbaŭca naŝ
[i Boża,
Ty prybirajeŝ ziamielku pryhoża;
A Ciabie prybiraje kroŭ i rany,
Jezu kachany!

V. Chwała i paklon Tabie, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž świet adkupiŭ Ty!

O, jakiž soram, a šče bolšy bol Jezusa pranizvaŭ, jak ździrali z Jaho adziežu, što da ran Jahných prysochła. I tak nahi, z viankom ciernievym na haławie, z wačyma spuščanymi, staić pierad usimi.

O Jezusie pračysty! Heta maje hrachi niačystyja abnažyli Ciabie j abiasčeścili. Kajusia. Hor-kimi ślaźmi chaču ich aplakivać.

Maryja, Dziavica Najčyšciejšaja! Mali Hospada, kab ačyšciŭ majo serca j dušu ad usiakich niačystych parývaŭ.

Ojča naš... Pryvit...

V. Zžalsia nad nami, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja XI

Kryžavańnie

Niamitaserna kładuč na kryž
[srohi
I prybivajuč Zbaŭcy ruki, nohi.
Ach dakanana — hlań — užo ach-
Chrysta Ŭładara. [viara
Narodzie hrešny, zalisia ślazami:
Našaha Zbaŭcy nia budzie užo
[z nami,
Bolej nia ŭbačym Baranka ci-
Chrystusa Boha. [choha —

W. Chwała i paklon Tabie, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž šviet adkupiŭ Ty!

Sam Jezus na kryž kładziecca, a katy čvikami prybivajuć da dreva Jahonyja ruki j nohi. Rany ŭ žyvym cieľi zadajuć bol strašenny. Dryhacić i kurčycca ŭsio cieľa.

O Jezu! O Miłaść ukryžavana-ja! Dziela hrachou našych ahidnych Ty dazvoliŭ hetak Siabie mučyć, kab ad ich dy ad niačyścika nas vybavić. Čym adudziačusia Tabie za heta? Adrakusia hrachu i budu służyć Tabie.

Maryja, vypraś mnie łasku, chaj kroŭ rašpiataha Syna Tvajho abmyje dušu maju ad biezza-końnia, kab ja čysty moh stać pierad Synam Tvaim na sudzie strašnym.

Ojča naš... Pryvit...

W. Zžalsia nad nami, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja XII

Śmierć kryżovaja

Jezus prybity na kryży kanaje,
Maci pad kryžam staić ledź ży-
[vaja,

Sonca začmiła, skała aź trasiacca
Zasłona rviecca.

Nieba z ziamloju žalobu adziela,
Boha na kryży pry skonie ža-
[lela;

A naša serca choć Boha i znaje: —
Žal nie prajmaje.

V. Chvala i paklon Tabie, Chrystel

R. Bo praz Svoj Kryž šviet ádkupiť Ty!

Siarod muk strašennych Jezus umiraje. Adyž luboň Jaho pry-
nukaje zabyť Siabie, a pamjatať
ab nas: « Ojča, daruj jim, bo nia
viedajuť što robiať! » – molicca da
Ajca niabiesnaha za Svaich mu-
čycielaň. – « Žančyna, vo syn tvoj!
– Synie, vo Maci tvaja! » – piera-
daje vučniu Ioannu, a ů jahonaj
asobie j nam Matku Svaju.

Jezu ukryžavany! Ty pamia-
taješ aba mnie ů vapošniej hadzi-
nie j addaješ mnie najbolšy Skarb
Svoj. Jakajaž udziaćnašć Tabie
naležycca za heta? Viedaju. Ad-
siańnia budu achvoča prašćať
usie źniavahi.

Maryja Matańka, pryjmi mia-
nie za Svajho syna dy budź pry
mnie ů hadzinu maje śmierci.

Ojča naš... Pryvit...

V. Zžalsia nami, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja XIII.

Zniaćcie z kryža

Skanaŭ uže Jezus, panik haŭavoju,
Kab mieć nas hrešnych u niebie

[z Saboju

Našaha Zbaŭcu malemo ślazami
Zžaŭsia nad nami!

Jak źniali z kryža, tam Maci śvia-
[taja

Z cieła Chrystusa ślaźmi kroŭ
[zmyvaje

Ach, pastarajsia, duša, hrachi
Bolš nie hrašyci! [zmyci,

V. Chwała i pakłon Table, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž šviet adkupiš Ty!

Žniali z kryža miartvaje ciela Jezusa. Kidajecca k Jamu Maci Jahona, abyjmaje, caľuje dy tulić-haľubić da svajho maciarynskaha serca. Usie boli j ciarpieńni jašće raz adnavilisia ũ tym sercy.

O Maryja! Heta moj hrech davioŭ Ciabie da hetkaha bolu! A Ty, Matańka, pad kryžam pryniała mianie za Svajho syna i supolma z Jezusam mnie daravała. Za hena abiacuju ščyra, što daradžycimu synoŭstvam hetym, uciakajučy ad taho ũsiaho, što mianie ad Vas addalaje. Pamažy mnie ũ hetym, Matańka łaski Božaje; a ũ hadzinie śmierci pryjdzi pa maju dušu. Amen.

Ojča naš... Pryvit...

V. Zžalsia nad nami, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Stacyja XIV

Pachoviny

U hrob Chrystusa kładuć vučni
[cieła,
Ach, czyjoż serca tak zakamia-
[nieła,
Kab razam z Matkaj u takoj nia-
Nia płakač z bolu! [doli –
Płac, prasi Zbaŭcu, pakiń żywio
[złoje
I ačyšč serca, kab cieła šviatoje
Tam spačywała u jim nazaŭsiody
Biez pieraškody.

V. Chwała i pakłon Table, Chryste!

R. Bo praz Svoj Kryž šviet adkupiť Ty!

Ciažernym kamieniem zaloh,
sum u sercy Jana, Nikodyma j
Jazepa z Arymateji dy žančyn
pabožnych, skladajučych u hrob
Jezusava cieľa. Ale najbolšy bol
i smutak pranizvaň serca Maryi.
Usie z luboňju caľujuč Jaho rany.

Najdaražejšy Zbavicielu! Pa-
daju i ja na kaleni pierad Tvaim
hrobam, caľujučy Tvaje rany dy
z sercam sukrušanym plačučy:
prymí j mianie, jak pryniaň na
kryžy raskajanaha zlydnia.

Maryja, Mataňka Boža dyj
maja ciapieračy! Vymali mnie
ľasku, zašsiody z čystym sercam
pryjmač u šv. Kamunii Najšvia-
ciejšaje Cieľa i Kroň Zbaviciela-
vu, jak zadatak na žyćcio vieč-
naje.

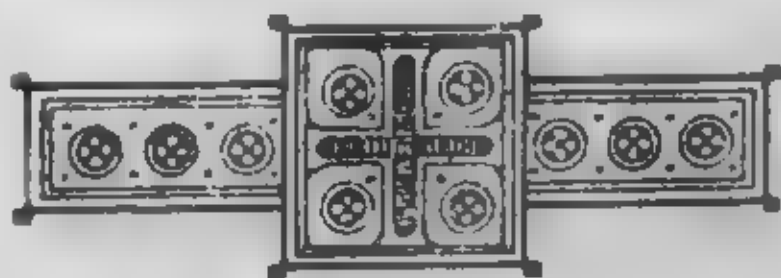
Ojča nať... Pryvit...

V. Zžalsia nad nami, Boža!

R. Zžalsia nad nami!

Kančalnaja malitva

Chryście Boža, moj Zbavicielu!
Na hetaj kryžovaj darozie paznaŭ
ja Tvajo biaźmiernaje miłaserdzie
j luboŭ da nas hrešnych. Ty mu-
kami Svaimi j śmierciu kryžovaj
zapłaciŭ Ajcu Niabiesnamu za
našy praviny j vysłużyŭ nam vieč-
naje ščaście. Pryjmiž, Božańka, ŭ
adplatu, choć hetu voś darohu,
što ja tut adpraviŭ. Daj, kab pa-
čućcio, što ŭzvarušała dušu maju
padčas hetaje darohi, tryvała ŭ
majoj dušy pamiaci dy vyjšła
mnie na zbaŭleńnie, a dušam čy-
scovym na polhu. Amen.

CASĆ III

SAKRAMENTY

Łaski, patrebnyja dla našaha zbaŭleńnia, dajuć nam Sakramenty, Chrystom ustanowlenyja i biez jakich praŭdzivaha żyćcia duchovaha być niamoža. Sakramenty abymajuć sucelnaje żyćcio ducha našaha: ačyščajuć jaho, dajuć uzrost u cnoty, łučać z Boham. Dana-rownieny jany da ŭsich patreb dušy. Dwa Sakramenty – Chrost i Pakuta – rodziac stan pryjaźni z Boham praz łasku ŭświa-čeńnia, druhija pjać słužać dla ŭtrymań-nia j žyialičeńnia hetaje łaski i dzieła taho nazyvajucca Sakramentami ży-nych. Try Sakramenty prymać možna tolki adzin raz u żyćci: Chrost, Kryżma-vańnie i Kapłanstwa. Charakter, jakim značać jany dušu, astajecca navieki.

Kab kožny moh naležna karystacca hetymi Sakramentami j čerpać z ich siłu, patrebnuju da dobraha, chryścijan-skaha żyćcia, padajom tut karotkija na-ukki ab Sakramentach i adnosnyja ma-łitvy.

Chrost i Kryżmavańnie

Chrost robić nas chryścijanami j daje začatki tych Boskich cnotaŭ viery, nadziei j lubovi, jakija słužać asnovaj da

paznańnia j miławańnia Boha. Kryžmavańnie ūdzialajecca ū tym časie, kali ūžo začynajem zło paznavać: dla ūzmacnieńnia duchovych sił u zmahańni z im. Chrostu dziciaci nie adkládaj ale starajsia čym-čutčej achryścić. Dzicia – istota kvołaja: moža zachvareć i ūmiorci biaz Chrostu.*) Nia vier zababonom, što žančyny čaŭpuć ab budúcyńi dziciaci pa narodzinach. Jak dzicia vyhaduješ, takim i budzie. Karmi dobra, adziavaj čysta, vučy razumna i žartuj z usieńkich varožbaŭ. Budzieš hadavać u čystacie j bajažni Božaj, to daść Boh budzie jano zdarovaje j pryhožaje. Kumoŭ vybiraj ludziej dobrych i tałkovych.

Pa Chroście kumy praz chvílinu pavinny pamalicca na intencyju achryšćanaha, a nie ūciakać strymhałoŭ z kaścioła.

Dzicia, jakoje trymaŭ ty da Chrostu, ličycecca tabie svajakom z Chrostu. Nie zabyvaj, kaho maješ chrośnikam i daj jamu prykład žyćcia chryścijanskaha. Kali-b bački tvajho chrośnika pamiorli, abo żyvučy nie staralisia daviaści jaho da pieršaj spoviedzi i kamunii šv., to tvaim jość abaviazkam zrabieć heta.

Kali da vašaj parachvii abo susiedniaj pryjaždžaje biskup dzieła adviedzin, pastarajsia dziaciej da Sakramentu Kryžmavańnia pryhatavaci. Sakrament Kryžmavańnia tak zaviecca atmu, što

*) U kožnaj wioscy pavinien być chto navučany chryścić dzicia z vady ū patrebie. Palivajučy hałoŭku vadoj nakryž, treba adnačasna kazać: «Ja chryšču ciabie ū imia Ajca i Syna i Ducha Šviatoha».

biskup, dajučy hety Sakrament, značyć
čalo alejkam, što zaviecca Chryzma abo
Kryžma i pry hetym vyhavarvaje takija
słovy: «Značu ciabie znakam kryža i
ůzmacniaju Kryžmam zbaűleńnia». Da
hetaha Sakramentu vybiar sabie adnaho
śviedku, katory chaj pałožyć, jak biskup
padojdzie, ruku na pravaje plačo. śvied-
kaj dla chłapca pavinien być mužčyna,
a dla dziaűćaci – žančyna. Chto nie kryž-
mavany, nia moža być śviedkam. Pa
kryžmavańni nia vychedź z kaścioła,
ale čakaj aź biskup daśc bahasławienstva
Prad kryžmavańniem treba navučyc-
ca katechizmaű i być u spoviedzi, chiba
chto jašče mały. Ale ũ našym łacinskim
abradzie małych - nia kryžmujuć. Nia
možna prystupać da hetataha Sakra-
mentu bolś razu. U słavianskim abradzie
Sakrament hety ũdzialajecca zaraz pa
Chroście. U abradzie łacinskim kryž-
muje tolki biskup.

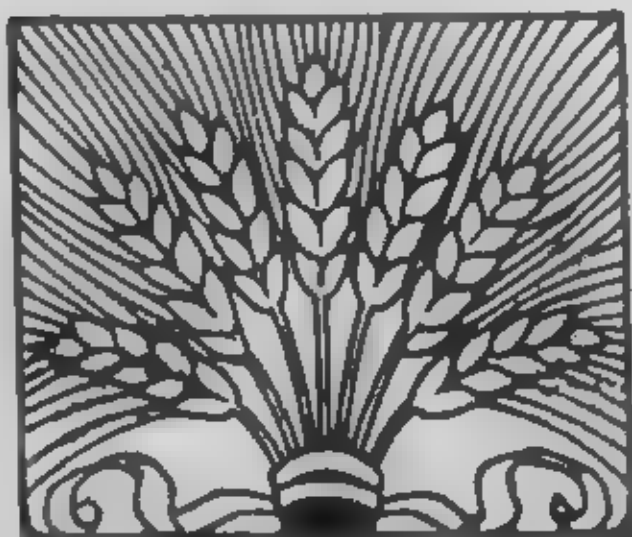
Pakuta j Eucharystyja

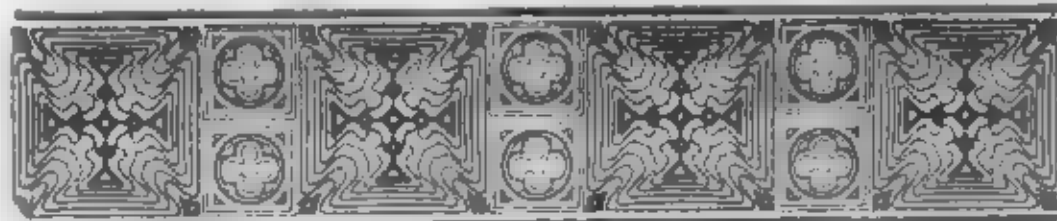
Sakrament Pakuty (spoviedź) usta-
naviű Chrystus na adpušćeńnie hrachoű.
«Kamu adpuścicie hrachi, buduć ad-
pušćany: kamu zatrymajecie, buduć
zatrymany». Dyk patreba pryznacca da
hrachoű, kab ksiondz moh asudzić, chto
vart adpušćeńnia, a chto da jaho nie-
pryhataваны. Spytaj svajho spaviadnika
jak časta majeś spaviadacca. Bo nia
roűna dla ũsiech spoviedź. Chto pracuje
nad zdabyćciom chryścijanskaj daska-
nalnaści, pavinien čaściej spaviadacca,
kab nia tolki z hrachoű ačyścicca, ale i
vyrablać u svaím charaktary dobryja

navyki (cnoty) pad kantrolaj kiraŭnika duchoŭnaha. Častaja spoviedź, heta – dvatydniovaja (abo j tydniovaja). Sia-redniaja – koŭnaj pary hodu: heta značyć na viasnu, ŭletku, ŭvosień i zimoju. Redkaja – heta raz u hod. Najlepiej zrobiš, kali vyspaviedaješsia što-mie-siac. Tady ksiondz moŭa pazvolić čašciej kamunikavacca. A-nie, to spaviadajsia koŭnaje pary hodu. Raz u hod chodzjać da spoviedzi tolki słaboj viery, abo j horš. A jašče radziej – było-b hrachom, bo koŭnaha hodu vodle nakazu Kašcioła, treba prystupicca da Eŭcharystyi. Z hrachom vialikich treba spaviadacca kaniečnia. Z hrachom małych taksama treba, ale možna dastupić ich adpuš-čeńnia jnakš: aktam ŭalu j lubovi Boha. Najboľš poŭnaje adnak adpuščeńnie praz spoviedź razhrašeńnie (absolucyju). Nia treba spaviadacca z taho, što ty sam nia ličyŭ hrachom, – chiba dziela spakoju sumleńnia, asabliva kali ty sumlavaŭsia: ci hrech, ci nie, Kali chto sumyśla toić hrech* ciaŭki, spoviedź jaho niavaŭnaja: tak, jakby j nia byŭ. Horš jašče, – bo prybyŭ novy hrech, jaki zaviecca šviata-kradztvam, – a navat dva, kali prystu-piŭ pa takoj spoviedzi da Eŭcharystyi. Kali-b niešta padobnaje zdaryłasia, zaraz-ŭa skaŭy ab hetym spaviadniku i pryznajsia va ŭsim. Pryhatujsia-ŭ do-bra zaŭsiody pradž poviedziaj, kab pašla nia mieć zhryzoty, što błaŭa spavia-daŭsia.

Kab dobraja była tvaja spoviedź, prypomni sabie hrachi ad apošniaj vaŭ-naj spoviedzi: najpierš ciaŭkija, pašla małyja. Pierabiraj u myšli prykazanni

Božyja, kašcielnyja, hrachi hałoŭnyja, hrachi čužyja z našaj vinoju, hrachi proci Ducha Šwiatoha dy inšyja, jak maješ u katechiźmie. A pomni, što biaz pomačy Božaj ani dobra prypomniš, ani ŭskaješsia, što zhrašyŭ. Treba mocna malicisia, kab paznać hrachi, ich złość i patrebu paprawy. Spoviedź biaz žalu i pastanaŭleńnia paprawy ničoha niavarta. To-ž prasi Boha, kab Jon daŭ hety žal i achvotu da paprawy. A jak ščyra prasić budzieš, budź spakojny, što spoviedź tvaja ŭdasca. Nie havary na spoviedzi ničoha niepatrebnaha i lišniaha, nia zvalvaj viny na kaho druhoha i pomni, čaho pryjšoŭ: kab paprawicca z bludoŭ svaich. Pašla spoviedzi prasi Boha vytryvałaści, dziakujučy za łasku daravańnia hrachoŭ i adpraŭ naznačanju pakutu.

Malitvy prad spoviedziaj

(Da Ducha Šviateho)

O Duchu šviaty! Pahlań miłaserna na mianie hrešnaha i zžalsia, bo ciemra hlybokaja ablahła dušu maju. Daj-ža mnie svajho šviateła Boskaha paznaci hrachi maje i papravicca ščyra. Maju dobbruju volu, o Boža, pryznacca z žalem da ũsich pravinaŭ maich i kajecca praŭdziva. Ty ũspamažy pamiać i volu maju. O Najšvaciejšy Razdaŭca łaski j praŭdy! Budź sa mnoj u hetaj tak važnaj hadzinie i daj łaskava ačyścicca mnie z hrachoŭ maich, uzyjści na novuju darohu žyćcia, ducham zlučycca z Chrystusam na žyćcio lepšaje, čyściejšaje, miłaje Bohu j ludziam.

Rachunak Sumleńnia

Ciapeir prypomni sabie hrachi prociŭ Boha, ludziej i siabie samoha, hrachi dumkaj, słovam i čynam. Prypaminaj ad apošnlaj spoviedzi, prabiahajučy

dumkaj usie padziei svajho žyćcia. Prypaminaj tak-ža i ličbu hrachoŭ; kali nia zmožaš dobra prypomnić liku, to prynamś prypomni, kolki разоŭ ty mieniej-bolej dapuściŭsia jakoha hrachu i jak prypomniš, tak i skaży na spoviedzi: prosta, ščyra j adkryta.

Prykazańni Božyja

I. Ci maliŭsia? Ci paznavaŭ svaju vieru? Ci nia čytaŭ knižak biazbožnych? Ci nia vieryŭ u varažbu i zababony? Ci nia stydaŭsia svaje viery j relihijnych praktyk? Ci nia chistaŭsia ŭ viery?

II. Ci nie prysiahaŭ daremna abo na falš? Ci z pašanaj vyhavarvaŭ Imia Božaje, N. Dzievy Maryi i šviatych Božych? Ci nia bluźniŭ proci Boha?

III. Ci nie pracavaŭ u šviatočnyja dni ciažka?

IV. Ci pavažaŭ bačku j matku? Ci nie davodziŭ ich svaimi pastupkami da smutku j šloz? Ci šanavaŭ staršych?

V. Ci nia biŭ kaho j nie paškodziŭ kamu na zdaroŭji? Ci svajo žyćcio j zdaroŭje šanavaŭ? Ci nia mučyŭ żyvioty?

VI. Ci nia думаŭ dabravolna ab biasstydnych rečach? Ci nie zabaŭlaŭsia biasstydna z saboju abo z kim? Ci nia šukaŭ nahody da raspusty? Ci nie havaryŭ ab brydkich rečach? Ci nie dapuskaŭsia jakich brydkich učynkaŭ? Moža kaho zhoršyŭ?

VII. Ci nia ŭkraŭ čaho? Ci nie zra- biŭ škody abo kryŭdy? Ci nie ašukaŭ kaho? Ci addaŭ ulaśniku znojdzienuju abo ŭkradzienuju reč?

VIII. Ci nia šviedčyŭ falšyva? Moža ŭdavaŭ kaho niespraviadliwa. moža ŭhaŭ i čarniŭ bližnich? Moža praklinaŭ Moža falšyva šviedčučy zrabiŭ kamu kryŭdu?

IX-X. Ci nie hrašyŭ pažadaniem čužoje rečy? Ci nia byŭ prahavity? Žadaŭ moža zrabić što diennaje?

Prykazaŭni kašcielnyja

I. Ci šviata naležna šviatkavaŭ?

II. Ci byŭ u šviatočny dzień na Im-šy šv.? Ci ŭšanavaŭ miesca šviatoje? Ci svaim zachavaŭniem nie pieraškadžaŭ kamu malicca?

III. Moža ŭ posnyja dni jeŭ z miasam?

IV. Ci byŭ u Vialikodnaj spoviedzi j Kamunii šv.?

V. Ci ŭ V. Poście abo Advencie nie chadziŭ na bali, abo hučnyja wiečaryny j hulni?

Hrachi hałoŭnyja

Ci nie pahardžaŭ ludźmi, ci nia byŭ prahavity, niapryzvaity, hniaŭliwy, zavidny, lanivy, ci nia było pjanstva? Paznaj, jakaja ŭ ciabie najbołšaja zahana i starajsia pieramahčy siabie. Spytajsia tak-ža ŭ siabie, ci dobra spaŭniaŭ svaje abaviazki?

Hrachi prociŭ Ducha Šv.

Moža spadziavaŭsia na dabratu Bo-žuju j hrašyŭ? Moža traciŭ nadzieju na miłaserdzie Božaje dy ŭpadaŭ u rospać? Moža ŭporysta adkidaŭ jakuju praŭdu

viery? Moža zavidavať laski Božaj bližniamu? Moža byť zakamianiely ť hrachoch i adkladať pakutu až da ešmierci?

Hrachi cužyja z našaj vinoj

Moža zahadyvať kamu hrašyc, moža namaťlať, moža radziť, moža pamahať, abo nie pieraskadžať hrašyc? Moža pakryť čuzy hrech, a moža chvaliť ci baraniť čuzy hrech?

Čytajučy hety rachunak sumleńnia, prypaminaj sabie ťsie svaje prastupki i ťkladaj ich u pamiaci. Na kartačcy zapisvać nia radzicca (z vyniatkam tych što majuć velmi slabuju pamiać), bo spaviadacca treba nia z kartački, ale z serca.

Kali ťžo ťsio prypomniš, zbudzi ť dušy žal šcyry, što Boha ašmieliťsia žniavažyc i pastanaťlaj papravicca.

Malisia choć-by tak:

Vidziš, o Boža moj, prad saboj hrešnika, jaki Ciabie mnoha raz ašmieliťsia žniavažyc. Ale prašu pakorna daravaci: serca raskajenaha nie adkidaj. o Boža! Dziakuju šcyra, što pazvoliť mnie dačakacca dnja siańniašniaha i nie pakarať mianie šmierciaj. Dziela zasłuhi Chrystusa nadzieju maju, što hrachi maje ť hetaj spoviedzi adpušciš. Kajusia za ťsie błudy maje, o moj Boža, bo samachoć

abražaŭ Ciabie, Ajca majho najlepšaha. Daj mnie luboŭ Tvaju, chaču mocna Ciabie lubici, j dzieła taho sumna mnie, što ja iznoŭ zhrašyŭ. Pakinuŭ Ciabie, nie chacieŭ łaski Tvaje, uzhardziŭ Taboju. O Boža, Ty Najdaražejšy Skarb moj, jakža mahu razlučycca z Taboju! O Boža! Kajusia za ũsie hrači maje: vialikijaj małyja. Pastanaŭlaju bolš nie hrašyć i pilna pracavać nad papravaj svajho charakteru. Lepiej mnie ũmierci, jak praz hrech stracić Ciavie, Boža Najmilejšy!

Kali ũžo pryjdzie tvoj čarod spaviadacca, prystupisia da spaviadnicy, uklenč, pieražahnajsia i skaży: « Pachvalony Jezus Chrystus », kali spaviadnik adkaža, skaży: kali byŭ u spoviedzi dy ci pakutu naznačanju adpraviŭ, a potym havary svaje hrachi biaz nijakaha pierakručvańnia, abo zvalvańnia viny na kaho druhoha.

Skončyŭšy, ũsio, skaży, što bolejš ničoha nia pomniš, za hrachi žaleješ i chočaš papravicca. Dalej słuchaj, jakija spaviadnik budzie davać tabie rady j napaminańni, zapamiataj dobra, što budzie vyznačać za pakutu, a kali stanie adhavarvać razhrašeńnie, bisia ũ hrudzi j każy: « Boža, budź miłaściŭ mnie hrešnamu ». Kali spaviadnik zastukajo, dajučy znak, što spoviedź ũžo skončylasia,

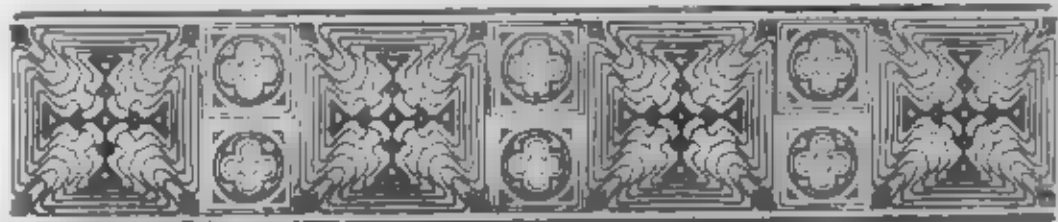
pieražahnajsia, adyjdzi, uklenč pierad aŭtarom i adhavyary malitvy pa spoviedzi dy zadanuju pakutu.

Malitvy pa spoviedzi

O Jezu Miły! Jak hłyboka byč pavinien Tabie ja padziačnym za adpuščeńnie hrachoŭ maich, dziela zasłuhi Kryvi Tvaje. Cełym sercam Tabie addajusia j žadaju mocnaj achvotaj iŭci ŭ ślady Tvaje. Maju nadzieju što bolš Ciabie ŭžo. nia ŭtraču. Ty adzin hodny najhłybiejšaj lubovi maje i ja pasta-naŭlaju, što nie złamlu prava Tvajho. Ty aŭsviaci mianie j pakážy darohu, jakoj iŭci maju, adnoŭleny na duchu. Budu, o Boža, staranicca hrachu, znajučy svaju słabaść. Vyścierahacca budu ludziej, što na hrech viaduć. Daj-ža mnie łasku vytryvałaści j barani ŭ spakusach! O Maryja, nie pakidaj mianie ŭ sumlivaści! Budź zorkaj pravodnaj na pustyni majho bytavańnia.

Tut adhavyary naznačanju pakutu.

Kali maješ čas pierad spoviedziaj, ci pa spoviedzi. abo pierad Kamunijaj św., adčytaj Pakutnyja Psalmy. Jany majuć u sabie mnoha natchnionych dumak. Hetyja dumki pamohuć tabie naviarnucca śčyra da Boha j za hrachí adpakutavać.

PSALMY PAKUTNYJA

Antyfona. Nia zvažaj, Boža, na prastupki našy, abo baćkoŭ našych dy nie karaj nas za hrachi našy.

Psalm 6

Nia ŭ jarašci Tvajoj Božaspadaru
vinuj mianie, ani ŭ hnievie
Tvaim karaj mianie.

Zžalsia nada mnoju, Boža, bo ja
chvory: azdaravi mianie, Boža, bo
stryvožany maje kości.

I duša maja stryvožana wielmi:
a Ty, Ŭsiespadaru, dakul-ža ad-
viartacimiešsia.

Abiarnisia, Božaspasie, dy vyrvi
dušu maju: vybaŭ mianie dzieła
miłašci svaje.

Bo ŭ śmierci niama, chto ab Ta-
bie pomniŭby, a ŭ piekle chto-ž
Tabie budzie davać chvału?

Ja strudziŭsia ŭ stahnaŭni maim,
abmyvaju što-noč majo loža, śla-
žmi svaimi palivaju, pašciel maju.

Stryvožany ad zhryzoty vočy maje, sastareŭsia ja mižy ŭsich maich vorahaŭ.

Adstupiecie ad mianie ŭsie, što robicie niepravotu: bo pačuŭ Boh hołas majho plaču.

Pačuŭ Boh maleńnie majo, pryniaŭ Hospad maju malitvu.

Zasaromiajucca chaj i zatryvožacca mocna ŭsie maje vorahi: chaj naviernucca j zastydajucca wielmi skora.

Chwała Ajeu i h. d.

Psalm 31

Ščašlivyja, kamu daravany niepravoty j čyje hrachi pakrylisja.

Ščašlivy čaławiek, jakomu nie paličyŭ hrachu Boh i ŭ dušy katoraha niama zdrady.

Dziela maŭčańnia majho ŭstareli kości maje, dziela narakańnia majho dzień ceły.

Bo dzień i noč ciažyła nada mnoju ruka Tvaja: naviarnuŭsia ja ŭ majoj, biadzie kali ŭkałołasja ciernie.

Hrech moj raskazaŭ Tabie i niespraviadliwaści svaje nia skryvaŭ ja.

Skazaŭ: vyznaju Bohu proci
siabie niespraviadliwaść maju; Ty
adpuściŭ biazbožnaść hrachu
majho.

Dzielataho budzie malicca da
Ciabie ŭsiaki nabožny, ŭ časie da-
hodnym.

Bo ŭ patopie vod mnohich —
jany da jaho nia prybližacca.

Ty maja schova ad turboty, ja-
kaja mianie aharnuła: radaść maja,
vybaŭ mianie ad tych, što mianie
abstupili.

Dam tabie rozum (kaža Boh) i
navuču ciabie, pa jakoj darozie
chadzici; ŭzmacniu nad taboju
maje vočy.

Nia budźcie-ž jak koń, abo muł,
u katorych niama rozumu.

Vuzdoju j cuhlami ściśni ščoki
tych, jakija da Ciabie nie prybli-
žajucca.

Šmat pakarańnia na hrešnaha,
ale chto maje nadzieju na Boha,
miłaserdzia dastupič.

Viesialeciesia ŭ Bohu dy raduj-
ciesia spraviadlivyja; chvaleciesia
ŭsie, chto prostaha serca.

Chwała Ajcu i h. d.

Psalm 37

Nia ů jarašci Tvajoj Ůsiespa-
ndaru, vinuj mianie, ani ů hnie-
vie Tvaim karaj mianie.

Bo streły Tvaje ů mianie ůkało-
lisia: i natużyů Ty nada mnoju
Svaju ruku.

Niama zdarouja ů ciele maim
dziela hniewu Tvajho, niama su-
pakoju kašciam maim dziela hra-
choů maich.

Bo niepravoty maje pieravyšyli
maju hołaů: i jak ciaůkoje biare-
mia zaciażyli nada mnoju.

Razhnili dy papsavalisia maje
rany, dziela majho niarozumu.

Biednym ja staůsia j zusim sah-
nuůsia: celý dzień chadů sumu-
jučy.

Bo nutro majo poůnaje naru-
hańnia: a niama zdarouja ů maim
ciele.

Zbiedůany i ůpakorany ja wielmi:
hałašu ad stahnańnia majho serca.

Boůazbaůca, prad Taboj usio
majo paůadańnie, i stohny maje
ad Ciabie nia ůkryty.

Stryvoůyłasia serca majo, paki-
nuła mianie siła maja, a šwiatło
vačej maich i jaho niama pry mnie.

Pryjacieli maje dy blizkija maje naproci mianie padyjšli i stali.

I katoryja pry mnje byli, stali zдалoku, a hvaŭtawali na mianie tyja, što dušy maje šukali.

I tyja, što šukali blahoŭha na mianie, havaryli pustoje: a ceły dzień ab zdradzie razvažali.

A ja, moŭ hluchi, nia čuŭ i bycam niamy nie raskryvaŭ svaich vusnaŭ.

I staŭsia jak toj čaławiek, što nia čuje: i što nia maje apraŭdańnia ŭ svaich vusnach.

Bo ŭ Tabie, Boža, mieŭ ja nadzieju: Ty mianie pačuješ, Boža-spasie moj.

Bo ja skazaŭ, kab časam nia ciešylisia nada mnoju maje, vorahi, j kali pachisnucca nohi maje, kab nie havaryli mnoha.

Bo ja na bičavańnie hatovy: a bol moj zaŭsiody prada mnoju.

Bo niepravatu svaju ja vyjaŭlu: i думаć budu ab hrachoch svaich.

A vorahi maje żyvuć i zmacavalisia nada mnoju: i rozmnożyli sia tyja, što źnienavidzieli mianie niespraviadliwa.

Što addajuć złom za dabro, vy-

stupali prociů mianie, tamu što
ja jšoů usled za dabratoju.

Nie pakidaj mianie, Božazbaůca
moj: nie adstupaj ad mianie.

Pašpiašy na pomač mnie: Bo-
žaspasie, majo zbaůleńnie.

Chwała Ajcu i h. d.

Psalm 50

Zžalsia nada mnoju, Boža...

(Hladzi ũ « Malitvach viačernich »
str. 15).

Psalm 101

Boža, pačuj malitvu maju: a ho-
łas moj niachaj da Ciabie doj-
dzie.

Nie advaročvaj abličča Svajho
ad mianie: u toj dzień, kali ja su-
muju, nachili da mianie Tvajo vu-
cha.

Jakoha-tolki dnia Ciabie pry-
zyvacimu, zaraz vysłuchaj mianie.

Bo źnikli jak dym dni maje, a
kości maje vysachli jak treski.

Staűsia ja moů trava padko-
šana i źviała serca majo: što za-
byűsia ja spažyvaci chleb moj.

Ad hołasnaha majho stohnu,
prysochli kości maje da majho
ciela.

Staűsia ja padobnym da peli-

kana na puščy; staŭsia jak ptach
načny ũ pustyni.

Nia spaŭ ja, i staŭsia jak vie-
rabiej na strasie adzinoki.

Uvieš dzień naruhalisia z mia-
nie maje niapryjacieli: a tyja, što
chvalili mianie, prociŭ mianie pry-
siahali.

Dziela taŭo ja popiel jak chleb
jeŭ, a napitak moj miašaŭ z pla-
čam.

Dziela hniewu j Tvajho abureń-
nia: bo Ty padvyšyŭšy skinuŭ-
mianie.

Dni maje moŭ cień praminuli,
a ja vysach jak siena.

Ale Ty, Hospad, navieki try-
vaješ: a pamiač Tvaja ■ rodu ũ
rod.

Ty padniaŭšysia žmiŭješsia,
nad Syjonam: bó ũžo čas žmiŭa-
vańnia nad im, ũžo pryšpieŭ čas.

Bo darahimi stali sluham Tvaim
mury jaŭo: i škadujuč ziamlicy
jahonaj.

I buduč bajacca narody Imień-
nia Tvajho, Boža; a ũsie valadary
ziamnyja Tvaje chvaŭy.

Boh bo zbudavaŭ Syjon: i žja-
viŭsia ũ Svajoj slavie.

Uzhlanuů na malitvu pakor-
nych: i nia ůzhardziů ich prošbaj.

Chaj zapišacca heta ů pakaleńni
patomnym: a narod, što budzie
stvorany, chvalić budzie Hospada.

Bo hlanuů z vyšyni svaje švia-
toje: Boh ź nieba zirnuů na zia-
mielku.

Kab pačuci stohn zakavanych:
kab raźviazać synoů tych, što byli
zabity.

Kab jany słavili ů Syjonie Imia
Božaje, a chvału Jaho ů Jeruza-
limie.

Jak źbiarucca ů vadno narody,
i vaładary, kab Bohu służyci.

Adkazaů jamu darohaj svaje
mocy: karotkaść dnioů maich daj
mnie paznaci.

Nie biary mianie na paławinie
dnioů maich: bo lety Tvaje z rodu
ů rod tryvajuć.

Ty napačatku, Stvarycielu,
ziamlu zasnavaů: a tvoram ruk
Tvaich jość nieba.

Jany zahinuć, ale Ty astanieš-
sia, i ůsieńka jak adzieža pastareje.

I jak vopratku pieramieniś ich,
i admieniacca: a Ty tojsamy zaů-
siody, i lety Tvaje nie pierastanuć.

Syny sľuh Tvaich žycimuć, a
patomstva ich navieki nie žvia-
dziecca.

Chvała Ajcu i h. d.

Psalm 129

Z dušahłybi ŭzyvaju Ciabie
Boža: Božaspasie, pačuj moj
hołas.

Chaj buduć vušy Tvaje ŭvažny
na hołas majho maleńnia.

Kali zvažacimieš na niepra-
voty, Boža: Božaspadaru, chtož
ustoić?

Bo ŭ Ciabie jość umiłaściŭlen-
nie: i dziela zakonu Tvajho ča-
kaŭ Ciabie, Božazbaŭca.

Čakała duša maja na Jahona
słova: nadziejełasja duša maja
na Boha.

Bolej, čym varta rasśvitu:
chaj čakaje Izrael na Hospada.

Bo ŭ Hospada jość miłaserdzie
i bahataje ŭ Jahu adkuplennie.

I Jon adkupić Izraela: z usich
niepravotaŭ jahonych.

Chvała Ajcu i Synu i Duchu
Śviatomu, jak było spradvieku,
ciapier i zaŭsiody i na viaki vieč-
nyja. Amen.

Psalm 142

Boža, sluchaj malennia majho, pryjmi malitvu maju vodle Tvaje praŭdy: vysluchaj mianie pa Tvajoj spraviadlivaści.

I nie ŭvachodź u sud z Tvaim słuhoju: bo nichto z żyvych nie apraŭdajecca prad Taboju.

Bo zaŭziaŭsia vorah na maju dušu: žyccio majo da ziamli panizyŭ.

Asadziŭ mianie ŭ ciemry, jak pradumioršych: i zatužyŭsia va mnie duch moj, stryvožyłasja va mnie majo serca.

Ŭspaminaŭ ja dni minutyja, razvažau usie Tvaje spravy: učynki ruk Tvaich razbiraŭ ja.

Vyciahnuŭ ja k Tabie maje ruki:, pry Tabie, by ziamla biez vady, duša maja!

Barždžej vysluchaj mianie, Boža: asłabieŭ duch moj.

Nie advaračaj ad mianie Tvajho abličča: bo padobnym stanusia da tych, što schodziać u mahitu.

Daj mnie zaraz pačuć Tvajo miłaserdzie, bo ŭ Tabie mieŭ ja nadzieju.

Pakažy mnie darohu, jakoju
jścimu: bo da Ciabie ŹńniaŹ ja
maju dušu.

Vyrvi mianie ad maich vo-
rahaŹ, Boža, da Ciabie prybieh
ja.

Duch Tvoj dobry zaviadzie
mianie Ź kraj spraviadlivy: dziela
imiennia Tvajho, Boža, ażyviš
mianie Svajoj praŹdaj.

Z pryhnobleńnia vyviadzieš
maju dušu: a Ź miłaserdzi Tvaim
razhoniš maich vorahaŹ.

I zahubiš usich, chto mučyć
maju dušu: bo ja słuha Tvoj.

Chvała Ajcu i Synu i Duchu
Śviatomu, jak było spradvieku,
ciapier i zaŹsiody i na viaki
viečnyja. Amen.

Antyfona: Nie zvažaj, Boža,
na prastupki našy, abo bačkoŹ
našych, dy nie karaj nas za hra-
chi našy.

Refren pakutny

(plajećca pa koŹnaj strofie psalmu)

Daruj, Boža, daruj nam hreš-
nym, a nia budź na nas zah-
nieваны navieki.

Malitvy prad Kamunijaj

Budź dobra pryhatavany na pry-
niaćcie Eŭcharystyj, bo Samoha Chry-
stusa haścić budzieš u dušy svajoj. Heta
značyc, što maješ być čystym na dušy
i ũ pakornym pažadanni zhučycca z Sa-
mym Zbaŭcam. Nie zapuščajsia ũ vu-
čonyja došledy, ale malisia jaknajpra-
šciej, jak-by havoračy z Chrystusam.
Nie každy mnoha, ale adčuvaj prysutnaść
Božuju: vier, nadziejsia i takim prystupi
da Chrystusa, kab pašla moh skazać z
śv. Paŭlam: « Usio mahu z Tym, Katory
dajeć mnie siłu ». Nie śpiašajsia, kab
prystupić pieršym, jak ludziej šmat,
kab nie rabić natoŭpu. Budź čysta adzie-
tym na znak važnaści časiny.

Ab Kamunii pomni voś što: Niama
silniejšaha sposabu na žyćcio čystaje,
śviatoje, a prynamsia spraviadlivaje,
jak Kamunija.

Niama bolšaje łaski dla našaj ludz-
koj natury, jak heta tajničnaje zlučeńnie
z Boham – Kamunija.

Niama čalavieka, jaki paniaŭšy mi-
laść Božuju ũ Eŭcharystyi, nie zaha-
reŭsiab sam ahniom lubovi da Boha
i ludziej.

Chaj ciabie nia dziwić, što ludzi nia
ŭmiejuć karystać z Eŭcharystyi, choć
časta prystupajucca. « Mnoha pazvanych
ale mała vybranych ». Čalabiek umieje i
śviatoje žniavažyc, bo jdzie za modaj
błahoha śvietu. A śviet niazdatny zra-
zumieć Chrystusa pakornaha, ubohaha,
ŭkryžavanaha: a tym-bolš ukrytaha ũ
aŭtaroch światyniaŭ.

Čalaviek nia moža – kaža Salamon – ukryć ahniu za pazuchaj, kab adzieža nie zaharelasia ». Padobna nia možna lučycca ũ Eŭcharystyi z Ahniom Miłaści – Chrystusam, i nie zaharecca Jaho kachańniem praŭdy, Jaho samaadračeńniem, trudavitašciaj. achviaraju za ludziej. Kali kaho Kamunija nie papraŭlaje, to pryčyny šukać treba ũ im samym, a nia ũ hetaj Boskaj ustanovie, la katoraj – jak kala asiarodka – hurtujecca celaje žyćcio duchovaje chryšcijan-katalikoŭ. Moj bracie, niachaj dobra zapišucca ũ pamiaći tvajoj voš hetyja slovy Zbaviciela: « Chto nie spažyvaje Ciela Majho i nia pje Kryvi Maje, nia budzie mieci žyćcia ũ sabie ».

Malitva

I dzie voš ščašlivaja chvilina, a Chrystus syjdzie da maje dušy. Bač-ža, duša maja, Toj, chto prychodzie, jošć Boham tvaim. Prymi-ž Jaho z pašanaj lubovi, poŭnaj. Pryjdzi, o Jezu: serca majo haryć pažadanieńniem byci z Taboju, zažyć Boskim žyćciom Tvaim. Pašpiašy, o Jezu, ũziać serca majo na ũlasnašć, kab nie dzialiŭ ja jaho miž Boham i mamonaj. Pryjdzi, o moj Miły Boža, Najvyšejšaje Dabro majo, Skarb moj, Žyćcio, Praŭda, Luboŭ i – ũsio majo, što tolki być

moža darahim dla ũsieńkaj isto-
ty maje. Pryniać chacieŭ-by Cia-
bie z takoj nabožnašciaj, jak
dušy ťviatyja: jak Tvaja Maci
ťviataja, kali prymała Ciabie z
ruk pieršych słuhaŭ ťviatyni-
Apastolaŭ. O Maryja, hlań na
mianie miłaściva hetaj časiny,
bo prystupaju da abjadnańnia z
Najmilejšym Synam Tvaim. Pa-
daj-ža mnie Jaho, jak kaliś pa-
stuškom padała: chacieŭ-by pry-
niać Jaho z čystych ruk Tvaich.

Malitva

pierad samym pryniaćciem św.
Eucharystyi

Pryniaćcie Cięła Twajho, Zba-
vicielu, Jezu Chryste, jako je
niahodny ja advažvajusia, spa-
żyvać, chaj nia budzie mnie na
asudżeńnie j zahubu, ale dziela
Twajho miłaserdzia, chaj mnie
abarona j staniecca i lekam duży
j cięła.

Ja nia hodzien, Zbavicielu, kab
Ty ũvajšoŭ da serca majho, ale
skaży tolki słowa i budzie zbaŭlena
duša maja!

Malitvy pa Kamunii

Pryniaŭšy nabožna Chrystusa pad vidam Hostyi maleńkaj (u abradzie słavianskim — maleńkaj Krošańki), adyjdzie na storanu j nie biaručysia za knižku adrazu, razvaž: kaho maješ u dušy svajoj. Tut prynadobny čas na razvažanie ab dabracie Chrystusa, jaki znižajecca da nas, biare ũ svaje abojmy, pakazvaje darohu, pa jakoj dajsci možam da najvyšejšaha daskanalstva svaje istoty. Paddajsia voli Chrystusa j Jaho pavadyrstvu, paŭtarajučy za św. Paŭlam: « Viedaju, kamu pavieryŭ ». Starajsia zrazumieć u hetaj časinie, što služba Bohu daje svabodu ducha i valadarstva duchoŭaje pry hłybokaj pakory j pačućci našaj ściploty. Pa takoj cichoj kontemplacyi (malitvy biaz sloŭ), vyjavi Chrystusu svaju volu, jakim ty być chacieŭ-by adnosna da Boha j ludziej dy prasi Jaho być zaŭsiody z taboju. kab pierałamac svaju žniamohu ducha — najhoršuju pieraškodu da postupu ślacham Božym. Kali nia možaš sabrać myśli j malicca svaimi slavami, chaj pamoža tabie voś chaćby j heta:

O Chryste Jezu, Boža moj! Majučy naviek ščyraść Aniełaŭ i śviateść vialikich słuh Tvaich, nie patrapiŭ-by ja davoli padziakavać Tabie za łasku, jakoj siańnia dastupaju praz Kamuniju śviatuju. Spałučaju svaje pačućci dziakavańnia, viery, lubovi z pačućciami

duš pabažniejšych: chaj budzie
chwała j češć Tabie na cełym švie-
cie dy dzie tolki żyvuć istoty, što
znajuć Ciabie, moj Boža!

Chaj staniecca vola Tvaja nada
mnoju! Daj, o Chryste Jezu, paz-
nać mnie tuju darohu żywćiovuju,
jakuju zarysavaŭ Ty pradž viakami,
majučy dumku stvaryć mianie.
Daj, o Jezu, nia zbludzić mnie z
darohi taje. Bajusia, što ja pradž
hrachi maje ŭtraciŭ łasku Tvajho
šviatoha pavadyrstva. Siańnia, vi-
tajučy Ciabie ŭ dušy majoj, vyba-
čeńnia šukaju błudoŭ maich, kab
začać żywćio vodle voli Tvaje. Vola
Tvaja, jak Sam abjaviŭ, nam heta
— ŭšviačeńnie našaje pradž naśled
żywćia Tvajho ŭ danaraŭlenni da
maich varunkaŭ, u jakich żyvu.
Voś, o Chryste, ja celaj istotaj
chaču spaŭniać volu Tvaju na
kožny dzień! Dyk pamažy mnie,
Zbavicielu!

Akty

« Duša Chrystova — pašviaci
mianie.

« Ciela Chrystova — zbaŭ mia-
nie.

« Kroŭ Chrystova — napai mianie.

« Vada boku Chrystovaha — abmyj manie.

« Mučėnnie Chrystovaje — zmacni mianie.

« O dobry Jezu — pasłuchaj mianie.

« Ŭ ranach Tvaich — ukryj mianie.

« Nie dazvol mnie adłučycca ad Ciabie.

« Ad voraha złosnaha barani mianie.

« Ŭ časie śmierci maje paklič mianie.

« I dazvol mnie pryjsi da Ciabie.

« Kab Ciabie chvalici z šviatymi na vieki viečnyja. Amen ».

(Za hetyja akty Papieŭ Pius IX pryznaŭ adpusty, jak za 300 dnioŭ daŭniejšaj pakuty).

Malitva prad voblikam Zbaŭcy Ŭkryžavanaha

() dobry j najmilejšy Jezu, voś ja
ŭpadaju na kaleni prad vobli-
kam Tvaim i z najbolšym žaram
dušy maje prašu Ciabie j malu,
kab uliŭ u serca majo žyvyja ad-
čuŭci viery, nadziei j lubovi dy
daŭ sapraŭdny žal za hrachi maje
j mocnuju volu paprawy, a ja ź

vialikaj sukruchaj i bolem dušy sam u sabie razvažaju j myślami pryhladajusia da Tvaich piaci ranaŭ, majučy prad vačyma toje, što skazaŭ prarok David ab Tabie, dobry Jezu: “Prabili ruki maje i nohi maje, paličyli ŭsie kości maje”.

(Za hetu malitvu Papieź Pius IX pryznaŭ poŭny adpust, abo poŭnaje daravańnie dačasnaj kary za hrachi.

Adpust hety možna zdabyć raz na dzień za siabie abo za dušy čyscovyja pry takich varunkach: 1) kab heta malitva była adhavorana prad voblikam Jezusa Ukryžavanaha, 2) prad Kamunijaj abo paśla Kamunii, 3) zmović u kaściele na intencyju Ajca św. j Kaścioła 5 Ojca naš i 5 Pryvitana budź).

Malitva

śv. Tamaša z Akvinu.

Dziakuju Tabie, Śviaty Boža, Ojca Ŭsiomahutny, što mianie hrešnaha j niahodnaha sľuhu Tvajho, biaz nijakaj zasľuhi maje, a tolki z miľaserdzia Tvajho, nasyciŭ najdaražejšym Cieľam i Kryvioj Syna Tvajho, Zbaŭcy našaha Jezusa Chrysta. Praśu Ciabie, kab heta śviataja Kamunija nia była dla mianie na zhubu, ale na ŭpra-

šeńnie wiečnaha zbaŭleńnia. Chaj budzie dla mianie zbrojaj viery j ščytom dobraj voli. Chaj vykara- nić u-va mnie ũsie bŕahija pryvy- ŕki j hrešnyja paŕadańni dy ũčviar- dzić mianie ũ lubovi j ciarplivašci, u pakory j paŕuchmianasci, a tak-ŕa va ũsich inšych cnotech. Niachaj mianie abaronić ad napa- šciaŭ usich vorahaŭ, vidomych i niavidomych. Niachaj budzie poŭ- nym adpačynkam dla siŕ maich fazyčnych i duchovych dy ščašli- vym zakančeńniem majho ŕŕcicia. I prašu Ciabie, kab davioŭ mia- nie hrešnaha da taho niavymoŭ- naha ščašcia, dzie Ty z Synam Tvaim i Ducham Šviatym dla švia- tych Tvaich jošć švietŕašć praŭdzi- vaja, radašć wiečnaja, pryjemnašć i ščašcie daskanalnaje. Amen.

Šviàtarstva (kapłanstva)

Sviàtarstva, heta – Sakrament, praz jaki dajecca asobnaja Boŕaja łaska spaŭniaci pavinnašć duchoŭnuju. Sa- krament hety daje prava adpraŭlać šviatuju Imšu, udziaŕać Sakramenty i spaŭniać inšyja čynnašci šv. Kašcioŕa. Nadaje heta šviataja Tajnica jašče asob- ny charakter dušy, katory tryvać budzie wiečna. šv. Pavaŕ nazyvaje duchoŭnych:

« sľuhami Božymi i razdaŭcami tajnic Božych ».

« O dziŭnaja hodnaść duchoŭnych-
piša ťviaty Aŭhustyn, – Syn Boży zna-
chodzicca na rukach vašych, jak na
ŭloŭni Pračystaj Dzievy »! Ksiandzu
daručyŭ Boh kluč ad skarbaŭ, što vys-
ľužyŭ Chrystus svaim mučėniam i
śmierciaj. Jon ich ścieraže, jon ich raž-
dzialaje. Heta čalaviek. jaki zastupaje
na ziamli Boha, bo maje Božaje daru-
čėnnie. « Idziecie – kaža Chrystus Apa-
stołam – jak mianie Ajciec pasłaŭ, – Ja
vas pasyľaju ». Kali-b adnačasna spatkaŭ
ja ťviatara i anieła, pryvitaŭ-by piar-
viej ťviatara, bo anieł – pryjaciel Boży,
a kapłan, heta – zastupnik Jahony...
Zvoniać u kaściele. Vy idziacio na hety
hołas. Kudy-ž heta? – « Karmić dušy
našy » – adkažacie. Čym-ža kormicie
dušy vašy? – Chlebam Anielskim. –
A chto-ž maje kluč, chto pryhataŭlaje
chleb hety? – ťviatar: Sľuha Boży. –
A što-ž heta za chleb dziŭny? – Cieła i
Kroŭ Boha našaha Jezusa Chrystusa.
Śviatar jak maci taja, što kormić dzicia,
kažučy: Biarecie spažyvajcie, heta Cieła
Zbaŭcy našaha Jezusa Chrystusa; chaj
vas ścieraže j daviadzie da žyćcia vieč-
naha... Vidziačy kaścioł, pytajuć dziet-
ki: « Što tam? » – Tam jość Cieła Boha
našaha. – A skul-ža jano tam? – Bo
ksiondz adpraŭlaje Mšu ťviatuju... ťvia-
tar (prezbiter) – pravadnik dušy. Pa-
kińcie parachviju biez ksiandza na nie-
kulki dziesiatkaŭ hadoŭ, buduć tam žyć
jak žviaraty, a mo' j čeść addaduć žvia-
ratam. Jak vorahi choćuć zništožyć
relihiju, začynajuć ad duchavienstva,

bo tam, dzie niama sluh aŭtara, niama
j achviary: a dzie niama achviary ťviatoj
tam niama j relihii. Šviatarstva, heta —
čviet miłaści Serca Božaha. Hledziačy
na duchaŭnika dumajcie ab Chryście
Jezusie.*)

Archibazylika Šv. Piotry
Apastolski Pasad

Malitva za Ajca Šv.

Boža, ũsich viernych Pastyru j
Vaładaru, ũzhlań miłaściva na
sluhu Tvajho Papieža N, jakoha
nad Kaściołam Svaim pastavić
mieŭ łasku, daj jamu, prosim, tak
slovam i prykladam kiravać padu-
ładnymi, kab razam z daručanaj
sabie aŭčarniaj dajšoŭ da žyćcia
viečnaha. Praz Chrysta Zbaviciela
našaha. Amen.

*) Z šv. Jana Vjanneja.

Malitva za Biskupaŭ i Prezbiteraŭ *)

O Chryście Jezu! Z Tvaje voli słuhi Tvaje Biskupy i Prezbitery viaduć spravu zbaŭleńnia rodu ludzkoha, apaviadajučy navuku Tvaju j pasilajučy šviatymi Sakramentami. Budź-ža Ty, o Jezu, Mahatoj ich i Praŭdaj, kab viali nas ściežkami spraviadliwašci Tvaje, pad kiraviectvam Vikaraha Tvajho, Ajca św. Viarni jednaść usim adlučanym błaŭhoj rukoj da Katalickaje Suspolnašci. Abdary narod naš biełaruski rodnej herarchijej, natchni moładź našu poklikam da stanu duchoŭnaha.

Pryjdzі valadarstva Tvajo, o Jezu!

Suženstva

Suženstva, heta – Sakrament, jaki z voli Chrystusa daje łasku j pomač na spaŭniańnie suženskich abaviazkaŭ. Jon zlučaje nierazryŭnym vuzłom luboŭ žančyny j mužčyny aŭ da mahilnaj doški. Daje im uładu nad ciełam dzieła zachavańnia rodu ludzkoha. Nakładaje pavinnašci ŭzhadavańnia dziaciej. Žvialičaje

*) Sviätaraŭ.

lasku ůśviačeńnia i daje pomač na dobryja ůčynki dzieła zbaůleńnia. św. Pawał tak piša ab hetym: « Muży, lubiecie žonak vašych, jak i Chrystus palubiů Kaścioł dy samoha siabie vydaů za jaho – Sakrament heta vialiki: a ja kažu – vialiki ů Chrystusie i ů Kaściele ». Prystupajučy da hetaha Sakramentu, zvaž dobra na tyja pavinnaści, što biareš na siabie, – i prasi Boha, kab ich spoůnić patrapiů. A z usich abaviazkaů najtrudniejšy – heta vyhadavač dziaciej pa-Božamu.

Malitva maładych

O Zbaůca Miły, Chryście Jezu, Ty na viasielli ů Kanie Halilejskaj Svajoju prysutnaściu ůśviaciů suženstva. Prybudźža i na našaje viasielle i bahasłavienstvam svaim abdaruj. Sercam našym daj luboů i jednaść: uspamahaci zaůsiody siabie i ůzrastač u miłaści dy jednaści z Taboju, Boham našym. Daj, o Chryste, kab vierna my zaůsiody lubilisia j pamahali sabie vypaůniač prava Tvajo ů žyčci našym štodziennym. Daj łaskava nam stacca paciechaj prad Ohladam Tvaim, spaůniajučy ůsio dzieła chvały Tvaje. Praz Tvaje zasłuhi dy Matuchny Tvaje śvia-toje. Amen.

Apošniaje Pamazaŭnie

Zachvareŭšy pamiataj, što niemač tvaja vychodzić z adviečnaj voli Božaj, choć moža pryčynaj ty sam i tvajo nia-viedaŭnie pravoŭ natury. Adyž zdajsia na volu Boha, j sam starajsia zmaŭčy bol, kab nia być dla druhich ciažaram. Kali vidziš, što tvaja chvaroba zaražli-vaja, pytaj lekara, jakija ašciarožnaści rabić treba, kab nie zarazić inšych. Na-dzialić kaho chvarobaj praz svaju nie-achajnaść — heta praŭdzivy hrech, bo zdarouŭje — najbolšy skarb čaławieka. Ale z druhoha boku bajacca zarazy niama-što: jana lipnieć najbolš da bajažlivych. A dla chvoraha mieć treba mnoha spa-hadnaści j lubovi, bo heta brat tvoj, siastra, jakich spatkała niaščaście. Pa-maŭčy chvoramu ŭ jaho patrebie du-chovaj i cialesnaj — heta značyć zrabić toje samaje, što Chrystus na tvaim miescy zrabiŭ-by. Kožny čaławiek umre; śmierci nia bojsia: ŭsiorožna: raniej, ci paźniej. Kali vidziš, što žniamoha tvaja moža być śmiarotnaj, zaprasi ksiandza, kab pamoh pryhatavacca tabie adbyć hetu apošniuju padarož: na toj ŭviet. Zrabi testament, napraŭ kryŭdu i piera-prasi susiedziaŭ. Ab Sakramencie Apoš-niaha Namaščeŭnia viedać musiš na-stupnaje:

Sakrament hety służyć na łasku do-braj śmierci, a kali heta budzie karys-nym tvajmu zbaŭleŭniu, to pryśpiašyć vyzdaraŭleŭnie. ŭviatar namaščaŭje ŭsie počuvy cieła, prosiačy Boha, kab da-ravaŭ hrachi jimi dakananyja. Pašla jašče daje absolucyju z adpustam na

hadzinu smierci. Sakra-ment hety, dobra pryniaty, zmyvaie usie rešty hrachoŭ i dušu z Boham jadnaje. Miej pabožny namier spoŭnić usio, čaho ŭ hetaj važnaj chvilinie Chrystus ad ciabie žadaie.

Na spatkaŭnie ksiandza treba pryhatavać: 1. Stoł nakryty čystym abrusom (nastolnikam), z kryžam, abo abrazom, pastaŭlenym miž dźvioch vaskovych šviečak. 2. Vadu pašviačonuju. 3. Talerku z šasćma kamočkami vaty, abo kudzieli j kavałačkam chleba ■ solłu. 4. Šklanku čystaj vady z lyžkaj. Chvory pavinien być čysta adziety. Za spatkaŭnie ksiandza z Najšv. Sakram. šv. Ajciec udzialaje asobny adpust. Pry spatkaŭni piajecca:

• Budź wiečna pachvalony Najšvieciejšy Sakrament, praŭdziwa Ciela i Kroŭ Zbaŭcy našaha Jezusa Chrystusa • (Tryrazy).

Padčas spoviedzi chvoraha plajuć piešniu: • Pad Tvaje prychodzim dźvieri •, abo jakuju inšuju ab šv. Eŭcharystyi. Kali chvory zažadaje, kab spatykali ŭ cišy j nia ŭchodzili ŭ šwiatlicu, treba jaho pašuchać. Zara pa Kamunii, na Apošniaje Pamazaŭnie, admaŭlajecca Litanija da Ŭsich šviatych, abo inšaja. — aŭ pakul ksiondz nia dašć bahasławienstva.

Malitva chvoraha

Boža moj i Spasie moj! Budź vola Tvaja! Bahasławieć duša maja Ciabie navieki. Chaj spoŭnicca vola Tvaja nada mnoju: ci smierć pašleš mnie, ci azdaraŭleŭnie.

Stvorca moj i Zbaŭca, učyni tak, jak padabajecca Tabie, bo Ty najlepš viedaješ, što karyśniej dla zbaŭleńnia majho. Addali ad mianie strach śmierci, kab z dobrej nadziejaj čakaŭ ja na Sud Tvoj. Ty Boh żyvych: Ty nie adstupiš ad mianie ũ apośniaj hadzinie, nie adkinieš i pa śmierci, bo Ty nadzieja maja. Kajusia, što hrašyŭ; Tvajoj voli paddajusia i na zasłuhi Chrystusa spadziajusia. Bahasłaŭlu, Boža, dzivy Tvaje; dzia-kuju za ũsio, što ja mieŭ ad Ciabie: za łasku światych Tajnic Tvaich, asabliva-ž Eŭcharystyi. Vieru, što mocaj Tvajoj moh-by ja azdaravieci, kali-b heta było potrebnym zbaŭleńniu majmu. Kali-ž pamru, pryjmi łaskava dušu maju, Boža, adzin u Trojcy śviatoj, źmi-łujsia nada mnoju vodle vialikaha miłaserdzia Svajho! O Maryja, Matuchna Božaja zastupisia za mianie! Światy Jozef, budź pry mnie! Aniele-Vartaŭničy moj, malisia za mianie!

Boža, vieru Tabie! Boža, lublu Ciabie! Boža, maju nadzieju na miłaserdzie Tvajo! Amen.

Malitvy za kanajučaha

Boža ľaskavy i miľaserny, ťto pa mnahacie zlitavanniaŭ Svaich, hrachi ťčyrapakutnikom adpuťčajeť i na aplakanyja viny byloha prastupstva nie ņadtǎ zvaťzaječ, uzhlaŇ ľaskava na hetaha (uju) ťľuhu Tbajho (ju) N z hľybokaj sukruchaj molčaha. Adnavi ů jim, Ojča Najlepťy, ůsio, ťto ziamnoju pachibnaťciu bylo sapsuta, abo da čaho podstupam zľoha ducha byů daviedzieny i da suľučnaťci z Siamjoju Ťviatoju pryjmi.

Zľalsia, Boťazbavicielu, nad ťmiarotnaj ťurboju jahonaj i nad horkimi ťľazmi, zľalsia nad niamajučym ťnikul saľodkaje patoli, aprača miľaserdzia Tvajho, dy da tajničnaha ťjadnannia ů ťčaťci viečnym z Taboju dapuťci. Praz Chrysta Zbaviciela naťaha. Amen.

Kali dazvalaje sytuacyja, moťna čytač psyľmy, 50, 129, a u vapoťniej chvilni:

Pryjmi dy damiaťci, Boťa, ťľuhu Tvajho (ju) N u spadziavanym miejsy miľasernaha zbaůleŇnia Tvajho! R. Amen.

Ůścieraży, BożazbaŮca, dušu sŮlhi Tvajho (je) N ad strachotnych mukaŮ piakielnych, ad tapielišča karalnaha dy horkaj Ůrby wiečnaj! RŮ. Amen.

Vyzval, Boża dušu sŮlhi Tvajho (je) N, jak mnohich u Starym i Novym Ůakonie vybranych Svaich z propasných niebiašpiek vyzvalaŮ, i da suciechaŮ niabiesnych z Taboju daviešci budŮ ŮaskaŮ! RŮ. Amen.

Matańka Boża, prypynišča j paciecha naša najsaŮodšaja, šlozna molimo Ciabie, paručaj Ůaskava Synu Svajmu ducha henaha (j) sŮlhi N; chaj Tvajo hodnaje zastupnictva adŮanie ad jaho raspačnuju, šmiarotnuju tryvoŮlivašć. BudŮ pry jim u henaj ciaŮkaj sudnaj hadzinie i daviadzi razradavanaha nadziejej da paŮadanaj niabiesnaj ajčymy. Amen.

Apošnija akty kanajučaha

Uručaju Ůabie, Boża, dušu maju!

Jezu Chryste, Zbavicielu, pryjmi ducha majho!

Maryja Najśviaciejša za mianie malisia! Maryja, Maci łaski j miłaserdzia zatuli mianie ad pahubnika ladakaha j pryjmi ũ hetaj sudnaj hadzinie!

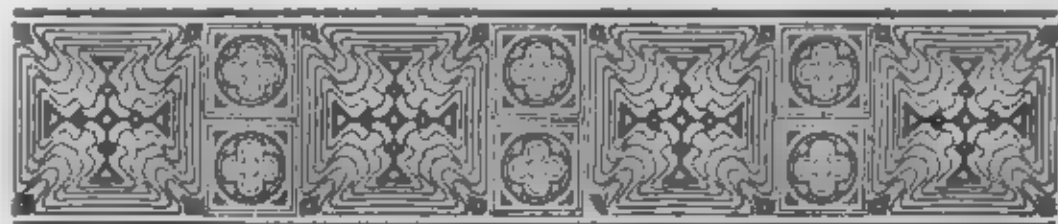
Šviaty Jazepie, adčyni mnie łona Boskaje litaści!

Jezu, Maryja, Jazepie šviaty, addaju Vam serca i dušu maju!

Jezu, Maryja, Jazepie šviaty, budźcie pry maim skanańni!

Jezu Maryja, Jazepie šviaty, chaj zasnu z Vami j supačynu navieki!

CAŠĆ IV

LITANIÏ

Litanija da Najšv. Imieńnia Jesus

Kiryje elejson,*) Chryste elejson
Kiryje elejson!

Jezu paśluchaj nas, Jezu vysluš-
chaj nas!

Ojča ź nieba Boža, zžalsia nad
nami!

Synie, Zbaŭca Śvietu, Boža, zžal-
sia nad nami!

Duchu, Światy Boža, zžalsia nad
nami!

Śviataja Trojca adzin Boža, zžal-
sia nad nami!

Jezu, Synie Boha

Jezu, jasnašć Ajcoŭskaja,

Jezu, blesk śvietłaści wiečnaje

Jezu, waładaru slavy,

Jezu, sonca spraviadliwaści,

Jezu, Synie Dziewy Maryi,

Jezu najmilejšy,

zžalsia nad nami

*) Kiryje elejson – slovy hreckija
– značać: Boža zžalsia.

Jezu najdziŭniejšy,
 Jezu, Boža mocny,
 Jezu, ojča budúha vĕku,
 Jezu, vĕlikaj rady aniele,
 Jezu najmahutniejšy,
 Jezu najciarpliviejšy,
 Jezu najpaslušniejšy,
 Jezu cichi j pakornaha serca,
 Jezu, čystašci ulublanik,
 Jezu, ablublenik naš,
 Jezu, Boža supakoju,
 Jezu, žyčcia daŭca,
 Jezu, cnotaŭ pryklad,
 Jezu, duš pažadannje,
 Jezu, Boža naš,
 Jezu, prypynišča naša,
 Jezu, ojča ŭbohich,
 Jezu, skarbie viernych,
 Jezu, pastyr dobry,
 Jezu, švietłašć praŭdziva,
 Jezu, mudrašć vĕčnaja,
 Jezu, dabrata bjaźmierna,
 Jezu, daroha j žyčcio naša,
 Jezu, radašć Anielaŭ,
 Jezu, ŭładar Patryarchaŭ,
 Jezu, nastaŭnik Apasotlaŭ,
 Jezu, vučyciel Evanelistaŭ,
 Jezu, siła Mučanikaŭ,
 Jezu, švietłašć Vyznaŭcaŭ,
 Jezu, Dzievaŭ čystašć,
 Jezu, ŭsich Šviatych karon,

zžalsia nad nami

Budź nam miłaściu, daruj nam
Jezu!

Budź nam miłaściu, vysľuchaj nas
Jezu!

Ad usialakaha zľoha, vybaũ
nas Jezu.

Ad hrachu ůsialakaha,

Ad hniewu tvajho,

Ad podstupau šatana,

Ad ducha niačystaści,

Ad śmierci wiečnej,

Ad niadbalsťva na tvaje na-
tchnieńni,

Praz tajnicu tvajho Ůčalavie-
čańnia šviatoha,

Praz tvaje narodziny,

Praz tvajo dziacinstva,

Praz najšviaciejšaje žýcio
tvajo,

Praz trudy tvaje,

Praz kryvavy pot i mučeńnie
tvajo,

Praz kryž i apuščeńnie tvajo,

Praz mľosnaści tvaje,

Praz śmierč i pachavańnie
tvajo,

Praz tvajo z umioršych paũ-
stańnie.

Praz uniebaũšeście tvajo,

Praz Najšviaciejšaj Eũchary-
sty i ůstanaũleńnie tvajo,

Praz radaści tvaje,

Praz chvaľu tvaju,

vybaũ nas Jezu

daruj nam Jezu

Baranak Boży, što zhladzaješ, hra-
chi światu, daruj nam, Jezu.

Baranak Boży, što zhladzaješ, hra-
chi światu, wysłuchaj nas, Jezu!

Baranak Boży, što zhladzaješ hra-
chi światu, zżalsia nad nami,
Jezu!

Jezu pasłuchaj nas!

Jezu wysłuchaj nas.

Malitva

Chryste Jezu Władaru, jaki ska-
zań: « Prasiecie i atrymajecie,
śukajecie i znojdziecie, stukajecie j
adczyniać wam », molim, daj nam
prosiaćym adćuccio, twaje Boskaje
miłości, kab Ciabie ũsim sercam,
słowam i czynam miławali dy ad
Twaje chwały nikoli nie adstupali.

Światoha Imieńnia Twajho, Zba-
vicielu, daj nam zaŭsiody mieč
bajaźliwaść i miłaść, bo nikoli nie
adstupaješ z Tvaim kirawańniem
ad tych, jakich, umacniaješ u sta-
łaści Twajho miławańnia. Što żywieš
i władaryš na wieki wiečnyja.
Amen.

Bahasłań, najmilšy Zbaŭca,
Usich ludzkich bied napraŭca -
Tym, što Serca Tvajo słaviać,
Tvaju miłaść bahasłaviać,
Ty skazaŭ, što łaski rožny,
Paliješ na dom toj kožny,
Dzie abraz Tvoj buduć słavić,
Tvajo Serca bahasłavić,
Bahasłań nam kožnu čynnaść,
Našu spoŭnić daj pavinnaść,
Tvajo Serca daj paznaci,
Z usich słaŭ miłavaci.

Litanija da Najśviaciejšaha Serca Jezusa

Kiryje elejson, Chryste elejson,
Kiryje elejson!

Chryste pasłuchaj nas, Chryste
vysłuchaj nas!

Ojča ź nieba Boža,

Synie Zbaŭca świetu Boža,

Duchu światy Boža,

Świataja Trojca adzin Boža,

Serca Jezusa, Syna Ajca Prad-
wiečnaha,

Serca Jezusa začataje, u łonie
Dziewy Matki z Ducha Świa-
toha,

Serca Jezusa, z Słowam Bożym
istotna zlučana,

Serca Jezusa, biaźmiernaha
majestatu,

Serca Jezusa, Boža światynia,

Serca Jezusa, Najvyšejšaha
sialiba,

Serca Jezusa, dom Boży, i
brama nieba,

Serca Jezusa, vohnišča miła-
ści haračaj,

zžalsia nad nami

Serca Jezusa, sialiba miłaści
 i, spraviadliwaści
 Serca Jezusa, poŭnaje dabraty
 j lubowi,
 Serca Jezusa, biazdoŭnie cno-
 taŭ usialakich,
 Serca Jezusa najbolš dastoj-
 naje pachvały usiakaj,
 Serca Jezusa, waładaru j asia-
 rodździe ũsich sercaŭ,
 Serca Jezusa, ũ katorym usie
 skarby mudraści dy ũniela-
 ści,
 Serca Jezusa, ũ jakim paŭnata
 ũsia Bostva prabyvaje,
 Serca Jezusa, u jakim Ajciec
 ũspadabaŭ sabie wielmi,
 Serca Jezusa, z paŭnaty ja-
 koha ũsie ũziali my,
 Serca Jezusa, adwiečnaha ũzho-
 rja pažadannie,
 Serca Jezusa, ciarpliva i via-
 likaha miłaserdzia,
 Serca Jezusa, dla ũsich, ba-
 hata, chto Ciabie ũzyvaje,
 Serca Jezusa šviataści j žyč-
 cia krynica,
 Serca Jezusa, za hrachi našy
 ũmiłaściŭleńnie,
 Serca Jezusa, nasycana źnie-
 ważeńniem,
 Serca Jezusa, ściortaje za pra-
 stŭpki našy,

zžalsia nad nami

Serca Jezusa, paslušnaje až da
šmierci,

Serca Jezusa, dzidaj prabita,
Serca Jezusa, krynica ũsiakaj
paciechi,

Serca Jezusa, žyćcio, j zhro-
buŭstańnie naša,

Serca Jezusa, spakoj i pajad-
nańnie naša,

Serca Jezusa, za hrachi ach-
viara,

Serca Jezusa, zbaŭleńnie ma-
jučych u Tabie nadzieju,

Serca Jezusa, nadzieja ũ Ta-
bie ũmirajučych,

Serca Jezusa, roskaš Šviatych
usieńkich,

Baranak Boży, što zhładžaješ hra-
chi švietu, daruj nam Jezu!

Baranak Boży, što zhładžaješ hra-
chi švietu, vysłuchaj nas Jezu!

Baranak Boży, što zhładžaješ hra-
chi švietu, zžalsia nad nami!

– Jezu cichi j pakornaha Serca,

– Ŭčyni serca naša da Svajho pa-
dobnym.

Malemsia

Ŭsiomocny Viečny Boža! Ŭzhlań
na Serca Tvajho Najmilejšaha
Syna i na chvału j adplatu, ja-
kuju zlażyŭ Tabie ad imia hrešych:

Zžalsia nad nami!

kaliž jany miłaserdzia Tvajho mo-
lać, Ty im łaskava daj prabačeń-
nie: ů Imia taho-ž Syna Tvajho
Jezusa Chrysta, jaki z Taboj ży-
vie j waładaryć u jednaści Ducha
Światoha, Boh na wieki wiečny.
Amen.

Akt pašviaty

Celaha rodu ludzkoha

Najśviaciejšamu Sercu Jezusa

O Jezu najmilejšy, Adkupiciel
rodu ludzkoha, ůzhlań na nas,
pakorna prypadajučych da stu-
pieńniaů aůtara Tvajho. My Tvaja
ůłasnašć i da Ciabie naležać cho-
čam; siahońnia voš kožny z nas
addajecca dabravolna Tvajmu
ajśviaciejšamu Sercu, kab jašče
ciašniej zlučycca z Taboju. Mno-
hija nia znajuć Ciabie zusim, mno-
hija adviarnulisia ad Ciabie, ůzhar-
dziůšy prykazańniami Tvaini.
Zžalsia nad adnymi j druhimi, o
najłaskaviejšy Jezu i paciahni
ůsich da Światoha Tvajho Serca
Vaładaram budź nam o Jezu, nia-
tolki viernym, što nikoli ad Cia-
bie nie adstupili, ale j synom blud-
nym, jakija Ciabie pakinuli. Daj,
kab čymchutčej viarnulisia ů bać-

kaŭski dom tvoj i nia zhinuli ad
biazdolla j hoładu.

Vaładaram budź dla tych, ja-
kich abo źviali, mylnyja paniačci,
abo niazboda addzialaje, pryviadzi
ich da prystanišča, praŭdy dy da
jednašci viery, kab skora nastala
adna aŭčarnia j adzin pastyr. Va-
ładaram budź dla ũsich tych, što
blukajucca jšče ũ ciemry pahan-
stva abo iślamu i pryviadzi ich
laskava da šviatła i vaładarstva
Božaha. Ŭzhlań urešcie vokam
Tvajho miłaserdzia na synoŭ taho
narodu, jaki byŭ niekali asabliva
narodam ulublonym. Chaj spłyvie
i na ich, jak krynica adkupleńnia
j žyčcia, taja kroŭ jakuju jany
pryzyvali na siabie niekali.

Sascali Kaścioł Svoj, o Boža i
abdary jaho biašpiečnaj svabodaj.
Abdary ũsie narody spakojem i
ładam. Daj, kab z usiaje ziamli,
ad kraju da kraju, adzin uzna-
siŭsia hołas: Chvała budź Božamu
Sercu, praz jakoje dla nas nastala
zbaŭleńnie, jamu, čeść i chvała
navieki. Amen.

V ostrabramska Maci Boža,
Kraska čistaja, pryhoža!
Miłaserdzie Tvaje voli
Świecić Vilni u niadoli.
Ū kraji našym Ty u čeści,
Niasieš z nieba dobry vleści,
Ščasćie dla našaha kraju
Daješ nam ad Boha z rajul

Litanija da Najšv. Dz. Maryi

(Loretanskaja)

Kiryje elejson Chryste elejson,
Kiryje elejson!

Chryste pasłuchaj nas, Chryste vy-
słuchaj nas!

Ojča z nieba Boža, zžalsia nad
nami!

Synie Zbaŭca świetu Boža, zžalsia
nad nami!

Duchu światy Boža, zžalsia nad
nami!

Šviataja Trojca adzin Boža, zžal-
sia nad nami!

Šviataja Maryja, za nas mali-
sia!

Šviataja Maci Boža, za nas mali-
sia!

Šviataja Dzieva nad Dzievy,

Matka Chrystusa,

Matka łaski Božaj,

Matka najčyściejša,

Matka najpryhažejša,

Matka najniavinniejša,

Matka nienarušana,

Matka najmilejša,

Matka najdziŭniejša,

Matka dobrej rady,

Matka Stvaryciela,

za nas malisia

Matka Zbaviciela,
 Dzieva najrazvažniejša,
 Dzieva češcihodna,
 Dzieva praslaŭlena,
 Dzieva mahutna,
 Dzieva łaskava,
 Dzieva vierna,
 Lustra spraviadliwaści,
 Stalica mudraści,
 Pryčyna našaje radaści,
 Sudzina duchova,
 Sudzina dastojna,
 Sudzina asabliva nabaženstva,
 Ruža duchova,
 Vieža Davidava,
 Vieža z kaści ślaniovaj,
 Załaty domie,
 Arka Božaha prava,
 Brama niabiesna,
 Zorka raniešnia,
 Azdaraŭleńnie chvorych,
 Prypynišča hrešnych,
 Paciecha sumnych,
 Ŭspamoha chryścijanaŭ,
 Karaleva Aniołaŭ,
 Karaleva Patryarchaŭ,
 Karaleva Prarokaŭ,
 Karaleva Apostalaŭ,
 Karaleva Mučanikaŭ,
 Karaleva Vyznaŭcaŭ,

za nas malisia

Karaleva Dzievaŭ, Karaleva Šviatych usich, Karaleva biaz hrachu pierša- rodnaha začata, Karaleva Ražanca šviateha, Karaleva supakoju, Baranäk Božy, što zhładžaješ hra- chi švietu, daruj nam, Jezu Baranak Božy, što zhładžaješ hra- chi švietu, vysluchaj nas Jezu! Baranak Božy, što zhładžaješ hra- chi švietu, zžalsia nad nami!	} za nas malisia!
--	-------------------

Tvajoj abaronie...

Tvajoj abaronie addajomsia, Švia-
taja Boža Maci,
Tabie ūručajem patreby našy —
nia daj pahardžaci.
I ad złoj pryhody vybaŭlaj nas,
Dzieva Maryja, zaŭsiody,
Ūladarka naša,
O, Apieka naša,
O, Zastupnica naša,
O, Paciecha naša.
Z Tvaim Synam pajadnaj nas,
Tvajmu Synu paručaj nas,
Tvajho Syna dazvol ahladaci.
— Za nas malisia šviataja Maci Boža
— Kab stalsia my hodny abiacań-
niaŭ Chrystovych.

Malemsia!

Daj nam, słuham Tvaim, prosim Ciabie, Boża, zaŭsiodnym cieš-sycca zdaroŭjem dušy j ciela, a praz słaŭnaje zastupnictva baha-słaŭlonaj zaŭsiody Dzievy Maryi ad ciapierašniaha smutku być volnymi j karystacca z wiečnaj rada-ści. Praz Chrystusa Zbaŭcu našaha. Amen.

Śv. Jozefie, Aplakunie Śviateha
Kaściola za, nas malisia!

Litanija da šv. Jozefa

Kiryje elejson, Chryste elejson,
Kiryje elejson!

Chryste pasľuchaj nas, Chryste
vysľuchaj nas!

Ojča ■ nieba Boža, zžalsia nad
nami!

Synie. Zbaŭca švietu, Boža, zžal-
sia nad nami!

Duchu Šviaty Boža, zžalsia nad
nami!

Šviataja Trojca adzin Boža, zžal-
sia nad nami!

Šviataja Maryja, za nas malisia!

Šviaty Jozefie, za nas malisia!

Šv. Jozefie, slaŭny patomak
Davida,

Šv. Jozefie, švietlašć patryar-
chaŭ,

Šv. Jozefie, muž, Maci Božaj,

Šv. Jozefie, čysty Apiakunie
Dzievy,

Šv. Jozefie, Syna Božaha, kar-
miciel,

Šv. Jozefie, kľapatlivy aba-
ronca Chrystusa,

Šv. Jozefie, haľava Siamji Švia-
toje,

Jozefie najspraviadliviejšy,

za nas malisia

Jozefie najčyšciejšy,
 Jozefie najrazvažniejšy,
 Jozefie najmužniejšy,
 Jozefie najpastušniejšy,
 Jozefie najviarniejšy,
 Lustra ciarplivašci,
 Atulnik biazdoila
 Uzor pracujučych,
 Azdoba žyčcia chatniaha,
 Apiakunie dzievaŭ,
 Padpora siemjaŭ,
 Paciecha nieščašlivych,
 Nadzieja chvorych,
 Patronie ŭmirajučych,
 Postrachdla duchaŭ niačystych,
 Apiakunie šviatoha Kaścioła,
 Baranak Boży, što zhľadžaješ, hra-
 chi švietu, daruj nam, Jezu
 Baranak Boży, što zhľadžaješ hra-
 chi švietu, vyslušaj nas, Jezu!
 Baranak Boży, što zhľadžaješ hra-
 chi švietu, zžalsia nad nami!

za nas malisia

Malemia

Boža, jaki praz nierazhadanu
 Prazornašć bahasłaŭlonaha Jo-
 zefa vybraŭ na Ŭlublenca Naj-
 šviaciejšaj Svajoj Matcy daj, pro-
 simo, kab my taho, katoraha jak
 abaroncu svajho słavim na ziamli,
 zaslužyli ŭ niebie mieč zastupni-
 kam. Što žyvieš i vaładaryš Boh
 na vieki viečnyja. Amen.

Litanija da Ŭsich Sviatych

Kiryje elejson, Chryste elejson,
Kiryje elejson!

Chryste pasłuchaj nas, Chryste
vysłuchaj nas!

Ojča ź nieba Boža, zžalsia nad
nami!

Synie Zbaŭca świetu Boža, zžal-
sia nad nami!

Duchu światy Boža, zžalsia nad
nami!

Śviataja Trojca adzin Boža, zžal-
sia nad nami!

Śviataja Maryja, za nas malisia!

Śviataja Maci Boža, za nas malisia!

Śviataja Dzieva nad Dzievy, za
nas malisia!

Światy Michale, za nas malisia!

Światy Habryjele, za nas malisia!

Światy Rafale, za nas malisia!

Ŭsie światyja Anieli j Archanieli,
za nas maleciesia!

Ŭsie światyja niabiesnyja duchi,
za nas maleciesia!

Światy Janie Chryściciel, za nas
malisia!

Światy Jozefie, za nas malisia!

Ŭsie światyja Patryarchi j Pra-
roki, za nas maleciesia!

Šviaty Piotra,
Šviaty Paŭle,
Šviaty Andreju,
Šviaty Jakubie,
Šviaty Janie,
Šviaty Tamašu,
Šviaty Jakubie,
Šviaty Filipie,
Šviaty Baŭtramieju,
Šviaty Matavušu,
Šviaty Symonie,
Šviaty Tadavušu,
Šviaty Macieju,
Šviaty Barnaba,
Šviaty Łukašu,
Šviaty Marku,

za nas malisia

Ŭsie šviatyja Apastoły j Evane-
listy, za nas maleciesia!

Ŭsie šviatyja Vučni Zbaŭcy za nas
maleciesia!

Ŭsie šviatyja Niavinnyja Dzie-
ci, za nas maleciesia!

Šviaty Sciapanie, za nas malisai!

Šviaty Łaŭrenty, za nas malisia!

Šviaty Vincenty, za nas malisia!

Šviatyja Fabijanie j Sebastyja-
nie, za nas maleciesia!

Šviaty Janie i Paŭle, za nas ma-
leciesia!

Šviatyja Kaźma i Dziamianie, za
nas maleciesia!

Šviatyja Hervazy i Pratazy, za
nas maleciesia!

Ůsie šviatyja Mučaniki, za nas ma-
leciesia!

Šviaty Sylvestar,

Šviaty Hryhory,

Šviaty Ambroży,

Šviaty Aūhustynie,

Šviaty Hieranimie,

Šviaty Marcinie,

Šviaty Mikalaju,

za nas malisia!

Ůsie šviatyja Biskupy j Vyz-
naūcy, za nas maleciesia!

Ůsie šviatyja Vučycieli, za nas ma-
leciesia!

Šviaty Antoni,

Šviaty Benedykcie,

Šviaty Bernardzie,

Šviaty Daminiku,

Šviaty Francišku,

za nas mal.

Ůsie šviatyja Prezbytery j Levity,
za nas maleciesia!

Ůsie šviatyja Zakoŋniki j Pu-
styŋniki, za nas maleciesia!

Šviataja Maryja Mahdalena, za
nas malisia!

Šviataja Ahata, za nas malisia!

Šviataja Łuceja, za nas malisia!

Šviataja Ahnieška, za nas ma-
lisia!

Šviataja Cecylia, za nas malisia!
Šviataja Kaciaryna, za nas malisia!

Šviataja Anastazija, za nas malisia!

Ŭsie šviatyja Dzievy i Ŭdovy, za nas maleciesia!

Ŭsie Božyja Šviatyja za nas zastupicca prosim!

Budź nam miłašcivy, daruj nam, Boža!

Budź nam miłašcivy, paśluchaj nas Boža!

Ad złoha ũsialakaha,

Ad hrachu ũsiakaha,

Ad tvajho hniewu,

Ad raptoŭnaj i niespadzievanaj śmierci,

Ad podstupau ũatana,

Ad hniewu, nienaviŕci i ũsiakaj złoju voli,

Ad ducha niačyŕtaŕci,

Ad piarunoŭ i navalnicaŭ,

Ad kary ziamlitrasiennia,

Ad zarazy, vajny j hoładu,

Ad śmierci wiečnaj,

Praz tajnicu ŕwiatoha tvajho ũciełaŭlennia,

Praz prychoď tvoj,

Praz tvajo naradžeńnie,

Praz chroŕt i ŕwiaty poŕt tvoj,

Uchavaj nas Boža

Praz kryž i tvajo mučeńnie,
Praz śmierć i tvajo pachavań-

nie,
Praz śviatoje tvajo, zhrobuŭ-

stannie,
Praz cudoŭna tvajo Ŭniebaŭ-

šeście,
Praz zychod Śviatoha Ducha,

Paciašyciela,

U dzień tvajho sudu,
My hrešnyja Ciabie prosim, vysłu-

cha! nas Božaj

Kab adpuściŭ hrachi nam,

Kab daravaŭ nam karu,

Kab da ščyraj nas pakuty pry-

viaści mieŭ łasku,
Kab Kaścioł Tvoj śviaty sa-

scałić i kiravać mieŭ ła-
sku,

Kab Ajca św. dy ũsie stany
duchoŭnyja ściaroh u śvia-

toj pabožnaści,
Kab niepryjacielaŭ Kaścioła
śviatoha upakoryŭ,

Kab uradam, kniaziom chry-
ścijanskim supakoj daŭ i
praŭdzivuju zhodu,

Kab uvieś narod chryścijanski
abdaryŭ jednaściaj i supa-
kojem,

Uchavaj nas Boža

Ciabie prosim vysłuchaj nas, Boža

Kab usich błudziačych da jed-
naści z Kaściołam paklikaŭ
dy da światła Ewanelii pry-
vioŭ usich niaviernych,

Kab nas samych učviardziŭ i
zachawaŭ u svajoj światej
służbie,

Kab dumki našy padniaŭ da
niabiesnych pažadанняŭ,

Kab usim dabradziejam na-
šym daŭ wiečnuju zapłatę,

Kab dušy našy, svajakoŭ bra-
toŭ, i dabračyncaŭ našych vy-
ratawaŭ ad wiečnaj zahuby,

Kab ziamli uradźaj daŭ i ścia-
roh jaho u cełasci,

Kab usich viernych pamior-
šych nadzialiŭ supakojem
wiečnym,

Kab łaskava pryniaŭ našy
prošby,

Synie Boży, wysłuchaj nas, Ciabie
prosim!

Baranak Boży, što zhladźaješ, hra-
chi świetu, daruj nam Jezu!

Baranak Boży, što zhladźaješ hra-
chi świetu, wysłuchaj nas Jezu!

Baranak Boży, što zhladźaješ hra-
chi świetu, zžalsia nad nami!

Chryste paśluchaj nas — Chryste,
wysłuchaj nas!

Kiryje elejson, Chryste elejson,
Kiryje elejson!

Ciabie Prosim wysłuchaj nas, Boza

Litanija da Šv. Antoniaha

Kýryje elejson!

Chrýste elejson!

Kýryje elejson!

Chrýste uslyš nas!

Chrýste pasluchaj nas!

Ojča z nieba Boža, zžalsia n. n.

Šýnie: Adkupicielu švietu, Boža

Duchu, Šv. Boža, zžalsia n. n.

Šv. Trojca, adziny Boža,

Šv. Maryja,

Šv. Antoni Paduanski,

Šv. Abtoni, ozdoba zakonu,

Šv. Antoni, lileja niavinnaści...

Šv. Antoni, skarbie ubohich...

Šv. Antoni, prykladzie pasłu
chmianaści...

Šv. Antoni, lustra umiarčvień-
nia...

Šv. Antoni, jasnaja zorka švia-
taści...

Šv. Antoni, hožašč rajskaja...

Šv. Antoni, čviecie maralna-
ści...

Šv. Antoni, Arka Zakonu...

Šv. Antoni, krynica viedy,

Šv. Antoni, vučycielu praŭdy...

Šv. Antoni, vyslužvacielu ła-
ski..

za nas malisia

Šv. Antoni, hramicielu bluž-
nierstva...

Šv. Antoni, siajbicie cnoty...

Šv. Antoni, pieramožca here-
zyjaŭ...

Šv. Antoni, navaračvacielu
niaviernych...

Šv. Antoni, paciašycielu stur-
bovanych...

Šv. Ant., znaŭca ludzkich duš...

Šv. Antoni, pažadacielu mu-
čanictva...

Šv. Antoni, postrach dla zło-
ha ducha...

Šv. Antoni, ŭciakacielu ad pie-
kla...

Šv. Antoni, ŭsiudysłaŭny cu-
dadziej...

Šv. Antoni, apiakunie biaz-
dolnych...

Šv. Antoni, spahadniku ŭ pa-
trebie...

Šv. Antoni, patronie zhuble-
nych rečaŭ,

Baranak Boży, što zhładžaješ hra-
chiš vietu, daruj nam, Jezu!

Baranak Boży, što zhładžaješ hra-
chi świetu, vysłuchaj nas, Jezu!

Baranak Boży, što zhładžaješ hra-
chi świetu, zžalsia nad nami!

za nas malisia

V. Sv. Ant. Paduanski za nas malisia!

R. Kab stalisia my hodny abiacan-
niau Chrystovych!

Malemsia. Kaścioł Tvoj, Boža,
pabožnaje św. Antaniaha ũspami-
nannie chaj razviesialaje, kab du-
chovaj pomačaj zaŭsiody byli ũz-
macnianyja i zasłużyli na wiečnuju
radaść. Praz Chrysta Zbaviciela
našaha. Amen.

Sv. Teresa ad D. J.

Malitva z Imšy ab. św. Teresie DJ:

Bożazbaŭca naš, Jaki skazaŭ: kali nie stanieciesia, by tyja ma-tyja, nia ŭvojdziecie ŭ waładarstva niabiesnaje, daj nam, prosimo, tak šviatoje Teresy Dziavicy pakoru j ščyraprastatu serca našledavać, kab zasłużyli na zapłatu wiečnuju. Što żyvieš i waładaryš navieki. wiečnyja. Amen.

Malitva da św. Kazimiera

Boża, što siarod karaleŭskich roskašaŭ i prynadaŭ hetaha švietu uzmacniaŭ św. Kazimiera cnotaj stałaści j paŭstryмнаści, daj, molim Ciabie, praz jahona zastupnictva i nam, asabliva mo-ładzi našaj, taho ducha vysokametnaści, kab nie hraźli ŭ pry-ziemnaj dačasnaści, a siahali im-knieńniami vyšejšymi pa ideały nadpryrodnyja.

Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

CAČS V PIEŠNI

Pia! časta, moj bracie, i cho-
raša, bo piešnia - heta dar Boży,
što serca napaŭniaje dobrym
pačuécioim.

Narod naš máje mnoha pieš-
niaŭ na kožnuju paru hodu i pry
rabocie, ale piešniaŭ nabožnych
jašče nia šmat.

Dahetul musiŭ naš brat slůžyc
čužyncam, maliŭsia čužoj movaj,
nia rodnaj, dyk i piešni nabožnaj
nie tvaryŭ. Ludcy našy adnak
vielmi zdatny da piešniaŭ i űkla-
dać ich i piajać lubiać. Niachaj-ža
voš hetyja piešni paslůžać tabie,
bratočak, siastryca, dzieła po-
mačy, kab chvalić Boha rodnaj
movaj.

Piešnia raniešiaja

Ledź uzojdzie zaranica,
Ciabie mora i ziamlica,
Ciabie chvalić űsio żyvoje
Piaje kožny svaim strojem.

Ja-ž, što stvorany Taboju,
Zlučany žyćcioim z ziamloju,
Ci-ž taki niahodny byŭ-by,
Što Ciabie dy nie chvaliŭ-by?

Čuť pašpieju padniať vočy
I ũstať z ľožka pašla nočy,
Da Boha ũ nieba ũzdychaju,
Jamu chvalu zasyľaju.

Šmat, što ũčora palahli spať
Siańnia rana nie mahli ũstať,
My jašče zdarovy ũstali,
Kab moc Božu vychvalali.

Boža ũ Trojcy niepaniaty,
Ojča, Synie, Duchu Šviaty!
Tabie chvalu addavajem,
Pašviaci nas, uprašajem.

Piešnia pry pracy

Milaserny, viečny Boža!
Ciabie prosim kolki zmožam;
Ty źviarni ľaskavy vočy
Na Tvoj biedny lud rabočy.

Daj nam siľy na zmahańnie!
Chaj ščastlivy kožny stanie,
Adviarni ad nas pryhody,
Uchavaj ad kožnaj škody.

Daj nam mocnu ũ Ciabie vieru,
U žadańniach daj znať mieru,
Urǎdzaj nam daj na poli,
Zbaŭ nas, Boža, ad niavoli.

Nie pakiń-ža nas navieki,
Boža, biez Tvaje apieki;
Vybačaj nam našu sľabašť
I zhatuj niabiesnu radašť.

Ciabie, Ojča, naš Stvaryciel,
Synie Boža Adkupiciel,
Duchu Paciašyciel, Boža,
Vyslaŭlajem, kolki zmožam.

Piešnia viačerniaja

A jak dzień užo minaje,
Kožny z nas nie zabyvaje
Čeść addač ■ padziakaj Bohu
Za prabytu ŭdzień darohu.

Usie našy dzienny spravy
Pryjmi miła, Boža pravy,
Pakiruj nam na zbaŭleńnie,
Dy na Tvajo vyslaŭleńnie.

A kali pašniom unočy,
Miej nad nami Tvaje vočy,
Ścieraży ad złoj pryhody,
Barani ad kožnaj škody.

Chaj zdarovy zo snu ŭstaniem,
I służyč Tabie znoŭ staniem:
Dušoj, sercam, jak chto moža,
Pracaj na Tvaju čeść, Boža!

Barani nas ad zhrašeńnia,
Kab nia stracili zbaŭleńnia,
Ale nieba ŭsie dastali —
Ciabie wiečna vychvalali.

Piešnia pierad Imšoju

Na tvar upaŭšy, z miesca šwiatoha
Ceść i malitvy šlema da Boha,
Z pakoraj ŭ sercy, dušoj udziačnaj
Prad Chrystusovaja chviaraj straš-
[naj.

Ciabie my prosim, darahi Boža,
Chaj Tvaja laska nam dapamoža:
Daj spakoj doma, a dar u poli, —
Niachaj ziamielka rodič davoli.

Daj nam zdarouže, miłaś i zhodu
A dušy ů čyscy dary svabodaj.
Chaj Tvaja laska pływie namdaram
Praz najśviaciejšu Kryža achviaru.

Hlań, Ciabie prosić narod tvoj
[vierny,

Miły naš Jezu, budź miłaserny.
Usich nas, Boža, ratuj ad ździeku.
Vaźmi niaščasnych ů svaju apieku.

Šlom da Ciabie my prošby, ža-
[dańnia,

Daruj ů patrebie nam źmiła-
[vańnie.

Daj, kab na śviecie Tabie służyli,
A pośle ů niebie viečna chvalili.

Pieśni na pracesiju

Boža, viačystaj dabracie addany

Boža, viačystaj dabracie addany.
[D]Movaj nivodnaj nie pieraska-
[zany

Hodzien Ty, Boža, chvalby usia-
[lakaj,

Slavy, pašany i ščyraja padziaki.
Ciabie žadaju, Ciabie vyvyššaju,
Bolš, jak dabro ůsio, Ciabie ů
[sercy maju,

Dabrom najbolšym Ty ů maim
[sumleńni,
Sam Adzin vyšej nad usie stva-
[reńni.

A choč-by kary za hrachi nia
[mieŭ ja
Ad Ciabie, Boža,—za ich-by ža-
leŭ ja;

A ůsio žaleŭ-by dla taho samoha.
Što zahniaviŭ ja tak dobraha Boha.

Voś, o moj Boža, i ciaper škađuju,
Bo ůsiaho bolejš Ciabie ja miľuju.
I chaču ščyra tak pastanavici,
Kab bolš nikoli ůžo nie hrašyci.

Šmat maju voli ščyra spavia-
[dacca,
Vierna z Taboj u zhodzie try-
[macca.

Što ůčyniŭšy, ja nadzieju maju
Žyc, ahladaci Ciabie, Boža, ů raju.

O Boža dobry, Boža miľascivy.
Budź majejš hrešnj dušy litašcivy.
Jak joj daŭ žyci, tak đaj i zbaŭ-
[leńnie,
Pomač padaj nam, ratuj ad mu-
[čeńnia.

Tvaja čeść, chvala...

Tvaja čeść, chvala, naš viečny
[Boža,
Chaj viekaviečna šviecič pryhoža!

Składajem ščyra ũsie hramadoju
Pakłon i pieśni pierad Taboju.

Dziakujem ščyra za Tvaju miłaść,
Za Tvoj dar hety, za ũsiu pry-
[chilnaść

Što nas mizernych Ty ine za-
[byŭsia,

I ũ Sakramencie šwiatym źjaviŭsia

Hrešnych ludziej nas nie adču-
[raŭsia,

Kab nas zbaŭlaci, z nami asta-
[ŭsia...

Na šviet pryjšoušy, Boh wiečnaj
[chwały,

Vyvieŭ z biady nas, kryŭdy nia-
[małaj;

Z miłaści potym dla nas vialikaj
Siabie na muki addaŭ ćmie dzi-
[kaj,

A ustupiŭšy da chwały wiečnaj,
Pakinuŭ dar nam łaski biašpie-
[ćnaj,

Što ũ Sakramencie bačučy hetym
Serca raście nam radaści švietam.

Tabie my, Boža, ciapier śpia-
[vajem,

Pierad Taboju korna ũpadajem,

Prosiačy łaski Tvaje viačystaj,
K niebu ũkazać nam darohu čystu.

Pad Tvaje prychodzim dźviery

Pad Tvaje prychodzim dźviery
Ščyrym sercam, poŭny viery:
Što pad vidam skryty chleba
Ty jość Boh praŭdzivy z nieba.

Zrazumieć nam trudna heta,
Kab Syn Boży – Zbaŭca śvietu
Až tak skryŭsia ũsim na dziva
I ũ Hostyi żyŭ praŭdziva.

Miłaść Boha zajaśniela,
Jak źmianiŭ chleb ũ svajo Ciela –
Nam astaviŭ pażyvaci,
Kab praz heta nas zbaŭlaci.

Nieśmiarotny, mocny Boża,
Zrazumieć Ciabie chto moža?
Ty dla brešnych spraviadlivy
I dla dobrych miłaścivy.

Choć anioły ũ niebie blizka,
Prad Taboju paŭšy nizka,
Ćściaż na tvar Tvoj spahladajuć
Čym jość Boh, adnak nia znajuć.

Na't aniołam Boh spradvieku
Tak nia daŭ, jak čaławieku:
Prystupać da Boha śmiela,
Spażyvać Jahona Ciela.

Ja taho Čhryste niahodzien,
Kab Ty staŭsia maim hościem
Skaży tolki adno słowa
I dušu mnie zbaviš znova.

Bju pakłony prad Taboju.
Łasku miej nad hrešnym mnoju
Chaj żyvu z Taboju, Chryste,
U waładarśćvie viačystym.

I – Suplikacyja

Śviaty Boża, Śviaty Mocny,
Śviaty Nieśmiarotny,
Zžalsia nad nami! (Try razy).

2. Ad pažaru, hoładu, vajny i za-
razy,

Barani nas Boża!

3. Ad raptoŭnaj – i niespadziava-
naj śmierci,

ścieraży nas, Boża!

4. Kab Kaścioł Tvoj – śviaty Ka-
talicki baranić i vyvyššać mieŭ
łasku,

Ciabie prosim, Boża!

5. Kab Ajca śviatoha – i ũsie du-
choŭnyja stany ũ nabožnaj jed-
naści zachavać mieŭ łasku,

Ciabie prosim, Boża!

6. Kab nas – u śviatoj służbie
Tvajuj ućviardzić mieŭ łasku,

Ciabie prosim, Boża!

7. Kab nas – da pakuty ščyraj
daviaści mieŭ łasku,

Ciabie prosim, Boża!

8. Kab uradžaj dać – i jaho ũ
ceťaści zachavać mieŭ łasku,
Ciabie prosim, Boža!
9. My hrešny – Ciabie Boha mo-
lim,
Pasłuchaj nas, Boža!
10. O Jezu, Jezu, Jezu
Zžalsia nad nami!
11. O Maryja, Dzieva i Maci Boža,
za nas! Zastupisia

II

Światy Boža, Światy Mocny, Światy
Nieśmiarotny!

Zžalsia nad nami!

2. Ad vajny bratniaj, što hro-
mam nas tryvoža,
ścieraży nas, Boža!

3. Ad praroka, što zhubu nam
varoža,
ścieraży nas, Boža!

4. Ad buraŭ, što hradam bjuć
u poli zboža,
ścieraży nas, Boža!

5. I ad żywćia, jakim żyć narod
nia moža,
ścieraży nas, Boža!

6. Ad ciomnaj siły, što ducha
nam tryvoža,

ścieraży nas, Boža!

7. My hrešny, Ciabie Boha mo-
lim,

Paśluchaj nas, Boža!

8. O Jezu, Jezu, Jezu,

Zžalsia nad nami!

9. OMaryja, Dzieva i Maci Boža!

Za nas zastupisia,

Pieśnia paśla Imšy św.

Boh naš prypynak...

Boh naš prypynak i siła, – pa-
mahalnik u biedach, što nas
vielmi abstupili.

Zatym-ža nia budziem bajacca,
kali ziamla zvaruchniecca – i pie-
rakinucca hory ũ siaredzinu mora.

Šumieli j zamucilisia vody ich
– zatraślisia hory ad Jahonaj siły.

Šparkašć raki źviesialaje mie-
sta Boža – paśviaciŭ svaju sia-
libu Najvyšejšy.

Boh miž jaho, nia budzie zva-
rušana – paratuje Boh jaho rana
na švitańni.

Stryvožylisia narody j pachi-
lilisia vaładarstvy – daŭ hołas
svoj i zvaruchnułaśia ziamlica.

Voľat siľ niabiesnych z nami –
Boh Jakubaň naš abaronca.

Idziecie i ahladajcie Hospa-
davy spravy, jakija na ziamli zra-
biň Jon cudy – spyniajučy vojny
až pa kraj ziamlicy.

Paľomič łuk i skryšyč aružža –
i zasłony ů ahni papalič.

Uspakojciesia j paznajcie, što
ja Boh vaš – uzvyšany mižy na-
rodaň i ůzvyšany na ziamlicy.

Voľat siľ niabiesnych z nami,
– Boh Jakubaň naš abaronca.

Chwała Ajcu i Synu i Duchu
Światomu – jak było spradwieku
i ciapier i zaůsiody i na wieki
wiečny. – Amen.

Pieśnia pa niešpary

Dobraj nočy, Jezu...

Dobraj nočy, Jezu, ja Tabie žadaju,
Chaj z Taboj zasnu ja hetu noč,
[jak ů raju,
Chaj Ciabie vidžu u vašnie dušoju,
Chaj razmaůlaju tady z Taboju,
O Jezu najmilejšy!

Dobraj nočy, Jezu, serca asaľoda,
Chaj Tvajho ahladu daznaju zaů-
[siody –
U kožny momant žyćcia ziamnoah

Ja addajusia ũ apieku Ajca Boha
Z dušoj usioj i ciełam.

Da Ciabie, o Jezu, šlu molby,
[pakłony

I Tvaje apieki prašu, abarony,
Choću ja skrycca u Tvaje rany,
Zbańca moj, Boża, Jezu kachany,
Zasnuć daj ũ ich siahonńia.

Serca majo łaskaj Ty ačyšć pry-
[hoża,

Chaj-ža druhim niebam budzie
[Tabie, Boża,

Jak Tvajo ũ niebie jość praby-
[vańnie

Tak duša niebam chaj maja sta-
[nie,

O Jezu moj i Zbańca.

Dobraj nočy, Jezu, o majo ka-
[chańnie,

Boża majho serca, i majo zia-
[chańnie,

O dobry Jezu, dla švietu šćodry,
Chaj splu z Taboju, o Bożańka
[dobry),

Siahonńia j zaŭsiody.

Maci, Ty što Boha u apiecy miała
Vaźmi ũ apieku dušu maju, cieła,
Aniele moj družu, dany ad Boha
I ty, patronie, unočy ad złoħa –

Mianie vy ścieražecie.

Pieśni kaladnyia

Viečny rodzicca...

Viečny rodzicca nam siańnia
Spadar suśvietu biazdomny.
Ahoń krepnie jasnaść mierknie
Nieskančatny nam padobny.

Ŭzhardžany – akryty słavaj
Vaładar viakoŭ śmiarotny
A Ciełam stałasja Słova
I żyło żyćciom harotnym!

Stajenka – Jaho pałacam!
Pastuški – Jaho svitoju!
Mierźnie na sienie dy płača
Razam z skancinkaj chudoju!

Nie űzhardziŭ sialanskim sta-
[nam
I pryniaŭ piered panami!
O Słova, što Ciełam stała!
Žyvi viečna pamiž nami!

I z Uschodu karali try
Prosiać hoža pryniać dary,
Klencačy dy źniaŭšy mitry
Prad suśvietu Vaładaram

Dziciatka usio źmiašała
Ž biednych pastuškoŭ darami
O Słova, što Ciełam stała
Žyvi viečna pamiž nami!

Paškađuj, Dziciatka Boža,
Našuju ziamielku miłu!
Adviarni ad nas biazbožža,
Daj lubowi, viery siłu!

Daj nadzieju vytryvału
Z šwiatymi ũsimi darami!
O Słowa, što Ciełam stała,
Žyvi wiečna pamiž nami!

Pakazałaś ź nieba...

Pakazałaś z nieba jasnaść niaby-
[vała,
Hramada aniołaŭ pieśniu zaśpia-
[vała:

Chwała Bohu na wyżynach,
Spakoj ludziam na nizinach.
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!
Pastuški na poli sa strachu
[pamleli,
Jak na heny cudy ũ poŭnačy
[hladzieli;

Tady Anieł im źjaviŭsia,
Skazaŭ: «Boh vam naradziŭsia»
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!
Najśviaciejša Dzieva stała Matkaj
[Boha,
Jon adkupić ludzkaść z mocy du-
[cha złoha

U stajency paradziŭa,
I na sienca pałażyła.
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!

I pabiehli dieci z vialikaj achvotaj,
Hrali i ťpiavali Bohu strojnej notaj;

Svaje sercy radavali,
Što Jezusa ahladali.
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!
I my zaťpiavajma Synu-Bohu [chvału,
Što dla nas radziŭsia i ciarpieŭ [niamala;

Vyslaŭlajma, Zbaŭcu Boha,
Ŭ Šviatoj Trojcy Adzinoha.
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!

Anieł skazaŭ pastuškam...

Anieł skazaŭ pastuškam:
« Naradziŭsia Chrystus vam »,
« A dzie, dzie »? Ŭ Betlejem
[Davidovym
Ŭ pakaleŭni Judovym
Z Dzivicy Maryi ».

Heta choćućy spaznać,
Viestku ťčasnu ahladać,
Pabiehli da Betlejem z achvotaj,
Najšli ŭ stajni Dzieciatka,
Maryju z Jazepam.

Naradziny -- dziŭ z dzivoŭ!
Vyslaŭlaci -- mala sloŭ:
Dzieva Boŭaha Syna nasiła,
Zradziła, nie ćapiła
Svajaho Dziavoetva.

Chwały wiečnej Boh sstupiŭ,
Jak prosty siabie žnižyŭ,
Pałacaŭ bahatych, muravanych
Nia mieŭ pabudavanych
Boh ũsiaho stvareńnia.

Ŭžo zbyłosia toje ũsio,
Što pad fihuraj było:
Arona laska pučok puściła,
Prad Arkaj rašćviciela
I płady pryniesła.

Słuchajcie-ž Boha Ajca,
Jak ab im Jon nam skazaŭ:
Heta Syn moj Adziny, kachany,
Ŭ rai vam abiacany,
Słuchajcie Jaho vy!

Bohu češć i chwała budź,
Što nikoli nie zamruć,
Jak Ajcu, tak Jahonamu Synu,
Razam Šviatomu Duchu, —
Adzinamu ũ Trojcy!

Ziamla i nieba

Ziamla i nieba, ziamla i nieba
Radasna špiavajuć,
Anioły švietu, Anioły švietu
Dziva abviaščajuć:

Chrystus radziŭsia, Boh abjaviŭsia,
Anioły slaviać, cudna špiavajuć,
Pastuški ihrajuć,
Voľ z asłom vitajuć,
U dziciaci Boha znajuć.

Siańnia ů Betlejem, siańnia ů
[Betlejem

Dziŭnaja navina:

Pračysta Dzieva, Pračysta Dzieva
Naradziła Syna.

Chrystus radziŭsia i h. d.

Maryja Matka, Maryja Matka
Dziciatka piastuje

I stary Jozef – i stary Jozef
Jezusa haduje.

Chrystus radziŭsia i h. d.

I Karali try – i Karali try
Z uschodu prybuli,
Bohu dziciaci, Bohu dziciaci
Achviary złażyli.

Chrystus radziŭsia i h. d.

Blisnuła sonca, blisnuła sonca,
Sonca praŭdy wiečnaj,
Nadzieja hrešnym, nadzieja
[hrešnym
Ščaśliwašci wiečnaj.

Chrystus radziŭsia i h. d.

Prychodźcie kožny, prychodźcie
[kožny

Pryvitać Jezusa,
Z čystaj dušoju, z čystaj dušoju
Vysłaŭlać Chrystusa.

Chrystus radziŭsia i d. h.

Budź-ža vitany i prasaŭlony
Miłaserny Boža!

Praz Tvaju volu – hora, niadola
Chajža nas nia zmoža.

Chrystus radziŭsia, Boh abja-
[viŭsia,

Anioły slaviać, cudna śpiavajuć,
Pastuški ihrajuć,
Voł z asłom vitajuć,
U dziciaci Boha znajuć.

U načnuju ciš...

U načnuju ciš
Lacić hołas zvyš:

Pastuški ustańcie,
Vun, na nieba hlańcie!
Što za jasnaść, za pramieńni,
Ů biełym anioły adzieńni!
Radasna piajuć

Abviaščajem vam:
Boh radziŭsia tam —

U Betlej śpiašajcie,
Zbaŭcu pryvitajcie.
Lażyć ů źłobie Jon na sienie
U pialonkach, biez adzieńnia —
Ad zimna dryžyć

Pastuški chutcej,
Pabiehli ů Betlej,

U stajni, nia ů chacie
Šukajuć Dziciaci.
Jak anioły raskazali,
Znajšli Boha, pryvitali
I dali pakłon.

Ceły Ciabie śviet
Čakaŭ stolki let!

Nia znaŭ duch praročy
Taho, što Ty ŭ nočy
Narodzišsia, ahałosiš,
Praz aniołaŭ nas zaprosiš
Tabie dać pakłon.

Upaŭšy na tvar,
Dajom Tabie dar:
Z našych serc balučych,
Z našych słoz kipučych.
A choć biedny, nie adkinieš,
Ty jaho napeŭna prymieš, —
Pabahasłaviš.

Jezu, za Tvoj trud
Dziakujem my tut,
Dary zasylajem,
Za to chaj daznajem
Tvaje łaski i apieki
Tut na świece i navieki
Ŭ niebie, zaŭsiahdny...

Naradziŭsia, nam źjaviŭsia...

Naradziŭsia, nam źjaviŭsia,
Miž bydlatak ŭ stajni Boh.
Chto-ž małomu, darahomu
Dać tam chvału hodna moh?
Pastuški, vy paśpiašajcie,
Čeść i chvału Jamu dajcie
Vas anioł tudy zavieč.

Razam z vami, my z malbami
Paśpiašym tudy chutčej,
Choć małoha, staniem Boha
Ciešyč pieśniaju svajej.

Bo Jon biedna naradziŭsia,
U Źłabočku prytuliŭsia,
Kab nas hrešnych ũ niebie mieć.

Staniem ũ koła i viasioła –
Budziem « Gloryja » piajać:
Bo Źadany jość paŭlany,
Kab zbaŭleńnie űvietu dać.
Ščyra tak Jaho vitajma
I z aniołami űpiavajma –
« Ŭsim spakoj tut na ziamli ».

Pryvitajma zapytajma –
Chto-Ź pryčynaj heta byŭ?
Skul patreba, űto aŹ z nieba
Boh na ziemlu Sam sstupiŭ?
Miłaść BoŹa to zrabiła
Syna Ź nieba padaryła
Kab u niebie my byli.
ČamuŹ BoŹa – Źłob nia łoża

Z siena mieŭ paűciel Sabie?
Bydła hreła – litaść miela,
A nia ludzi dla Ciabie?
– « Hrešnik, Źłoűci űto paddaŭsia
I jak siena kvoły űtaŭsia, –
Praz Mianie kab raj zdabyŭ ».

BoŹym carstvam, vaładarstvam
Treba ceły űviet nazvać.
Hdiez-Ź pryčyna – Boha Syna
Nie chacieŭ jon tut pryniać?
Bo űviet ceły hrecham skutu
Nie achvotny da pakuty,
KryŹam Zbaŭcu abdaryŭ.

U Judei biez nadziei
Matki płacuć cały wiek —
Herad srohi z dapamohi
Vojska dzietak ich pasiek.
Niedaloka ta chvilina —
Kroŭ paljecca Boha Syna
Za hrachi usich ludziej.

Pryjšli — prylacieli

Pryjšli — prylacieli charošy anieli
Załatyja krylli, a sami u bieli.

Pryjšła z nieba viasioła navina
Boża Maci paradziła Syna,

Paradziüşy ũ pialonki spaviła,
Pašla na sienie złażyła —

Laży, laży, Jezu malusieńki!
Laży, laży, Jezu bialusieńki! —

Pastuški na żalejkach Jamu
[ihrajuć,
Anioły rajski pieśni śpiavajuć;

Luli, luli, Jezu malusieńki!
Luli, luli, Jezu bialusieńki!

A vy, ludcy, na ũvieś šviet huk-
[nieciej
Jamu hromku pieśniu zapiajecie:

Hej, Chrystus Boh naradziüşia
[u Betlej
Kab źviesialić i adkupić ludziej!

Boh pryniaŭ ludzkoje cieła...

Boh pryniaŭ ludzkoje cieła,
Viesialicca kaža śmieła.
Dla Jaho my zaśpiavajma
I na lirach zaihrajma
Bahu Adzinamu.

Hramadoju zaśpiavajma,
Jak dla Boha chvału dajma
I Dziavicy Jaho Maci
Ŭsiomahutnaha Dziciaci –
Čystaj Maryi.
Radaść! Jezus naradziŭsia!
Radaść nam!

Pastuški spali...

Pastuški spali pry lasku ŭ łažočku,
Vomih, raśśviateła ŭ samu-
[ciomnu nočku.
Jany čujuć: z muzykaj
Śpieŭ hramady vialikaj
Aniołaŭ, aniołaŭ, aniołaŭ.*)

Adzin spuściŭsia – samy najjaś-
[niejšy,
Słuchajcie, kaža, katory śmialejšy,
Navinu ja vam skažu,
Naviet miesca pakažu
Ŭ Betlei, ŭ Betlei, ŭ Betlei.

*) Apošnija try radki kožnaj zva-
rotki paŭtarajucca.

Boh tam radziŭsia ŭ hetu ciomnu
[nočku,
Nie u pałacy, ale u chlavočku,
Ŭ Źaľabočku kala bydlatka
Paľażyła Jaho Matka.
Bożańku, dzietańku maleńku.

Pastuški piajali...

Pastuški piajali,
Chrystusa vitali –
Boh nam abjaviŭsia,
Ŭ Betlej naradziŭsia.*)

Nia ŭ pyšnych charomach,
Ani u panskich domach:
U maleńkaj chaci
Jaho tulić Maci.

Treba nieści dary,
Treba dać achviary:
Jak my – i Jon kvoły,
Choć kruhom anioły.

Treba pryvitaci
Boha u Dziciaci –
Dyk padojdzim blizka,
Pakłonimsia nizka.

Śpiajom našu pieśniu,
Jak-by na pradvieśni:
Chrystus świet admienić.
Hrech i zło pryščemić.

*) Pa koŹnaj zvarotoy hetaj pieśni
moŹna dadawać słovy: « Gloria, gloria in
excelsis Deo ».

Pakaža jak žyci,
Boha jak lubici —
Sławim, Ciabie Boža,
Pieśniaj, jak chto moža.

Čeść Tabie, Maryja,
Čystaja lilija:
Ciabie Božaj Maci
Budziem nazyvaci.

I Jazepu chwała
Niachaj-by paŭstała,
Bo ů jaho-ž pryniatku
Maryja z Dziciatkam.

Chwałim wielmi Boha,
Bo nam darahoha
Spasłaů Syna z nieba,
Kab dušy dać chleba.

Dyk ludcy hukniecie,
Na ůvieś šviet piajecie,
Što Boh čaławieku
Spahadaů advieku.

Naradziŭsia Chrystus-Boh

Naradziŭsia Chrystus-Boh,
Radujmasia,
U zbaŭleńni nam pamoh,
Radujmasia.
U biednaj adrynie,
Dzie miesca żyvinie,
Jon nam naradziŭsia.

Nie ů pałacach bahačoů
Naradziŭsia.

A ů pavietcy biedakoů
Nam ůjaviůsia

U pakornaŝci – cnocie,
U vialikaj biadocie
Jon nam naradziůsia.

Nie pahardziů Boh, naŝ
Radujmasia,
Najniůejŝy ludzki stan,
Radujmasia.
Kab viestku dać ů nieba,
Jak ůyci nam treba
Jon nam naradziůsia.

Paŝuchajcie ludzi

Paŝuchajcie, ludzi,
Viestku hałosnu
Vielmi radosnu
Voŝ hetu:
Boh-Syn ůjaviůsia,
Ůůo naradziůsia
Dla ŝvietu.

Kaho mieů Boh spradvieku
Ů nieba prysłaci –
Ludziej zbaůlaci
Ad hrechu:
Ůůo naradziůsia,
Ludziam ůjaviůsia
Pad strechu.

Laůyć Jon u paviecty,
U Betlejemie...

Ludzkoje plemia,
Radujsia!

I čeść davaci
Bohu-Dziciaci
Rychtujsia!

Nočka cichaja, zarysta

Nočka cichaja, zarysta,
N Cud-časina,
Paradziła Dzieva čysta
Boha-Syna.

Pa zahadu Boha-Ducha,
Praz źjaŭleńnie,
Ŭsiamu świetu na paciechu,
Na zbaŭleńnie.

Paradziła Dzieva-Matka
U biadocie,
U pavietcy, ŭ niedastatku,
U kłapocie.

I nad hetym Boža Matka
Biedawała
I, kaŭšučy Dziciatka,
Tak śpiawała:

Śpi, moj mileńki Synočak,
Zbaŭca świetu,
Vybačaj, moj hałubočak,
Biednaść hetu.

Niama čym Ciabie, niaboža,
Prykryvaci,
Tvaje ručańki pryhoža
Spavivaci.

Nie bahardziŭ Ty pryjšci tak
Na ťviet hety,
U sukienačku ŭ mianie Ty
Nie adziety.

Tolki siencam tut Ciabie ja
Atulaju,
Niavyhody moža hetym
Boľš spraŭlaju.

Nočka-cud

Nočka – cud,
Noč prabud
Ad niaduh!
I nař duch
Nočka řvietľaja kaladna,
Prabudzi ty řvietaŭľadnaj
Krasoju svajoj,
Krasoju svajoj.

Nočka – cud,
Noč prabudy
Pastuřkoŭ – biedakoŭ!
– Boh Zbaviciela spasiľ.
Kab darohu pakazaŭ
K voli-doli ŭřim,
K voli-doli ŭřim.

Nočka – cud,
Noč prabud!
Bieľaruř
Uřtać prymuř
Zò snu niemačy biazbořža!
řviaci joj na razdarořžy
Praŭdaj Bořaju.
Praŭdaj Bořaju.

Noč žyćcia,
Noč pryjścia
Darahoha
Syna-Boha!
Razam z Matańkaj šviatoju
Dy aniolaŭ hramadoju
Čeść Jamu piajom,
Čeść Jamu piajom.

Pieśni i nabaženstvy na vialiki post

Nabožnym sercam...

Nabožnym sercam usie chryścija-
[nie
Začniom Chrystusa mukaŭ raz-
[važannie,
Daznaŭ katorych Syn Boha
[adziny –
Za našy viny.
Ŭ Sadzie Aliŭnym, paŭšy na ka-
[leni –
Ajca maliŭ Jon siarod nočnajcieni.
Judaš całunkam złydniam daŭ u
[ruki –
Chrysta na muki.

Jak lvy dzikija kinuliś pahancy,
Žviazali ruki darahomu Zbaŭcy.
Vućni Chrystusa usie paŭciakali,
Jak na sud hnali.
Hadziny pieršaj stajaŭ prad Pi-
[łatam;

Bičavač srohim prykazaŭ jon ka-
[tam!

Jany da słupa Zbaŭcu pryviazali
I katavali.

Z cierniaŭ karonu kaluču zrabili,
Pašla Chrystusu na skroni ŭzła-
[žyli.

Prad Im z naruhaj na kaleni pali –
Karalom zvali.

Treciaj hadziny zakryčali sroha:
Kryžovaj šmierciaj pamreč chaj
[Syn Boha!

Pašla da kryža nialudzka prybili –
Voctam paili.

Kanaje Jezus, dušu daje Bohu,
Ściamnieła sonca, šviet čuje try-
[vohu,

Ziamla dryžeła, skały zatraščeli –
Boha žaleli.

Z atchłańniaŭ dušy, ščasnych jak
[anieli,

Uziaŭ z sabaju, kab bolš nie ciar-
[pieli.

I cieły źmioršych z mahiŭ paŭ-
Ich ahladali. [stavali –

Mikodym, Jozef u Pilata śmieła
Prosiač dazvołu zabrač Chrysta
[cieła.

Pilat praškodaŭ nijakich nia ro-
Kab schavač ŭ hrobie. [bie,
Vučni Chrystusa ŭzialiś da ra-
[boty,

Kab Zbaŭcy ciela schavač da sy.
[boty-
Jak źniali z Kryža, stała ślaźmi
Rany zmyvaci. [Maci

A zmyűšy rany, z sumam ania-
[miełym
Balzamam źliűšy, u pałotny bieły
Jak zwyčaj kaža, Zbaűcu achilili –
Ű hrob pałażyli.

Vierny narodzie, što Boha baiűsia
Za svaje viny ślazami zaliűsia,
Chrystu padziaku paűli i maleń-
Za adkupleűnie. [nie –

Śviaty Kryžu

Śviaty Kryžu, najmilejűšy,
Z usich drevaű najślaűűniejűšy!
U hetym drevie moc i siła:
Jano Jezusa nasila;
Z jaho pływie asałoda
Dla harotnaha narodu.

Dreva ćviordaje, źmiakčysia,
Aź da ziemi prychilisia!
Spuűci ciela majho Boha –
Jano skatavana sroha.
Pazvol Jamu adpačyci,
Na ziamlu skarej sstupici.

Ciabie vybraű Boh advieku
Na zbaűleűnie ćaławieku;
Z ciabie łaska ludziam dana,

Duša naša Źzmacavana,
Kryvioj Božaj Źsia abmyta,
Što praz Jezusa pralita.

Jak u zimnaj lažaŹ stajni,
Dla Jaho nia była tajna:
Kab šviet hrešny adkupici,
Treba kroŹ svaju pralici;
Tam źviary pakłon davali,
A tut ludzi katavali.

Niačuvana miłašć heta,
Kab iści na Kryž dla švieta!
Chto-ž budzie miłaścivy,
Taki dobry, litaścivy?
Sam Zbaviciel heta spraviŹ –
Nas ad piekła Kryžam zbaviŹ.

Čamu tvajo serca horda,
Jak-by kamień hłucha-čviorda?
Ty nad Jezusam nia plačaš,
Choć Jaho na Kryży bačyš:
Na achviaru Boham dany,
Za ciabie ukryžavany.

Matka z žalem pahladała
I toj čas uspaminała:
Jak małoha spavivała,
Prytulala, caľavała:
A ciapier Jahona ciela,
Ad ran sinie, pačarniela.

Nia byŹ žal taki j nia budzie,
Hdzie żyli, żyć buduć ludzi!
Jaki Matka smutak miela,

Jak na Jezusa hladziela:
Siratoju astajusia,
Dzie ciapier ja prytulusia?

Adnaho Synočka znała,
Jaho ź nieba atrymała,
Ciapier Jaho zabirajuć –
Mianie biednu pakidajuć.
Z żalu rviecca majo serca,
Choća vyskačyć, zdajecca.

Jaho z radaścij nasiła
I biaz bolu paradziła:
Ciapier smutki ũsiaho śvietu
Ja ciarplu ũ hadzinu hetu:
Boża, daj mnie lepš mahiłu,
Bo żyć bolš nia maju siły!

Kab Ty byŭ, Synočak niżej,
Da mianie kab trochi bliżej –
Ja hałoŭku-by padpiorła,
Ślozy j kroŭ Tvaju abciorła.
Ale Kryż Tvoj tak vysoki –
Ad mianie Synok daloki.

Ad anioła čuła toha:
Łaski poŭna Ty u Boha!
A ja poŭna smutku, bolu;
Symeon znaŭ Bożu volu:
Jon skazaŭ, što majo serca
Bolem, jak miačom, prabjecca.

Bački, matki, anikoha,
I pryjaciela druhoha,
Ani brata ja nia maju,

Lepš pamiorci ja žadaju;
Jak u tuju žyć chvilinu,
Kali bok prabili Synu.

Ůspomni, matka, jak ty mlela,
Choć i mnoha synoŮ mieła,
Kali adzin byŮ pamioršy,
Choć-by samy Ź ich najhoršy.
A moj Jezus najmilejšy –
Adzin Syn moj najšviaciejšy.

Ůziali Syna, zorku, jasnu:
Mianie kinuli niaščasnu –
Nad usio Jaho lubiła,
Ciapier mnie žyćcio niamiła.
Ach moj, Boža! Tabie vieru –
Nie karaj-ža nas praz mieru.

A chto Bohu vierna służyć,
Matku Bosku ščyra lubić,
Chaj pad Kryžam stanie Ź Jeju,
Ů Joj svaju kładzie nadzieju.
Praz tvajo, Matka ciarpieńnie
Uprasi dla nas zbaŮleńnie.

Jezu Chryste...

Jezu Chryste, Boža miły,
Jak jabniatka Ty ciarplivy:
Cierpiš na kryży mučeńni
Za ůsie maje prahrašeńni.

Čaławieča, plač, mizerny,
Hlań, jaki Boh miłaserny:
Jezus na kryży ůmiraje,
Sonca jasnašć pahašaje.

Jon apošnie skazaŭ sloŭka,
Žvisła z pleč jamu hałoŭka.
Nad im Maci uzdychaje,
Plača ŭ žali, ledź žyvaja.

Ŭžo zaslonu razarvała,
Ŭsia ziamla dryžyc i skała;
Sotnik kaža: Syn Jon Boży!
Hety cud usich tryvoža.

Tut Jamu bok prakałoli,
Kroŭ plyvie z vadoj pavoli;
A my zalemsia ślazami;
Jezu, žmiŭjsia nad nami!

Što ciarpieŭ za ŭsich nas hrešnych
Jezu Chryste, Boža miły,
Zžalsia Ty nad nami!
Zžalsia Ty nad nami!

Ty, što razam ź Im ciarpieła,
Maci Boža, łaski poŭna!
Za nas zastupisia,
Za hrešnych malisia.

Na kryž prybity

Na kryž prybity Boh-Syn čvi-
[kami:
Plač, čalavieča, za hrachi śla-
[zami.

Ach! ach! na kryży ŭmiraje
Jezus vočy začyniaje.

Zraniena strašna Božaje Cieła,
Žlitaje kroŭju u ranach visiela.

Ach, ach! heta hrech praklaty
Muča Boha tak zaŭziata.

Kole karonu hoľau balača,
Vusny spaliťa smaha piakuča.
Ach! ach! za majo hrašeńnie
Jezus mleje ad ciarpieńnia.

Paď kryžam Maci plača i kanaje,
Matčyna serca žal-bol razryvaje.
Ach! ach! złość maja lichaja
Strašna Bohu adplačaje.

Budu ũžo lepšym! Daj pomač,
[Boža,
Hrech, vorah luty, bolejšia zmoža.
Ach! ach! hodzi ũžo hrašyci,
Z łaskaj Božaj chaču žyci.

I ■ Mahdalenaj pakutavaci,
Za ũsio hrašeńnie adškadavaci.
Ach! ach! zžalsia nada mnoju,
Boža, daj mnje žyć z Taboju.
Z hrachom siahońnia pačnu zma-
[hacca.
I z žalem budu ja ũžo spaviadacca.
Ach! ach! vybač mnje, moj Boža!
Bolej hrech mianie nia zmoža.

Jezu, Boža miľaserny...

Jezu, Boža miľaserny,
Ŭ dabracie Svajoj niaźmierny;
Zyjšou Ty na ziamlu ź nieba
I ũtaiũsia ũ krošcy chleba.

Praz ludziej byũ zatrymany,
Da sudździaũ jak złodziej hnany,
Vinavačany falšyva,
Sudžany niespraviadliwa.

Zbičavali Tvajo cieľa,
Što nia było častki celaj,
Ranami ũsiaho pakryli,
Najšviaciejšu kroŭ pralili.

Pašla vostruju karonu
Na Tvaje ũzlażyli skroni,
Karalom na šmiech ubrali,
Ždziekavališ, jak žadali.

Na ziamlu pad kryžam padaŭ
I na im prybić Siabie daŭ,
Praciarpieŭšy strašny muki,
Addaŭ dušu Bohu ũ ruki.

PIEŠNI ŽALBY

Ustup

Pieśni žalby zažviniecie.
Sercy našy zaščymiecie,
Zaleciesia ślaźmi vočy,
Na muki Zbaŭcy hladziučy.
Sonca, zory z žalu mlejuć,
Ad žaloby aź ciamniejuć.
Žuracca takož Anioły
Žalem horkim niavymoŭnym,
Čviordy skaly zatraščali,
Z hrobu miartvyja paŭstali -
Bol Chrystovaha mučeńnia
Pranizvaje ūsie stvareńni.
Udar-ža, Jezu zbaleły,
Ū struny serc zakamianielych:
Chaj u kryvi Tvaich ranaŭ
Abmyjuć hrachi pahany,
Pòlhu jany niachaj znojduć
Jak u propaść bolu ūvojduć

ČASTKA I

Z pomačču laski Božaj, pabudziušysia da hlybokaha žalu za hrachi našy, razvažañnie hetaje muki horkaje Zbaŭcy našaha, achviarujemo Ajeu niabiesnamu na čeść i na chvalu dy na padziaku za niavykazanuju miłaść da ludztva niahodnaha. jakomu spasiłaŭ Syna Svajho, kab pryniaŭšy naturu našu, vyplaciŭ Boskaj spraviadliwaści mukaju i Śmierciu kryžovaj. Takža na čeść Najdaražejšaje Maryi Dzievy, Maci Božaj sumujučaj, Jaje Śv. Ablublanika Jazepa i ŭsich Sviatych.

U pieršaj hetaj častcy razvažym što pieracierpiaŭ Jezus ad Malitvy ŭ Getsemani aź da niespraviadlivaha zasudu i achviarujem za Kaścioł śv. i najvyšejšaha Pastyra z Duchavienstvam dy naviarnieñnie vorahaŭ Kryža Śviatoha.

Himn

Zal mučyč dušu i serca bol čuje,
Jak Zbaŭcy kryžovuju śmierć
[hatujuč,
Jak u Ahrojcju kryvavy pot
Serca irviecca... [ljecca,

Viažnia lubovi źviazvaje, katuje
Vorah ladaki, vučań zły całuje,
Kryvavy ślozy hetak vycis-
[kajuć,
Što tvar skraplajuć...

Bje, papichaje złydzień-żyd ša-
[lony
Niamilaserna u va ũsie starony,
Zaľab źniavažna ciahnie i tar-
[mosić –
Zbaŭca ũsio znosić...

Kryvioj zachodziać vusny pasi-
[niety,
Jak skarpijony raździrajuć ciela,
Žmienicca vòmih cichaje stah-
[nańnie
Ŭ serca kanańnie...

O, čaľavieća, plać-ža biazupynna,
Za brech tvoj Jezus ciarpić tak
[niavinna;
Kajusia mocna za ũsie svaje
Boža Adziny!... [viny,

**Žalba dušy ščyra sumujučaj
nad ciarpienniem Zbaŭcy**

Jezu, Baranak cichi,
Na zabićcio praz żydoŭ šukany,
Jezu moj kachany!

Jezu, za srebniki marny
Praz niaŭdziačnaha Judaša pra-
Jezu moj kachany! [dany.

Jezu, ciazkim sumam, tryvohaj,
Čakajučy šmierci, zaturbavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, na malbie ũ Getsemani
Młosna potam z kryvioj ablivany,
Jezu moj kachany!

Jezu, pacałunkam ahidnym
Praz kryvadušnaha vučnia zdra-
Jezu moj kachany! [džany,

Jezu, matuzami hrubymi
Praz ražjušanych žaŭnieraŭ źvia-
Jezu moj kachany! [zany,

Jezu, źbiahovišča ździekam
U sudzie Annašavym źniavažany
Jezu moj kachany!

Jezu, na naruhu publičnu
Da Kajfaša zaľab ciahany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz Malchusa dzikoha
Zbrojnaju rukavicaj katavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz chvalšyvych dvuch
[šviedkaŭ
Za čmuciciela kryŭdna akryčany,
Jezu moj kachany!

Budź pryvitany, budź vychva-
[lany,

Tak skatavany i źniavažany!
Budź pazdraŭlany i vysłaŭlany,
Boža naš kachany!

Piešnja dušy z Matkaj pad kryžam sumnaj

Ach, Ja Matka, poŭna bolu,
Ažal ściskaje biez patoli,
Mieč mnie serca pranizaŭ!

Čamuž, Matuchna kachana,
Tak ciažka zasumavana?
Čamu ślozy tak ilješ?

Što pytaješ? – Ja ũsia mleju,
Slova, skazač nie zdaleju,
Ślozy serca zalili!

Skažy-ž, Niavinna Lileja,
Čamu tvar Tvoj tak bialeje?
Čamu sum taki spaviŭ?

– Vidžu serca Majho Zorku,
Upojenu čaraj horkaj
Ŭ Sadzie Aliŭnym strašnym
O, Matka! Z Tvajho biazdoŭnia
Śloz niachaj začerplu siaŭnia –
Kab zapłakać z Taboju!...

ČASTKA II Intencyja

U druhoj čaści razvažacimiam
Ŭšto pieraciarpieŭ Zbaviciel ad
niespraviadlivaha ũ sudzie abvi-
navačaŭnia, aŭ da cierniami ũka-
ranavaŭnia. A ũsie henyja ciar-
pieŭni, rany i žniavahi achvia-

rujma tamuž Jezusu za ũsio Chry-
šcijanstva, za supakoj dy zhodu
na šviecie, na adpuščeńnie hra-
choŭ našych i karaŭ za ich.

Himn

Ach, hlań na Zbaŭcu! Jontvaja
[nadzieja,
Kab hrešnych zbavić, Siabie nie
[žaleje;
Bolš, čym niaviernych źniavaha
Tvaja złość muča. [baluča –
Prad sudam Jezus – Sudździa
[ŭsiaho švietu –
Na śmiech i ŭzhardu ŭ biely plaść
[adziety
I ad Heroda k Piłatu pryhnany
I prazyvany.
Tam ad Piłata prykaz taki dany,
Kab Jezus sroha byŭ ubičavany;
Jaho da słupa mocna pryviazali
I katavali.
Zahordašćnašu ciarpieŭ Jezus miły,
Nia mieŭ spahady, biŭ kat z celaj
[siły,
A potym z cierniaŭ karonu us-
Karalom zvali. [kłali –
O, plača-ža serca, plač-ža biazu-
[pynna,
Za hrech tvoj Jezus cierpić tak
[niavinna;
Mocna žaleju za ŭsie svaje viny –
Boža Adziny.

**Žalba dušy, ščyra sumujučaj
nad ciarpienniem Zbaŭcy**

Jezu, praz narod niavinna
Hodnym kryžovaj byŭ śmierci
Jezu moj kachany! [pryznany,

Jezu, praz słuh złosnych i kataŭ
Jak złydzień z naruhaj uvieś
Jezu moj kachany! [aplavany,

Jezu na dziadzincy praz Piotru
Za Vučyciela j Zbaŭcu nia pry-
Jezu moj kachany! [znany,

Jezu, praz vajaroŭ biazbožnych
Na suď k Piłatu, jak zbojca, cia-
Jezu moj kachany! [hany,

Jezu, praz Heroda i słuhaŭ
Byŭ biaz pryčyny złosna abśmia-
Jezu moj kachany! [jany,

Jezu, u Heroda praz słuhaŭ
Biełym adzieńniem na ŭzhardu
Jezu moj kachany! [prybrany,

Jezu, biaz miłaserdzia sroha
Praz vajaroŭ złosna bičavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, z cierniaŭ źvitaj karonaj
Na bolšyja muki ŭkaranavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, čyrvonym plaščom adziety
Byccam karol naśmiešliva vitany
Jezu moj kachany!

Budź pryvitany, budź vychvalany,
Tak skatavany i žniavažany,
Budź pazdraŭlany i vysłaŭlany
Boža naš kachany!

**Plešnia dušy z Matkaj
pad kryžam sumnaj**

Ach, da słupa pryviazany,
Syn moj strašna skatavany,
Z ran iljecca Jaho kroŭ.

O, Maryja, rany Syna
Daj, kab kožnuju hadzinu
Razvažać ja byŭ hatoŭ.

Vidžu, Syn užo ŭ karonie,
Ach kalučki raniač skroni,
Umiraje užo amal!

Matka, łaski chaj daznaju,
Rany Syna ŭ sercy maju
I hĺyboki pry tym žal!

Ach, kab ja mahła zrabici --
Syna kryž sabie ŭzłažyci
I panieści na haru!

Mnie daj, Matuchna biaźvinna,
Kab z Taboju ja kryž Syna
Nios u kožnuju paru!

ČASTKA III

Intencyja

Ů vapošniej častcy razvažaci-
miem što Zbůaca miły vycier-
piaŭ ad ciarniovaha ŭkaranaŭań-

nia až da śmierci kryžovaj. A
 ũsie Jaho ciarpieŕni, žniavahi,
 rany i blužnierstvy achviarujem
 Ajcu Bohu za dabradziejaŭ, za
 ũsich bližnich našych jak žyvych
 tak pamioršych, za hrešnikaŭ za-
 kamianielych, za dušy cierpiačyja
 ũ čyscy, za ščašlivuju smierć našu.

Himn

A ch, duša maja, kachaŕniem za-
 [palisia,
 Serca zimnoje ślaźmi zalisia,
 Hlaŕ, jak Zbaviciel tvoj ciabie
 Kroŭ pralivaje! [kachaje –

Ŭžo asudzili na śmierć Syna-Boha,
 Na plečy ũskłali kryź z dreva
 [ciaźkoha,
 Niaŕci vializny ciaźar nie zdaleje
 Zbaŭca naš mleje.

Jezus paŕlušna daje ruki, nohi,
 Kat ich da kryźa prybivaje srohi.
 Na kryźy vocat z žoŭciej pada
 I vyśmiavali. [vali

Dreva śviatoje ũžo addaj nam
 [Ciela,
 Kab tam na kryźy daŭżej nia
 [visiela.
 My žniaŭšy z kryźa ũ sercy svaim
 Ślaźmi abmyjem. [skryjem,

O, plačža serca, a plač biaz pry-
[nuki,
Za hrech tvoj Jezus ciarpieŭ stra-
[šny muki;
Mocna žaleju za ũsie svaje viny –
Boža Adziny.

Budź Tabie, Jezu, Češć chvała na-
[vieki,
Za Tvaje muki, ciarpienŭni i ździeki
Ty, što ciarpieŭ tut, Syn Boha
Za našy viny. [Adziny,

**Žalba dušy, ščyra sumujučaj
nad ciarpienniem Zbaŭcy**

Jezu, praz narod svoj niahodny
U čynach z najhoršym złydniem
Jezu moj kachany! [zraŭniany,

Jezu, praz Pilata pahanca
Na śmierć kryžovu niasłušna pry-
Jezu moj kachany! [znany,

Jezu, što ũznios kryž na horu,
Dzie z złydniami byŭ ukryžavany
Jezu moj kachany.

Jezu, praz ludziej praklatych
Pry svajoj śmierci złosna ab-
Jezu moj kachany! [śmiajany,

Jezu, Ajcu dušu addaŭšy,
Na kryży sroha zamardavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz ludziej bahabojnych
U hrobie novym z plačam pa-
Jezu moj kachany! [chavany,
Budź pryvitany, budź vychva-
[lany,
Tak skatavany i źniavažany,
Budź pazdraŭlany i vysłaŭlany,
Boža naš kachany!

**Hutarka dušy z Matkaj
pad kryžam sumnaj**

Ach, mnie Maci, horam źbitaj,
Pad kryžam ślaźmi zalitaj,
Serca sum na častki rvie.

O, Maryja, Tvajho Syna
Z sumam ũ kažnuju hadzinu
Daj praz ślozy ahladać.

Najmilejsy Syn kanaje,
Hałavu na bok skłaniaje.
Razam ź Jim i ja umru.

Kab pamierci mnie z Taboju,
Raździalać biadu dušoju, —
Daj u kožnuju paru.

Ach, nia skaža Syn ni słoŭka,
Pachiliłasia hałoŭka, —
Razam z Synam mnie nia żyć.

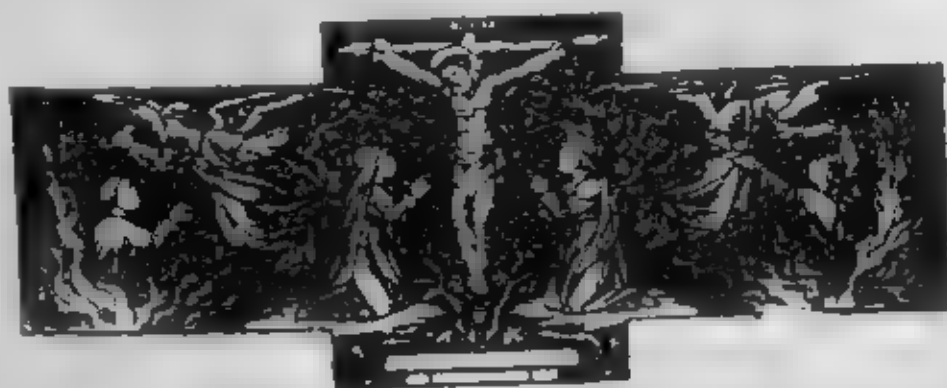
Dazvol mnie, Maryja, Maci,
Muki Syna razvažaci.
Daj u sercy kryž nasić. Amen.

Troičy:

Što ciarpieŭ tak za nas hrešnych,
Jezu Chryŭste, Boža miły,
Zlitujſia nad nami (3)

Muki ■ Synam što dzialila,
Matka, Ŭładarynia ſvietu,
Za nas malisia.

Za nas usich hrešnych,
Za dušy pamioršych,
U čyſcy zamknionych

Ja zhrobuŭstańnie
i žyćcio

Pieśni vialikodnyja

Viasioły dzień

Viasioły dzień dla nas nastaŭ,
Jakoha ceły ťviet žadaŭ;
Siahoŭnia Chrystus z hrobu ŭstaŭ!
Alleluja, Alleluja, Alleluja!

Ŭładar Niabiesny k nam prybyŭ
Jak ćviet na soniejku začviŭ,
Pa śmierci z nami znoŭ zażyŭ!
Alleluja...

Piakielnu nietru zvajavaŭ,
Usieńkich złydniaŭ pakanaŭ,
A hrešnym łasku daravaŭ.
Alleluja...

Da troch dzion u piekle pravioŭ,
Tam paciašaŭ ťviatych Ajcoŭ,
Pašla z Sabaju ich pavioŭ.
Alleluja...

A tyja, što-da-adnaho,
Jak Zbaŭcu ŭbačyli svajho,
Zahavaryli da Jaho:
Alleluja...

Vitaj, žadany nam, vitaj!
O Chryście, nas nie pakidaj,
Z piakielnaj mocy vybaŭlaj.
Alleluja...

Jakuju-ž radaść mieli ŭ ćmie,
Jak Zbaŭcu ŭbačyli ŭ siabie,
Jakoha zdaŭna ždali ŭsie.
Alleluja...

Na treci dzień Sam z hrobu ũstaŭ
Piačaciaŭ na't nie pačapaŭ,
Na stražaŭ žudki strach napaŭ.
Alleluja...

A jak Chrystus z mahiły ũstaŭ,
Svaich apostalaŭ vitaŭ,
Da Matki aniełaŭ pasłaŭ.
Alleluja...

Anioły viernyja maje!
K Dzievańcy jdziecie vy chutčej,
K Najśviatšaj Matańcy Majej.
Alleluja...

Vitajcie Dzievu ad Mianie,
I zašpiavajcie dla Jaje:
Vitaje tvoj Synok Ciabie!
Alleluja...

Pašla u jasnaści takoj
Da Matki zbližyŭsia šviatoj
I pryvitańnie kaža Joj:
Alleluja...

Budź poŭna radaści usia,
Matula rodnaja Maja,
Źałoba skončyłaś tvaja.
Alleluja...

Vitaj-ža, Jezu moj żyvy,
Synok moj luby, załaty,
Paciecha ũsiakaje dušy!
Alleluja...

Ach, velmi viesieła ũžo mnie!
Žyvoha ũbačyŭšy Ciabie,
Jak novym šviet staŭ dla mianie.
Alleluja...

Tak viesieľa z Im reč viaľa,
Caľujučy rany Chrysta,
Z vialikim ščaściem adyjšľa.
Alleluja...

O Chryste, što ũstaũ u try dni,
Hrachi nam našy adpušci,
Dušy zbaũleńnie pryniasi!
Alleluja, Alleluja, Alleluja!

Radujmasia, chryścijanie...

Radujmasia, chryścijanie,
Bo Chrystusa z hrobu ũstańnie
Daravaľa nam zbaũleńnie.
Alleluja, Alleluja, Alleluja!

Patryarchi rady stali,
Što ũ atchlańniach prabyvali,
Jak Zbaũcu svajho daždali.
Alleluja...

I ubačyli jasnoha
Jon adniaũ moc ducha złoha,
Im skazaũ iſci da Boha.
Alleluja..

Z hrobu kamień advaliũsia,
Chrystus z umioršych zbudziũsia
I Maryjam abjaviũsia.
Alleluja...

Apostały sabralisia,
Što byli ũžo razyjšľisia,
Pa Chrystusie smuciačysia.
Alleluja...

My ũsie razam zašpiavajma,
Uskrašeńnie razmyšlajma,
Z hrechu ũstać pastanaŭlajma.
Alleluja...

Chryste, praz z hrobu paŭstańnie,
Daj nam hrachoŭ daravańnie,
Viečnaje dušam zbaŭleńnie.
Alleluja, Alleluja, - Alleluja!

Pieśni na Božaje Ciela

Uvieś šviet...

Uvieś šviet – ziamla i mora,
Ŭsio žyvoje u prastory.
Vyslaŭlajcie miłaść Božu –
Zapiajecie pieśniu hožu

Bijcie nizkija pakłony
Prad Chrystusam utajonym:
Bo u hetaj krošcy chleba
Jość praŭdzivy Boh, iz nieba.

Što byŭ čalaviekam staŭsia,
Dziela nas na muki daŭsia,
I skanaŭ na drevie kryža,
Kab da nieba nas prybliżyŭ.

A ciapier dla nas biaskonca
Šviecić z Hostyi, jak sonca,
Staŭsia nam żyćcia Jon chlebam.
Hrešnikaŭ jadnaje z niebam.

Sercy našy heta čujcie,
Boha miłaści šanujcie,
I davajcie Jamu chvału.
Jakož hodzien, daskaŭału.

I Anioły, Cherubimy,
I šviatyja Serafimy,
Prad tron Božy upadajcie,
Jaho miłašć vychvalajcie.
I my nicma upadajma,
Miłaserdzia uprašajma,
Kab žyćcio nam Boham dana
Mieć na vieki viečny. — Amen.

Zrabiecie miesca...

Zrabiecie miesca: Hošć idzie ź
[nieba,
Cudam ukryty pad vidam chleba
Zbaviciel švietu da nas sstupaje,
I ũ sercach našych tron Svoj
[staŭlaje.

Z bajažniaj Božaj češć addavajcie,
I ź vieraj silnaj ũsie prystupajcie,
Kaštujcie sercam Chleba Žyvoha,
Chrysta-Jezusa, Boha Samoha.

Kali-ž zasiadzie ũ dušach Boh
[mocny

Paklon addajcie Jamu achvotny:
Radašć i ščašcie Jamu špiavajcie,
I čystym sercam Dar vysłaŭlajcie.

Pieśni da Najšviaciejšaha

Serca Jezusa

Serca Jezusa...

Serca Jezusa, miłašć harača,
Da Ciabie molby našy niasiom;
Choć my j wielmi hrešny, adnača
Češć najhłybiejšu Tabie dajom.

Nie vypuskaj-ža Ty z łaski nas,
Dy budź ratunkam u kožny čas,
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas.

Serca Jezusa, Ty, što za našy
Hrachi ciažkija ź nieba zyjšło,
Za čaławiectva na muki strašny-
I Siabie dzidaj prabić dało.

Da Ciabie šlemo prošby svaje,
Adviarni ad nas kary Tvaje.
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Serca Jezusa, symnym da skonu
Za viny švietu z rodu było,
Praz Ciabie ź nieba, z Božaha
[tronu,
Ludziom biaz miery ščaście spłyło:

Chto tolki ščyra čaho žadaŭ,
Usio praz Boža Serca dastaŭ;
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Serca Jezusa, Boha na niebie,
Ŭładar nad nami ŭ kožnu paru,
Niachaj pry pracy, ŭ kožnaj pa-
[trebie
Da Ciabie ŭznosim sercy ŭharu.

Dzie ščaście wiečna, dzie švietły raj,
Ach, Boža, tudy dastacca daj!
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Serca Jezusa, daj-ža nam cnoty:
Vieru, nadzieju, miłaść k Tabie;
Chaj Bohu służym wierna, z ach-
[voty,

I tak zdabudziem nieba sabie.

Abrydź nam mocna usiaki hrech,
Bo tolki boskich chočam paciech
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Serca Jezusa, budź Tabie chwała
Ad űsiaho ű šviecie rodu ludziej,
Kab jana wieki nie pierastała,
Dy űšciaž šyryłaš pa ziamli űsiej.
Budź Bohu chwała ű Trojcy švia-
[toj,

A na ziamli tut – nam supakoj,
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Pieśnia biazdolnych

Śpiašem k Zbavicielu dobramu,
Ślozy i hora niasiem Jamu,
U Jaho znojdziem utuleńnie,
Łasku i zbaűleńnie.

Słuchaj, Jezu, jak molić narod,
Jak jon stohnie pad kryžam turbot,
Horkuju dolu našu źmiani,
Da serca pryharni!

Chajža adčujem blizkaść Tvaju
I zmacnim dušu zbalełuju,
Daj siłu hora pieratryvać –
Budziamo dziakavać.

Słuchaj, Jezu...

Ad sumu, hora, čornaj žudy,
Pry Tvaim aŭtary zaŭsiady,
Chaj znojdziem leki, Zbavicielu,
Dušy Ciašycielu!

Słuchaj, Jezu...

U pòru sumnivaŭ, pieraškod,
Nie dapuščajmasia źnieachvot,
Tolki Chrystu paručajma bol
Jon, Pravadnik, Karol.

Słukaj, Jezu...

Jezus tvaim ščaściem choča byč,
Ŭ niebie navieki z taboju žyč,
Jamu addajsia z ciełam, z dušoj,
Budź ź Jim – jak Jon z taboj.

Słuchaj, Jezu...

Pieśnia da Matki Boskaj

Vitaj Maryja...

Vitaj Maryja, Chrystusa Maci,
Pazvol nam hrešnym Tabie
[češć daci,

Pryjmi Ty našy prošby nizkija,
Za nas malisia – Vitaj Maryja!

Pračysta Panna, biaz żadnaj skazy,
Uścieraży nas chvarob, zarazy,
Ty najstrajniejša rajska lilija
Ačyść pavietra – Vitaj Maryja!

Ty, što karmiła švietu zbaŭleńnie
I nam jak maci, daj pażyŭleńnie;
Ad hoładu nas niachaj ukryje
Tvaja Apieka – Vitaj Maryja!

Ciažki žal miała nad śmierciaj Syna:
Praz Tvaje ślozy, Maci adzina,
Chaj nam chviliny śmierci ciažkija
Spakojny buduć — Vitaj Maryja!

Poŭna pakory, zhodna, cichaja,
Daj ludziam zhodu u našym krai;
Miž nas chaj zhinuć svarki lichija
Kryj nas ad vojnaŭ — Vitaj Ma-
[ryja!

O Najśviaciejša, biaz cieni hrechu,
U koŭnym časie budź nam pacie-
[chaj;
Chaj nas apieka Tvaja zakryje
Ad hniewu Boha — Vitaj Maryja!

Űladarka naša, miž Cherubinaŭ,
Pačuj maleńnie, Nieba Kniah-
[nia,
Što jdzie praď stopy Tvaje śvia-
[tyja,
Za nas malisia — Vitaj Maryja!

Pazvol, Maci...

Pazvol, Maci, pryvitaci
Pieśniaj pryhoža;
Choć davoli, anikoli
Chvalić nia moža:
Ani hrešny čaławiek,
Ni anioły ceły wiek,
Ni światyja, čeść Maryi
Hodnyja addać.

Ja niahodny, pieśniaj rodnaj
Ciabie vitaju
I z biazdoŋnia šlu siahoŋnia
Molby da raju.
Ty mianie nie zabyvaj,
Pamaży i łasku daj.
Tam na niebie u patrebie
Abaronaj budź.

O cudoŋna, łaski poŋna,
Čysta lileja,
Miłaściva, litaściva,
Hrešnych nadzieja.
Viečna ů niebie anioły
Ciabie chvalač viasioły.
Ja žadaju chvalić ů raju.
Ž imi navieki.

Najjaśniejša, najśviaciejša,
Švietu, nieba cud.
Ty zradziła i karmiła
Boha – Syna tut.
Ty, jak zorka pryhoža,
Na tvar hlanuč chto-ž moža,
Dzie na tronie u karonie
Chvałaj jaśnieješ!

Ahladaci tvar u Maci
Prava ja zhubiů,
Bo ad Dzievy – Karalevy
Hrech nas addzialiů.
Ů hrešnym ciele vačyma
Vidzieć tvar niemahčyma,
Bo šviatyja, na't i tyja
Bačaó ździůlona.

Hrecham skutu ja pakutaj
Dbšu abmyju —
I zqalełym sercam cełym
Prašu Maryju:
Što pa šmierci u raju
Vidzieć Jaje žadaju
Prašu huža, daj mnie Boža.
Pa viaki wiečny.

Vostrabramska Maci Boža

Vostrabramska Maci Boža
Kraska čystaja, pryhoža.
Miłaserdzie Tvaje voli
Šviecić Vilni u niadoli.

Ŭ krai našym Ty u čeści,
Niasieš ź nieba dobry vieści!
Ščaście dla našaha kraju
Daješ nam ad Boha z raju!

Ŭsia Ciabie Ruś słavić Biela
I Litva i Polšča ceła,
Bo Ty Maci miłaściva,
Svaim dzietkam dabratliva. —

Ich u smutku paciašaješ,
Słabych, chvorych papraŭlaješ!
I chto tolki k Tabie pryjdzie,
To biaz radaści nia vyjdzie.

Ty tak kažnamu dahodziš,
Što nadzieju ũ sercy zrodziš;
Praz Ciabie usie praviny,
Darujucca ũ Boha Syna!

O Maryja, Matka Boha...

O Maryja, Matka Boha,
Ty nia hardziš anikoha,
Čhto ũ niadoli, ci ũ patrebie
Žvierniecca prad tvoj tron ũ nie-
[bie.

O Maryja, mali Syna,
Nadzieja hrešnych adzina.

Dyk i ja, hrešnik niahodny,
Jak syn da matuli rodnaj,
Da Ciabie, Maci łaskava,
Šlu pakornaj prošby słowa.
O Maryja...

O Matuchna najśviaciejša!
Ŭ raj daroha najprašciejša,
Uprasi mnie być cnatlivym,
I zaŭsiody spraviadlivym.
O Maryja...

Ścieraży ad złych pryhodaŭ,
Ad dušy i cieła škodaŭ,
Hoład, mor, vajnu, pažary,
Adviarni ũsie Boży kary.
O Maryja...

A pa śmierci niachaj Boha,
Ŭ śviatej Trojcy adzinoha,
Z Taboj razam ahladajem
Na wiek wiečny vystaŭlajem.
O Maryja...

Matačka Božaja...

Matačka Božaja, Matačka Do-
[braja
Biednyja dzieci my kličam Ciabie;
Pieśniaj pakornaj molby składa-
[jučy,
Sercy svaje addajom my Tabie.
Nas, svaich dzietack, što ũ Cia-
[bie prosiacca —
Matačka Dobraja, Ty paškaduj;
Łaskaj adžyŭčaju Boha Prad-
[wiečnaha,
Matačka Božaja nas abdaruj.
Vyleč Ty serca nam rany hłybo-
[kija,
Miłasciaj čystaju nas zapali,
Kab chvała Božaja, nia žalba
[wiečnaja,
Ŭ nieba laciela, laciela z ziamli.
Śvietam niabiesnym-ža hałovy
[ciomnyja,
Matačka Božaja, Ty aśviaci,
Kab my paznali ũsie Mudraść
[Adviečnuju,
Bohu służyli tut vierna ũ žyćci.
Daj-ža nam, dzietackam, darohu
[prostuju,
Śmierci chvilinu ščaślivuju daj.
Viadzi nas, Matačka, zorańka
[jasnaja,
Ŭ Chvału wiečnu, u cudny Raj.

Maci pad kryžom stajala

Maci pad kryžom stajala,
Šlozy horka vyliwala,
Jak jaje visieŭ tam Syn.

Jejnu dušu poŭnu bolu,
Poŭnu sumu i niadoli
Z našych mieč prabiŭ pryčyn.

Sumna byla i zbaleła
Až ad bolu časta mleła,
Matka Syna adnaho.

Što tady jana daznała,
Jak praz šlozy ahladała
Muki strašnyja Jaho!

Ach, z ludziej chto nie zaplača,
Jak Chrystusa Matku ŭbača
Ŭ hetkim hory pad kryžom?

Nia tužyč bo niemahčyma.
Jak ŭsie muki prad vačyma
Matki j Syna my źbiarom.

Vidzič – za ludziej praviny
Ŭbičavany Syn Adziny,
Strašnych mukaŭ daznaje.

Vidzič Syna, jak kanaje,
Hałavu svaju skłaniaje,
Ducha Bohu addaje.

Maci miłaści i zhody –
Chaj Tvoj sum sa mnoj zaŭsiody,
Chaj z Taboju plaču ŭšciaž.

Daj, kab serca ũsio harela,
Kab luboŭju ũ Źyćci celym
Byŭ zaŭsiody Zbaŭca naŝ.

Mnie, Šviataja Maci, daj-ža
Rany Jezusa – niachaj-ža
Ŧ sercy buduć, jak piaćać.

Tvajho Syna muki-rany,
Što ciarpieŭ ukryŹavany,
Daj mnie, Maci, pieraniać.

Plakać razam pazvol, Maci,
Ŭ mukach Synu spahadaci
Pokul tut ja na ziamli.

Chaj naplaćusia ad bolu
Pad kryŹom Tvaim davoli –
Hetu łasku mnie pašli.

O Šviataja Maci Boha,
Ja prašu Ciabie niamnoha –
Horki plać chaj zluća nas!

Muki Syna i skanańnie,
Ŭsie naruhi, vyśmiavańnie
RazvaŹać daj ũ koŹny čas.

Daj nasić u sercy rany,
Z kryŹa chaj mnie budzie dany
Duŝ napitak – Syna kroŭ.

A jak pryjdzie Syn Adziny
Nas sudzić za naŝy viny,
Chaj Ciabie ja baću znoŭ.

Chryste, ũ ŝmiertnuju haďzinu,
Praz Tvaje Matki pryćynu,
Pieramohi sciah mnie daj!

Z cieleŋ jak duch rasstaniecca,
Chaj da Ciabie dastaniecca
Da Ciabie Ź raskošny raj! Amen.

Uładarka łaski

Uładarka łaski, bolem praniata,
Zastupnica biez hrachu pačata,
Za nas malisia da svajho Syna,
Kab daravaŹ nam našy praviny!

Zkožnaj, o Matka, k Tabie staronki
Dzietańki žal niasuć skarhi horki
Nia Źzhardź malboju ščyraja, pa-
[kutnaj,
Adchili kary łaskaj mahutnaj!

K kamuž bo, Matka, k kamu my
[pojdziam,
Pomač spahadnu u kaho znoj-
[dziam —
Raźviažy puty hrachu niavoli!
Pryśpiašy našaj kanic niadoli!

Lekarka chvorych, Matka lubovi,
PochaciaŹ hrešnych ašlab akovy,
Tak bo nam ciažka z imi zma-
[hacca,
Ciažka samym cnatlivymi stacca.

Starožka viery, Macarka Boža,
Iz Biełarusi vyžań biazbožža,
Bohu hosanna chaj strojna,
[hromka,
Špiavaje volna, rodna staronka!

Kaliž apošnia prydzie časina,
Apošnia z voka spyłvie šlazina,
Svaimi matčynymi rukami
Zakryj nam vočy navieki. Amen.

Ad zarnicy

Ad zarnicy chaj z ziamlicy
Lacić słava Maryi,
Kożna šviata, čeść bahata
Až pad nieba chaj ūstaje!

Tabie hoža, Maci Boža,
Chvału dušy chaj piajuć,
Božu łasku, poŭna blasku,
Pamaży nam asiahnuć.

Miž žančynaŭ Ty adzina
Łaski poŭna u Boha,
Kvietka majska, zorka rajska
Ašviačaj nam darohu!

Tabie hoža, Maci Boža

Čysta Dzieva, Karaleva,
Krasoj nieba ačaruj
Našy dzietki – ziamli kvietki –
Cnatliwašciu abdaruj!

Tabie hoža, Maci Boža...

Biedny toj...

Biedny toj, chto nie znaŭ Ciabie
[ad rodu
Nikoli nie słaviŭ Tvajho imieńnia,
Da toj biadniejšy, chto piŭ hrech,
[jak vodu
J hardzić spamohaj Tvajoj da
[zbauleńnia.

I z dusy vyhnaŭ ab 'Tabie ŭspa-
 [miny,
 I svajej Matki podľa adčuraŭsia,
 Ach, łaska Boża nie zhladzič
 [praviny
 Tamu, chto z Matkaj łaski ras-
 [praščaŭsia.
 Chto nie usłavič Ciabie słovam,
 [čynam,
 Za tym nia budzieš ŭ sudzie za-
 [stupacca:
 Chto hardzič Matkaj, toj hań
 [buje Syna,
 Toj budzie wiečna u ciemry błu-
 [kacca.
 Chto żyćcia-doli z Taboju nia
 [žviaža,
 Tvaje apieki ŭ hory nia šukaje,
 Toj biez Ciabie i u hrob ciomny
 [laža,
 Biez Ciabie wiečna u pročmie
 [błukaje.
 Żal horki siańnia niasu Tabie ŭ dani
 Chajža jon vymalić mnie pra-
 [bačeńnie,
 I pierad hroznaj Sudździ – Syna
 [kaźniej
 Niachaj zasłonić Matki utuleńnie.
 A kaho, Matańka, ŭ żyćci via-
 [ścimieš,
 Toj dapłyvie da ščaślivaje mety,
 Dla kaho serca Sudździ Ty adčyniš,
 Tahu čakajuć jasnyja zaśviety.

Śpień solovy da M. B.

U ekstazie vidžu Serafinaŭ
Na nieba błakitnych prastorach
I čar ichnich čuju hymnaŭ,
Sałodziačych ludzkoje hora...

To hymny Dziewie Najśviaciejšaj
Najpryhažejšaj z ludziej,
To šviata Matki Najmilejšaj,
Što z majem rajskim k nam idzie
Vyjdziedzha Matańcy na spat-
[kańnie

I vysłaŭlajma Jaje piajańniem
Razmolenych duš...

Płaščom Tvaje apieki zakryj nas,
Nam hrešnym vymali mnoha łask,
O, Dziewańka Boža, Ciabie viel-
[mi prosim,

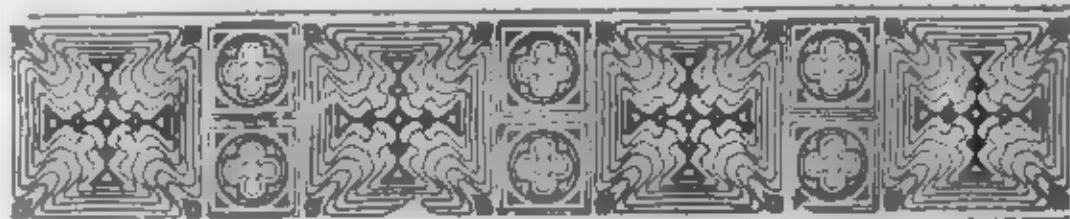
Molby j žalbu zanosim,
Matańka, vysłuchaj nas!...

Śpień solovy da M. B.

Niabiesna Ŭładarynia,
Płačuć dzieci Tvaje,
Ŭlahodź Bożaje karańnie,
Nad nami litaść miej!

Ach, Boha – Sudździu mali.
Ad hniewu zatuli!

Matańka, ŭspamaży,
Darožańku pakaży
Ludziom źbianteżanym
Pakaży ludziom źbianteżanym...

OFFICIUM DA N. D. M. BIAŽVINNAHA ZAČAĆCIA

H a d z i n k i

(Z łacĩnskaha tekstu)

Za naboŹnaje Źpiawańnie abo
adhavarvańnie hetaha Officyjum
Papież Pius IX nadziaľiŹ adpu-
stam 300 dzioŹ (u 1876 h.).

Na Zaranicu

Paćniecie vusny naŹy himn BoŹy
[zaranny,
Ćeść i chvaľu Źpiavaci NajŹvia-
[ciejŹaj Panny.
PrybudŹ nam na pomać, o Ma-
[ryja-Maci,
I ad mocaŹ piakielnych ŹpiaŹaj
[uchavaci.
Chvaľa Ajcu i Synu i Duchu
[Źviatomu,
Bohu na vieki viećny Ź Trojcy
[adzinomu.
Tvorcey duchaŹ niabiesnych i duŹ
[ľudzkich ZbaŹcy.
ZaŹsiody honar – Źlava ľaski Źvia-
[toj DaŹcy.

Himn I

O budź nam pryvitana, Hožaść
[śvietazarna,
Vitaj, Dzieva nad Dzievy, jasna
[zorka ranna.
Poŭna łaski zbaŭleńnia, jasnaść
[najświatlejša,
Śpiašaj śvietu na pomač, Spaža
[najčyściejša.
Matkaj Ciabie dla Slova Boh
[spradvieku vybraŭ,
Jaho za čaławiectva na zbaŭleń-
[nie vydaŭ.
Praz Jaho kruh ziamielny, nieba
[i pavietra
Stvaryŭ Sabie na chvału na pa-
[čatku śvietu.
Ciabie Ulublenicaj Jon Sabie,
[praznačyŭ,
I ad hrachu Adama Ciabie vol-
[naj bačyŭ.
V. Pradbačyŭ Boh ŭsiomocny
[i vybraŭ Maryju,
R. Pryniaŭ Jaje ŭ charomy
[čystu, jak liliju.
V. Boža, paśluchaj malitvy
[našaj.
R. A hołas naš niachaj da Cia-
[bie dojdzie.

Malemsia

O Maryja Ůladarynia ziamli j nieba, Matka Jezusa Chrystusa! Ty nie apušćaješ nikoha j nikim nie pahardźaješ, – ůzhlańža vo- kam łaskavym na nas i miłaser- nym – dy ůprasi nam u Tvajho Syna adpuščennia hrachouŋ na- šych – kab my naboźna razvaž- jućy Niavinnaje Tvajo Zaćaćcie – mahli viečnuju zapłatu atry- mać u niebie, – što chaj daść nam Syn Tvoj, Jezus Chrystus, – jaki z Ajcom i Ducham Šviatym ży- vie j vaładaryć Boh na vieki viečny. Amen.

Ů. Boža, pasłuchaj malitvy našaj
R. A holas naš niachaj da Cia,
[bie dojdzie.

Ů. Boža, budź bahasłaŋlony,
R. Jamu chvała.

Ů. A dušy pakojných vierných
praz miłaserdzie Boža chaj adpa-
čyvajuć viečna.

Ů. Amen.

Na pieršuju

Prybudź k nam na pomać...
Chvała Ajcu i Synu...

(iak na Zaranicu)

Himn 2

Sypaža, budź pryvitana, Mudraści
[Dom Boży,
Kalonnamy, kamieńniem darahim
[pryhožy.
Ad zmannaści blahoŭa švietu
[ścieražona,
Šviataja ŭ łonie matki, šviataja
[zradžona.
Matka duš Bohu miłych, šviatych
[rajska brama.
Ty nadzieja Jakuba, viera Abra-
[hama.
Ty strašna złydniu z piekła, jak
[archanieł silny,
Ty chryścijan prypynak i šlach
[nieabmylny.

Ų. Duch Boży Dzievu-Matku
tvaryŭ pierš čym zory,

R. I paŭvyšyŭ u łascy bolš
za usie tvory.

Ų. Boža paśluchaj malitvy
našaj,

R. A hołas naš niachaj da Cia-
bie dojdzie.

Malemsia

O Maryja, šviataja nieba Ka-
[ralewa i h. d.

Na treciuju

Prybudź k nam na pomač...
Chwała Ajcu i Synu...

(jak na Zaranicu)

Himn 3

Budź pryvitana, Maci – Ty Arka
[Zakonu.
Ty viasiołka na niebie la Boža-
[ha tronu,
Jak to Majzieja dreŭca, što ah-
[niom hareła,
Jak laska Aarona cudna rašćvi-
[cieła.
Ty brama nieba naša, runa Hie-
[deona,
I čystaha plastr miodu mahuta
[Samsona.
Jezus, Syn Najmilejšy, Boh švia-
[tła i lađu,
Chacieŭ Ciabie mieč Matkaj z Bo-
[skaha uradu.
I za Matku abraŭšy, šciaroh usim
[zrodnaj
Plamy hrachu Adama, zmazy pier-
[šarodnaj.

W. Dzie vyšynia, hdzie zornašć
– majo tam prabyvańnie,

R. I ŭ słupie abłočnym majo
panavańnie.

Ÿ. Boža, pasłuchaj malitvy
našaj,

R. A hołas naš niachaj da Cia-
bie dojdzie.

Malemsia:

O Maryja, šviataja nieba Ka-
rалеva i h. d.

Na šostuju

Prybudź k nam na pomač...

I Chwała Ajcu i Synu...

(jak na Zaranicu)

Himn 4

Budź pryvitana, Boha šviatlica
[praŸdziva,

Ty raj aniołaŸ švietły, Dzievań-
[ka stydliva.

Paciecha Ÿsim harotnym, švieža-
[ści kviatovaj,

Ciarplivaści jak Ÿ palmie, čysta-
[ty cadrovaj.

Ty ziamlica levitaŸ nikim nieča-
[pana,

Čysta i pieršarodnaj plamaj nie-
[zmazana.

Miesta Boža, Syjonie, z bramaj
[umacnionaj,

I ad voka šatana pilna ścieražonaj.

V. Jak miž cierniaŭ kalučych
[kvietka lilija,

R. Tak miž dočak Adama Naj-
śviaciejša Maryja.

V. Boža, pasłuchaj malitvy
našaj,

R. A hołas naš niachaj da Cia-
bie dojdzie.

Malemsia

O Maryja, śviataja nieba Ka-
raleva i h. d.

Na dziaviatuju

Prybudź k nam na pomač...

I. Chwała Ajcu i Synu...

(jak na Zaranicu)

Himn 5

Maci zbaŭleńnia śvietu, budź-ža
[pazdraŭlona,

Nad ścieny Izraela, nad wieży
[ŭzvyšona.

Ty zaŭsiody hareła miłasci płā-
[mieńniem,

Ty strašna z Božaj łaski piekła
[pakaleńniām.

Z žančynaŭ najmužniejša, Judyt
[vajaŭnica,

Ty novaha Davida Matuchna
[Dziavica,

Radzicielka ażyŭcy Ehiptu – Ra-
[chela,
Maryja, Najčyšciejša Maci Zba-
[viciela.

Ŭ. Strojnašč Dzievy Maryi
chto-ž apiaječ davoli,

R'. Cieni hrachu ŭ żyćci jejnym
nia było nikoli.

Ŭ. Boža, pasłuchaj malitvy
našaj,

R'. A hołas naš niachaj da Cia-
bie dojdzie.

Malemsia

. O Maryja, šviataja nieba Ka-
raleva i h. d.

Na viačerniuju

[rybudź k nam na pomač...

[Chwała Ajcu i Synu...

(jak na Zaranicu)

Himn 6

Krasa najčaraŭniejša, Karaleva
[lilij,

Ty jošč Hadziŭnik cnoty dy z
[cudoŭnych linij.

Sonca na im pramieŭni anielskija
[sieje,

Maryja miž pramieŭniaŭ, jak
[kvietka jaśnieje.

Maryja nam zašsiody šviecič jak
[zarnica.
Jana praz svajho Syna zbauleń-
[nia krynica.
Miž asotaŭ lilejka, smokaŭ asiliła
Jak miesiac u paŭnočy ludziam
[zašviaciła.

Ÿ. Praz mianie ūzyjšła švietu
jasnaja zarnica,

R. Ziamlu ja aharnuła, jak zor-
na imhlica.

Ÿ. Boža, pasłuchaj malitvy
našaj,

R. A hołas naš niachaj da Cia-
bie dojdzie.

Malemsia

O Maryja, šviataja nieba Ka-
raleva i h. d.

Na Kamplety

Ÿ. Prošba Tvaja, Maryja, nas
usparamahaje,

R. Syn Tvoj, Chrystus, a Boh
naš chaj nam spahadaje.

Prybudź k nam na pomač...
Chvała Ajcu i Synu...

(jak na Zaranicu)

Himn 7

Budź pryvitana Maci ů čystacie
[dziavočaj,
Jašniejšaja za zory tajomnaj, paů,
[nočy.
Tvaja dziůnaja čystašć boskaje
[stupieni.
Kniahinia Ty aniołaů u vianku z
[zialeni.
Matuchna Božaj łaski, hrešnych
[zorka jasna,
Błudnym na žyćcia mory Ty na-
[dzieja ščasna.
Brama raju, zdaronje ů Tvajoj
[abaronie,
Daj Boha nam ubačyć na hor-
[nym Syjonie.

V. Maryja, imia Tvajo jak alej
[na rany,

R. Tvoj voblik šviaty dla nas
ukachany.

V. Boža, pasłuchaj malitvy
našaj,

R. A hołas naš chaj da Ciabie
dojdzie.

Malemsia

O Maryja, šviataja nieba Ka-
raleva i h. d.

Achviaravańnie

Dziewie šviatoj z pakłonam mol-
[by achviarujma,
Žyćcio Jaje i cnoty ů svaim sercy
[čujma.
Prasiema, kab da Boha nam
[šlach pakazała,
Kab u ciažkaj hadzinie nas uspa-
[mahała.

Antyfona

Była volnaj Maryja ad plamy
pieršarodnaj zmazy – ani znaku
hrachu skazy.

R. Ů čystym Začaćci svaim
była Bohu miła.

V. Prosim za nas hrešnych kab
Jaho ůmalila.

Malemsia

Boža, što praz Biavinnaje Za-
čaćcie Maryi Dziavicy žytło ho-
dnaje Synu Tvajmu zhatoviŭ, i
dziela šmierci Jahonaj Maryju
ŭchavaŭ ad viny pieršarodnaj, –
daj pakorna prosim, kab my
praz zastupnictva Jejnage volny
byli ad hrachu ŭsialakaha j nia-
vinnymi k Tabie pryjści zasłu-
żyli. – Praz Chrysta Zbaviciela
našaha, što z Taboju ů jednašci
Ducha Sviatoha żyvie j valada-
ryć na vieki viečny. Amen.

Pieśni roznyja

Pieśnia ab apiecy Boskaj

Chto tolki zdasca na apieku Božu
I dumki ščyra ũ Jaho ruki zloža,
Śmieła toj skaža: maju schovy ũ
[Boha,

Znaci nia budu ničoha błaħoha.

Bo ũbaraniŭ Jon mianie ad nia-
[voli,

U złoĵ napaści nia zhinu nikoli;
Ŭ ciani schavaje Svaich kryllaŭ
[wiečna,

Pad Jaho vokam budzieś spać
[biaśpiečna.

Za plačom budzieś Jaho niezda-
[bytym,

Jak za źaleznym akavanym ščy-
[tam,

Budućnia strašny tryvoha i streły,
Jakija sieje pryhoda ũ dzień biely.

Kala Ciabie šmat tysiač hałoŭ laža,
Strašnuju siłu mieč Boży pakaža
Zhuba napeŭna: vačami svaimi
Pomstu ubačyš nad hrešnymi
[ŭsiami.

Ty-ż mieŭ nadzieju ũ Najvyšej-
[šym Tronie,

Što Boh łaskavy ũsiahdy abaronie:
Ciabie nia čepie błaħaja pryhoda,
K tabie nia zojdzie ũ tvaju cha-
[tu škoda.

Buduč ciabie skrož vartavač
[anieli,
Dzie tolki budzieš – ů darozie, ů
[paścieli...
Na rukach buduč nasić, čaławieča,
Kab dzie ab kamień noh nie pa-
[kalečyŭ.

Budzieš taptaci nahoju adkrytaj
Zviarou i źmiejaŭ, vužak jada-
[vitych;
Na lvie strašennym siadzieš nie-
[ŭznaroku,
I na ahromnym budzieš jeździć
[smoku.

Čuj, što Boh kaža: chto mianie
[miłuje,
I majo Imia chto ščyra šanuje,
Ja taŭo tak-ža wiečna nie zabudu,
Ŭ hory ŭsialakim pamahaci budu.

Vysłuchać hołas taŭo Ja hatovy,
Ž jim Ja ů pryhodzie, i ů mianie
[jon schovaŭ
Chaj peŭny budzie, peŭny uva-
[ženńia,
I let starejšych i svajho zbaŭleń-
[nia.

O moj Boža

O moj Boža! vieru Tabie –
A ŭsio vieru ja dla Ciabie,
Ŭsiu nadzieju ů Tabie maju,
Za ŭsio Ciabie vychvalaju.

Ty satvaryŭ, Ty adkupiŭ,
Ty mianie, Boža, ašviaciŭ;
Za to Tabie, hdzie jość ludzi,
Čeść i sława niachaj budzie.

Tabie, Boža, kłaniajusia,
Na Tvaju volu zdajusia,
A być tolki chaću ŭ niebie,
Pa ŭsie wieki słavić Ciabie.

Żal mnie, Boža, zhrašyŭ Tabie,
Praz hrech dastaŭ piekła sabie;
Dy nia tak żal zhuby maje,
Jak żal, Boža, kryŭdy Tvaje!

Ach moj Boža ja kajusia,
Daruj viny, papraŭlusia;
Dy ŭžo chiba pamierć volu,
Na hrech bolejš nie pazvolu.

Dla Tvajho spadabańnia
Chaću spaŭniać prykazańnia;
Żyć i ŭmierać chaću ŭ Tabie,
Bo Ty dobry sam u Sabie.

O Jezusie, Zbavicielu
Sercaŭ našych Ciešycialu,
Da ruk, da noh Tvaich paŭšy,
Kajemsia za hrachi našy.

Całujućy Tvaje rany,
O Jezusie naš kachany,
Ruki, voćy k niebu ŭznosim,
Adpuščeńnia hrachou prosim.

Ślozy našy vylivajem,
Ščyrym sercam prykakajem:
Pakul budziem z ludźini žyci,
Nia budziem Bohu hrašyci.

O Maryja, Matka Boska!
Ty šviataja kvietka rajska!
Malisia Bohu za nami,
Niahodnymi hrešnikami.

Ůsie Šviatyja ůzhlańcie ź nieba!
Vašaj łaski nam patreba;
Maleciesia vy za nami,
Niahodnymi hrašnikami.

Chvała Bohu praůdzivamu,
Chvała ů Trojcy Adzinamu,
Chvała Ajcu, razam Synu,
Chvała i Duchu Šviatomu.

Chryšcijanski himn

My chočam Boha, Dzieva Maci,
Svaich dziaciej pasłuchaj zoů,
My chočam Boha prasaůlaci,
Jamu žyćcio addać i kroů.

Bahasłavi nas, Maci,
Bahasłavi naš rod –
My chočam Boha prasaůlaci,
Jahony vierny my narod.

Chaj budzie Boh ůsiamiejnym kole:
Žyćci baćkoů, dziciačych snach;
Chaj budzie Jon u knižcy, škole,
U adpačynku, ů pracy dniach.

Bahasłavi nas i h. d.

My chočam Boha ů ščašci, hory,
Zahadach ůłady, knihach praů;
Na poli, horach i na mory
Zakon Jahony kab nastaů.

Bahasłavi nas i h. d.

My chočam Boha ũ kažnym sta-
Jamu piaje kryvicki rod: [nie,
Rabotnik, sielanin, miaščanie —
Naš Bielaruski ũvieś narod.

Bahasłavi nas h. d.

My chočam Boha ũ našym krai,
Miž bielaruskich biednych strech
U našaj movie i zvyčai
Nia moža mieci miesca hrech.

Bahasłavi nas i h. d.

Chaj budzie Boh u nas zaŭsiody:
U čas viasiella i ũ ślazach,
Chvilinach buraŭ i niaŭzhody,
Žyčci spakojnym i ũ trudach.

Bahasłavi nas i h. d.

My chočam Boha, Jaho prava;
Jaho natchnieńnie — naš pačym;
Usio žyćcio — Jahona słava;
Jaho zahad — naš kožny čyn.

Bahasłavi nas i h. d.

Prad vočy Tvaje...

Prad vočy Tvaje, Boža, hrech
kladziom svoj siańnia — i z ka-
raj, nam naležnaj, robim paraŭ-
nańnie.

Kali-ž dobra, ũciejem što my
narabili, — to mała jašče cierpim,
bolš bo zasłużyli.

Ciažejšym storaz jość naša hra-
šeńnie, — jak dana Taboju za
hrech naš ciarpieńnie.

Karu za hrech svoj dobra my
znajem, – adyž hrašyc kinuć ja-
šče nie žadajem.

Ad kary Tvaje, Boža, siańnia
my biaz siły, – nia kidajem hra-
šyc, adnak, Boža miły!

Ciarpieńniem duša naša zabita,
– hrašeńniem adnak-ža nikoli
nia syta.

Ad ździeku nam užo ledź-ledź
žyviecca – hrech adnak zaŭsiody
z nami astajecca.

Doŭha źdžeš apamiatańnia, my
nia chočam hladzieci, – kali-ž nas
karaješ, nia možam šciarpieci.

Prad karaj hałosim, što błaħa
zrabili, – a pa kary zabyvajem,
ab čym hałasili.

Kali mieč Tvoj nad saboju
bačym, mnoha abiacajem, – jak
tolki mieč schavaješ, słowa nie
spaŭniajem.

Kali nas karaješ, prosim źmi-
ławańnia, a jak pierastanieš, iz-
noŭ prymušajem Ciabie da ka-
rańnia.

Pryjmi nas, bolš nia budziem
hrašyc užo, Boža, – bo kali nie
paškoduješ, spraviadliwašć Tvaja
zahubić nas moža.

Zašsiody, moj Boža...

Zašsiody, moj Boža, dziŭlusia
[Tabie ja –
I ŭ nočy spakojnaj, i ŭ zorkach
[jasnych –
I jak stohnie bura, jak šumič za-
[vieja –
I ŭ błyskach sonca, i ŭ małan-
[kach strašnych.
Dziŭny Ty, o Boža, i u traŭcy
[polnaj,
U koŭnaj rašcinie, i ŭ krascy pry-
[hoŭaj,
Dziŭny u tvareńni tak strojaha
[śvietu, –
Ty daješ pahodu i pryhoŭašć letu
Ja dziŭlusia Tabie ŭ dušy majoj
[Boža –
Dzie ŭsieńka zakryta dla złosna-
[ha voka –
Źyćcio dzie asobna – a Ty jaho,
[Boža,
Haduješ laskava, tajomna, hły-
[boka.
Najbolej dziŭlusia Tabie ja, Prad-
[wiečny,
Što Ty u natury Svajoj bieška-
[niečny:
Choć usio zahinie – śviet pačniec-
[ca nowy –
Ty Viečnatryvały – wiečny Tvaje
[Słovy.

Chyste vidziš majo serca

Chyste, vidziš majo serca,
Maje tajnicu dušy:
Tabie žaluš ũ paniaviercy,
Maje šlozy asušy.

Vyrakajusia ja hrechu,
Ščyra plaču za błudy,
Pryšli-ž ũrešcie mnie paciechu,
Za niadolu, za trudy.

Daješ hora mnie z potreby,
Nie zabyŭ kab cnoty ja:
Bo u ščaści nie zdaleŭ-by
Pavažać krasu žyćcia.

Ale-ž kryž ujeŭsia ũ plečy,
Łancuhi u ruk, u noh:
Vorahi padniali miečy,
Kab paŭstaci ja nia moh.

Chyste-Jezu, pašla muki,
Mieŭ-ža Ty tryumfu čas:
Ražviažy-ž i nam ũžo ruki,
Bo hrachi zhłumili nas...

U darozie da svabody,
Daj-ža nam šviaty Dar Tvoj:
Bahaslaŭ usie narody,
Na zbratańnie, na spakoj.

O Boža, Zbaŭca naš...

O Boža, Zbaŭca naš,
Ty miłaść nam pakaž,
Z niadoli vyzval nas,
Zbudzi Ty nas ũžo raz.

Ty vočy nam adkryj
I švietu nam pašlij –
Ty praŭdu nam pakaž,
O Boža, Zbaŭca naš!

(solo) O, Boža...

O, Boža, što našuju dolu
Krutymi šlachami viadzieš
Niachajža my znajdziem patolu,
Jak nas Ty na sud pazavieš.

I jak zahrozič nam kara
Za svajavolu, za hrešny błud,
Chaj źmienšyč šviataja Achviara
Strašenny, strašenny Tvoj prysud!

O Ty Pradviečny...

O Ty Pradviečny, Vaładaru
[švietu,
Što ziamli, soncu vyznacaješ metu,
Ab Tabie, Boža, jak ja lublu dumač,
Da chto ũ sabie Ty – nie mahu
[sudumač

Ci kinu pozirk pa ziamli krubom ja,
Dzie žamiarynka snuje pad nahoju,
Ci u błakitnu vyś yhłyblu voka,
Ciabie šukaju blizka i daloka

I chtož taki Ty? duša ũsciaž pytaje;
Musiš byč hroznym, kali hrom
[puščaješ,

Musiš byč dobrym, kali stvaryŭ
[nieba,

Daŭ luboŭ sercu, daŭ hałodnym
[chleba.

Zakryty vočy maje hrachu jm-
[hłóju,
Nie mahu ũbačyč Ciabie prad
[saboju,
O, kab ubačyŭ choć raz ũ żyč ci
[hetym –
Hłasiŭby: chto Ty pierd usim
[śvietam!

(solo) Ŭładaru śvietu

Ŭładaru śvietu, Boža ũsioma-
[hutny,
Ty, što dazvoliŭ Ajcom Siabie
[zvaci,
K Tabie uznosim hołas naš pa-
[kutny
Budź łaskaŭ dolu lepšuju nam
[daci!

Pryrok Ty nadusio Tabie adda-
[nym
Pomač spahadnu baćkaŭskaj
[apieki,
Dyk chaj adstupiač vorahi pa-
[hany.
I nie hraziač nam zahubaj na-
[vieki!

A kali śmierč nam zahłanie u
[vočy,
Nastanie naša sudnaja hadzina,
Pryjmi k Sabie nas tady, dobry
[Ojča
Jak baćka rodnaha pryjmaje syna!

Pieśni psalmy

Ščališvy, chto u radu...

Ščaślivy, chto ŭ radu błaħich nia
[ŭstupaje,

Chto vybraŭ vuzkiju darohu,
Da nieba jdzie joju, haścincy mi-
[naje,

Što ciahnuć da piekła parohu.

Ščaślivy, chto Bohu na służbu
[addaŭsia,

Kab ščyra arać Jaho nivu;

Ščaślivy, chto viernym va ŭsim
[Jamu staŭsia.

Zdaleŭšy naturu lanivu.

Ščaślivy, chto ŭčuŭšy harotnych
[stahnańnie,

Pa vuzkaj ciarnistaj darozie
Pajšoŭ z dobraj voli svaje na
[spatkańnie

Jon biednym – i staŭsia ŭ spa-
[mozie.

Chto zvažyŭ marnotu dačasnaści
[hetaj,

Pa ścieżcy jdzie ciarnistaj
[śmieła.

Dy zlučany vieraj sa śvietłaju
[metaj,

Dušu svaju lubić – nia cieła.

Chto jšoŭ pa askołkach prykla-
[dam Chrystovym,

Pjučy horku čaru ciarpieńnia,

I kožnuju cbvilu pajsci byŭ ha-
[tovy
Za praŭdu na ździek zaślapien-
[nia.

Chto vypaŭniŭ ščyra prykaz mi-
[ławańnia,
Jak sam siabie bliźniaha svoha
Dzialiŭsia z ubohim kusočkam
[nadańnia,
Ŭspamohšy ŭ patrebie, čym
[zmoha.

Chto vierny byŭ Bohu ŭ pryz-
[vańni zaŭsiody:
Spačatku da samaj kančyny –
Voś toj tolki wiečnaje vart naha-
[rody:
Być synam niabiesnaj ajčyny.

Chvalema Boha...

Chvalema Boha usim našym by-
[tam,
Dakul iskryca żyćcia u nas tleje,
Dakul duch ludzki ślacham tru-
[davitym
Uvyś uźniasiecca, a cieła stru-
[chleje.

Nie pakładajcie nadziei na świece
U silnych świetu biaz serca lu-
[dzinach:
Bo supakoju nia budziecie mieci,
Aż duch spaćnie vaś ŭ padnie-
[bnych vyšynach,

Hrešnych mahutnašć pry śmierci
[zmaleje,
Duch ich adojdzie u wiečnyja
[ciemni,
Ich rozum bystry jak imhła źvia-
[treje,
I kožny pojmie, što žyli daremnie.
Bahaslaŭlony, chto Bohu pavie-
[ryŭ,
Złažyŭ nadzieju ŭ Jaho ťviatoj voli,
Chto niedałužnašć svaju dobra
[źmieryŭ
Ŭzyvaje Boha ŭ doli ci niadoli.
Bo praŭda Boža nikoli nia zhinie,
A sud Jahony daťcihnie niaviercu:
Daťć supakoj Jon cichoj biedačynie
Daťć asaŭodu skryŭdžanamu sercu.
Raźviaža Boh naš nohi zakava-
[nych,
Što praŭdu ťvietu vierna abvia-
[ščali.
Adčyniě vočy u ciemru zahna-
[nych,
Što sumna z bolu da Jaho stahnali.
Padojmie biednych, što u hrech
[upali
Z niadoli, ździeku, złybiady, ciar-
[pieńnia;
Pamoža słabym, kab chutčej paŭ-
[stali
I z spraviadlivym daznali zbaŭ-
[leńnia.

Boh nie pakinie udovy, siroty,
Boh nie zabudzie ślozaŭ ich ha-
[račych,
Adčynić sumnym da raju varoty.
Adhonić tolki hrašnikoŭ lađa-
[čych.

Boh zapanuje kaliś nad Syonam,
Što ũ hory ščyra da Jaho harnu-
[ŭsia,
Tady-j nad našym zabytym za-
[honam
Prachodžy skaža: «Duch jaho
[pračnuŭsia».

Z żalu biazdoŭnia...

Z żalu biazdoŭnia, z hłybini pa-
[kory,
Ŭ ciemry sumnivaŭ, biez nadziej-
[nym hory:
Ciabie ŭzywaju, Boża spravia-
[dlivy,
Pačuj-ža hołas i budź miłaściwy.
Bo kali budzieś na hrech uvažaci
I praŭdy serca ludzkoha pytaci,
Nie ustaicca słaboje stvareńnie:
Kožny šukaje ũ Ciabie ačyščeń-
[nia.

I dzieła prava, dzieła Tvaje voli,
Šukaŭ Ciabie ja ũ kryŭdach i
[złój doli:
Zrańnia da nočy duša tak čakała,
Na Tvajo słowa nadzieju składała.

Hdzie-ż miłaserdzie i hdzie vy-
[baŭleńnie,
Z hrachu-niadoli ci panievaleń-
[nia:
Adno u Boha, świetu Pravadaŭcy
Adno ŭ Chrystusie, ad śmierci
[Vybaŭcy.

Ledź tolki...
(Pavodle ps. 62)

Ledź tolki bliśnie na niebie zar-
[nica,
Duch moj, o Boža, na Ciabie
[čakaje,
Duša žadaje, jak doždžu travica,
I ceła z stohnam da Ciabie ŭzdy-
[chaje.

Ŭ suchoj ziamlicy, biazvodnaj i
[trudnaj,
Zalitaj žahaj paŭdzionnaha sonca,
Ciabie šukaju u darozie błudnaj,
Da Tvajho ŭłońnia sumuju bias-
[konca.

Šlacham ciarnistym żyćcio ahar-
[taju,
Ruku całuju Tvajho źmiłavańnia
Tvoj Ohład wiečny himnam apia-
[vaju
I vieru siańnia u źmioršych paŭ-
[stańnie.

I bahasłaŭlu, Boža, Tvaje dzivy
Ŭ formach prajavy i u źmienach
[času

I svaje ruki kvoły i lanivy
Ůznašu u nieba za ajčynu našu.

Kab nie zahyci Ciabie anikoli:
Ci ů łoży miakkim, ci čviordaj
[pašcieli
Adkryci myslaj šlachi Tvaje voli
I Tvaju pomač spaznaci u dziele.
Radašć mnie serca ahniom za-
[palaje,

Što nie pazbyůsia Tvaje ja apieki:
Tvoj Duch pradviečny mianie
[atulaže,
Da Ciabie smahnu, Boža moj,
[navieki.

Chvalecie Boha...

Chvalecie Boha usieńkija ludzi,
Usie narody ad kraju da kraju:
Bo abjaviůsia ů miłaserdzia cud-
[zie,

A Jaho praůda na vieki tryvaje.

Šviatyja dušy na niebie vysokim
I vy z harotnaj i sumnaj ziamlicy
Aniołki Boży u rai dalokim,
I usie siły ů zahviezdnaj imhlicy,

Jaho ůsiamocnašć, Jaho švieta-
[zarnašć,

Hołasam trubnym na šviet raz-
[nasiecie,

A spraviadlivašć, dla ludcoů spa-
[hadnašć,

Pry mnohastrunnaj liry apiajecie.

Chvalecie-ž Boha roznym choram
[składam,
Na cichaj liry, žalejkach arhana,
I na cymbalach harmanijnym
[ladam:
Chwała wiečna chaj budzie Bohu-
[dana.

Dzień toj hniewu...

Dzień toj hniewu, dzień niabyły,
Ů im šviet celý stanie pyłam –
Šviedčyc David tak z Sybillaj.
Jak vialiki strach nastanie,
Kali Boh niespadziavana
U tajomnašč sere zahlanie.

Truby hołas strašnym tonam
Zbudzić źmioršych ůsich staronaů
I pastavić ich prad tronam.
Šmierć, šviet celý, z žacham hlanie,
Kali ůmioršy z hrobu ůstanie
Dla adkazu Sudździ dańnia.

Voš i kniha, dzie špisana
Ůsich prastupnašč, choć niaznana,
Usim budzie adčytana.
Jak zasiadzie Boh na tronie,
Skryty viny Jon adslonie
I ůkaraje pa zakonie.

Što pačnu ja nieščašlivy,
Abaronca dzie praůdzivy –
Kali ů strachu j spraviadlivy!
Ů majestacie strašny Boža,
Zbaůlać darma Tabie hoža,
Tvaja miłašč heta moža.

Dla mianie byŭ spracavany,
 Adkupiŭ ukryžavany,
 Chaj nia hinuć Tvaje rany.
 Sudździa, Boża spraviadlivy,
 Pokul pryjdzie sud strašlivy,
 Budź ciapier mnie litaścivy.
 Z žacham baču hrachou chmary,
 Rumianicca styd na tvary,
 Boża dobry, zbaŭ ad kary!
 Daravaŭ Ty Mahdalenie,
 Łotru z kryža daŭ zbaŭleńnie —
 Mnie-ž nadzieju ŭ adkuplennie.
 Maja prośba mała znača, —
 Ty voś Dobry, daj adnača —
 Ŭ wiečnaj kary chaj nia plaču.
 Chaj z aŭcami apynusia,
 A kazlou ŭścierahusia,
 Na pravicy chaj znajdusia.
 Addzialiušy złych plamieńnie,
 I pasłaušy na mučeńnie,
 Mnie u niebie daj zbaŭleńnie.
 Prad Tvaim malusia tronam,
 Sercam sumu, boli poŭnym,
 Majej śmierci budź patronam.
 Och, dzień plaču, jak z mahilaŭ
 Na sud ščyry z svaich vinaŭ
 Hrešnik prad tron Boży ŭstanie.
 Ŭspomni, Jezu, toj haźziny,
 Što ciarpieŭ z majej pryčyny,
 Nie karaj mianie za viny.
 Dobry Jezu, zbaŭca miły
 Supakoj ušim adžyłym
 Niachaj spłyvie na mahiły.

Patrabniejšyja liturhičnyja špievy

Salve Begina

Salve, Regina, mater misericórdiae; vita, dulcédo et spes nostra, salve. Ad te clamámus éxsules filii Hevae. Ad te suspirámus geméntes et flentes in hac lacrimárum valle. Eja ergo, advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte. Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exsílum osténde. O clemens, o pia, o dulcis Virgo María.

Asperges me...

Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor, lavábis me et super nivem dealbábor.

Miserére mei, Deus, secúndum magnam misericórdiam Tuam.

Glória Pátri et Fílio et Spíritui Sáncto, sicut erat in princípio et nunc et semper, et in saécula saeculórum. Amen.

Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor, lavábis me et super nivem dealbàbor.

V. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

R. Et salutáre Tuum da nobis.

Oremus

Praésta nobis, quaésumus Dómine, hac aqua aspérsis, sanitátem córporis, integritátem mentis, tutélam salútis, securitátem spei, corroboratióem fidei. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Prad Najšv. Sakr.

Budž zašsiody pachvalony,
BAd usich nas praslaułony,
Najšviaciejšy Sakrament.
Naš niabiesny Traktament.

Pry zakryéci N. S.

Budž viečna pachvalony, Najšviaciejšy Sakrament, praŭdziva Ciela i Kroŭ Zbaŭcy našaha Jezusa Chrystusa.

O salutaris Hostia

O salutáris Hóstia!
Quae coeli pandis óstium,
Bella premunt hostília
Da robur, fer auxílium.
Uni trinóque Dómino
Sit sempitérna glória
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria. Amen.

Tantum ergo

Tantum ergo Sacraméntum,
Venerémur cernui;
Et antiquum documéntum
Novo cedat ritui;
Praestet fides suppleméntum
Sensuum deféctui.

Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio. Amen.

V. Panem de coelo praestitísti
eis, (Alleluja).

R. Omne delectaméntum in se
habéntem, (Alleluja).

Oremus

Deus, qui nóbis sub Sacra-
ménto mirábili passiónis tuae me-
móriam reliquisti: tríbue, quaé-
sumus, ita nos córporis et sán-
guinis tui sacra mystéria vene-
rári; ut redemptionis tuae fruc-
tum in nobis júgiter sentiámus:
Qui vivis et regnas in saécula
saeculórum. Amen.

Rex Christe

Rex Christe primogénite,
Agnéllé Dei mýstice,
Virtútum fons, vita,

Mundi caro viva;
Divinitátis Hóstia,
Aetérni Patris víctima,

Omnium Plasmátor,
Mundi Restaurátor,
Tuo nos Córpoze réfice

Sacróque Sanguine áblue
Sordes nostrae culpae —
Jesu Christe.

Te Deum

Te Deum laudámus: * te Dó-
minum confitémur.

Te aetérnum Patrem * omnis
terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli,
et univérsae Potestátes:

Tibi Chérubim et Séraphim,
* incessábili voce proclámant:

Sanctus, * Sanctus, * Sanctus
* Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt coeli et terra * maje-
státis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum
chorus.

Te Prophetárum * laudábilis
númerus.

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésie;

Patrem * imménsae majestátis

Venerándum tuum verum * et únicum Filium,

Sanctum quoque * Paràclitum Spiritum.

Tu Rex glóriæ * Christe.

Tu Patris * sempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum susceptúrus hóminem, * non horruísti Vírginis úterum.

Tu, devícto mortis acúleo, * aperuísti credéntibus regna coelórum.

Tu ad délixteram Dei sedes, * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo quaesumus, tuis fámulis súbveni, * quos pretióso sáanguine redemísti.

Aetérna fac cum sanctis tuis: * in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum,
Dómine, * et bédedic haereditáti
tuae.

Et rege eos, * et extólle illos
usque in aetérnum.

Per síngulos dies * benedíci-
mus te.

Et laudámus nomen tuum in
saeculum, * et in saeculum
saeculi.

Dignáre Dómine die isto * sine
peccato nos custodire.

Miserére nostri, Dómine, * mi-
serére nostri.

Fiat misericórdia tua, Dómine
super nos, * quemádmódum spe-
ravimus in te.

In te, Dómine, sperávi: * non
confúndar in aetérnum.

MINISTRANTURKA

Abo sposab pasluhoŭvannia da Imšy św.

Ministrant. majučy pryslužvać da Imšy. pamahaje ŭ zakrystyi adziecca ksiandzu. potym biare imšał, nizka klaniojecco pierad kryžam i vychodziačy z zakrystyi zazvonić, dajučy znać dla narodu, što kziondz vychodzić z Imšoj św. Kali Imša św. budzie čytanaja, to treba zvanić tolki adzin raz, a kali śpiavanaja – to try razy. Pryjšoŭšy pierad aŭtar, ministrant klenča na adno kalena, potym uschodzić razam z ksiandzom da aŭtara i kładzieć tamaka na padušcy ci na pulpicie Imšał. Kali pierachodzić pierad aŭtarom z adnej starany na druhuju, to zaŭsiody pryklenča, na pravaje kalena, – kali Najśviaciejšy Sakrament zakryty, i na dva kaleny, – kali Najév. Sakrament adkryty.

Pałažyŭšy Imšał na aŭtary, ministrant schodzić da stupieniaŭ aŭtara, pierachodzić na storanu Evanelii i tut, uklenčyŭšy pierad stopniem aŭtara, žahnajecca z ksiandzom i pačynaje adhavarvać psalm 42, a potym Confiteor i hetak dalej. Prysłużvajněy da Imšy, t reba ŭvazać, kab nie adladacca, nia vieści ja-

koj hutarki, ale ũvažna spaũniać usio toje, ťto vymahajecca pry takim vysokim pasľuhavańni. Adhavaravajučy ministranturku nia treba ťpiaťacca, ale adhavarvać i davać adkazy ksiandzu uvažliwa, nia nadta mocna, ale i nia nadta cicha.

Paradak prystuŹvańnia budzie taki

Ksiondz. In nómine Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti. Amen. Introíbo ad altáre Dei...

Ministrant. Ad Deum qui laetíficat juventútem meam.

K. Júdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta: ab hómine iníquo, et dolóso érue me.

M. Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: quare me repulísti, et quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?

K. Emítte lucem tuam, et veritátem tuam: ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

M. Et introíbo ad altáre Dei: ad Deum qui laetíficat juventútem muam.

K. Confitébor tibi in cithara,
Deus, Deus meus: quare tristis
es, ánima mea, et quare contúr-
bas mei

M. Spera in Deo, quóniam ad-
huc confitébor illi: salutáre vul-
tus mei, et Deus meus.

K. Glória Patri et Fílio, et Spi-
ritui Sancto.

M. Sicut erat in princípio, et
nunc, et semper: et in saécula
saeculórum. Amen.

K. Introíbo ad altáre Dei.

M. Ad Deum, qui laetíficat ju-
ventútem meam.

K. Adjutórium nostrum in nó-
mine Dómini.

M. Qui fecit coelum et terram.

M. Misereátur tui omnípotens
Deus, et dimíssis peccatis tuis,
perducat te ad vitam aetérnam.

K. Amen.

M. Confíteor Deo omnipoténti,
beátae Maríae semper Vírgini,
beáto Michaéli Archángelo, beáto
Joánni Baptístae, sanctis Apó-
stolis Petro et Paulo, òmnibus

Sanctis, et tibi, Pater, quia peccávi nimis, cogitatióne, verbo et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Mariám semper Vírginem, beátum Michaélem Archàngelum beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos, Petrum et Paulum, omnes Sanctos et te, Pater, oráre pro me a Dóminum Deum nostrum.

M. Misereátur vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam aetérnam.

M. Amen.

K. Indulgéntiam, absolutiónem, et remissioném peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus.

M. Amen.

K. Deus, tu convérsus vivificábis nos.

M. Et plebs tua laetábitur in te.

K. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

M. Et salutáre tuum da nobis.

K. Dómine, exáudi orationem meam.

M. Et clamor meus ad te véniat.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spírítu tuo.

Ciapier uschodzić na stupieni aŭtara i na pieramieniu z miuistrantam havora:

K. Kýrie eléison.

M. Kýrie eléison.

K. Kýrie elejson.

M. Christe eléjson.

K. Christe eléjson.

M. Christe eléjson.

K. Kýrie elejson.

M. Kýrie eléjson.

K. Kýrie eléjson.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spírítu tuo.

Pašla taho kziondz admaŭlaje malítvy, a skoučyŭšy havora.

K. Per omnia saécula saéculórum.

M. Amen.

Kali ksiondz skonča malítvy (kal-lektu) i adčytaje Epistahu, daje znak rukoju pa Imšale i tahdy ministrant kaža:

M. Deo gratias.

Ustaje i pieranosić imšať na staranu Evanélii.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spírítu tuo.

*K. Sequentia sancti Evangélii
secúndum N.*

M. Glória Tibi Dómine.

Kali ksiondz pa Evangelii caľuje
Imšaľ, ministrant klenča pa staranie Epi-
staľy i kaľa:

M. Laus Tibi Christe.

Pa Evanelli: Credo.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spírítu tuo.

Kali ksiondz pračytaľy Offertorium
(achviaravańnie), biare patenu z Ho-
styjaj i padyjmaje jaje na rukach, mini-
strant zvoníť (*pieršy raz*). Pa achviara-
vańni padaľe ampulki: z vinom i vadoju,
a potym biare tacku i ampulku z vadoj
i palivaje ksiandzu na palcy. Kali
kstondz skaľa: «Orate fratres», mini-
strant adkazvaje:

*M. Suscipiat Dóminus sacrifi-
cium de mánibus tuis, ad láudem
et glóriam nominis sui ad utili-
tatem quoque nostram, totiusque
Ecclesiae suae sanctae.*

Pa skončanych cichich malitvach:

*K. Per omnia saécula saéculo-
rum.*

M. Amen.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spírítu tuo.

K. Sursum corda.

M. Habemus ad Dóminum.

K. Gratias agamus Dómino Deo nostro.

M. Dignum et justum est.

Kali ksiondz skonča Prefacyjü i havora «Sanctus» – ministrant zvoníč (*druhi raz*) trojčy pa try razy, takim paradkam, kab uderyć zùanoókam dzieviać razoů. Pierad Padniasieńniem iznoů treba zvanić (*treci raz*) takim paradkam: kali ksiondz biare ũ ruki Hostyju i žahnaje jaje, treba zvanić trojčy, kali ksiondz pryklenča – zvonicca iznoů trojčy, kali padymaje św. Hostyju – taksama trojčy, tolki z bolšym praciaham, a kali ksiondz iznoů klenča – taksama trojčy. Hetak sama zvonicca i pry padniasieńni kielicha. Na «Per ipsum» pierad «Ojča naš») zvonicca. (*čaćviorty raz*) tak, jak na «Sanctus». Potym ksiondz kaža:

K. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

Končačy «Pater noster».

K. Et ne nos inducas in tentationem.

M. Sed libera nos a malo.

Kali ksiondz pierałomić św. Hostyju.

K. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

K. Pax Domini sit semper vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

Potym, kali ksiondz biare Hostyju św. i dzierżący jaje nad łpatenaj, bjecca ũ hrudzi i każa «Domine» - ministrant zvonie (piaty i apošni raz) trojčy z praciaham. Pa komunii nalivaje ũ kielich vina z ampułki, a potym z ampułak palivaje ksiandzu na palcy vinom i vadoju. Pastaviŭšy ampułki, pieranosie imšał na staranu Epistały.

K. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

K. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

K. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

K. Ite missa est, abo Benedicamus Domino.

M. Deo gratias.

Kali-b ksiondz pakinuŭ imšał adčy-nienym, to ministrant jaho pieranosić.

K. Benedicat vos omnipotens
Deus, Pater et Fílius et Spíritus
Sanctus.

M. Amen.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

K. Initium Sancti Evangélíi
secundum N.

M. Glória Tibi Dómine.

Pašla apošniaj Evānelii ministrant
kaža:

M. Deo grátias.

Na hetym Imša św. končycca. Mini-
strant biare z aŭtara imšaŭ, varočajecca
idzie pierad ksiandzom u zakrystyju.

Uvaha

Treba viedać, što ŭ Imšy žalobnaj
(za niabošczyka); 1) nie adhavarvajecca
na pačatku ŭvieš psalm 42 *Judica me
Deus*, 2) i ksiondz zamiest: *Ite missa est*
kaža: *Requiescat in pace*, na što jamu
adkazvajecca. «Amen».

Pieśni j malitvy

Za Baćkaŭščynu

I

Boža, što kaliś narody
Na asobki padzialiŭ
I chacieŭ, kab narod kožny

Movaj rodnaj havaryŭ.
Ŭzhlań-ža na narod biazdolny
Biełaruski, što k Tabie
Hołas cichi, padniavolny,
U pakornaj šle malbie.

Aśviaci naš rozum vieraj,
I nadzieju ŭ dušu, ŭli,
Dy ahoń lubovi ščyraj
Ŭ sercach našych zapali!
Daj, kab zierniatka prabudy
Zalaciela ŭ kožny kut
Biełarusi, kab usiudy
Uzyjšło i tam i tut.

Kab runiela, vyplývala,
Krasavała, naliło
I, našpieŭšy, ŭ tok niamala
Umałotu pryniasło.
Pamažyž nam, Boža miły,
Prabudzicca da žyćcia,
Udziali parady, siły,
Kab nia źbilisia z pućcia.

Dyk żyvi-ž Ty i krasujsia,
Naša Maci, Biełaruś,
Da krajoŭ čyžych raŭnujsia,
Jści dziaciej k sabie prymuś.
Chaj biarucca da raboty,
Dom narodny budavać.
I bahaciacca u cnoty,
Kab pašla im raj dastać.

II

Mahutny Boža, Ŭladar sušvietaŭ
Vialikich soncaŭ i sere małych!
Nad Bielarusiej cichaj i vietłaj,
Rassyp pramienni Svaje chvały.

Daj spor u pracy budniej i šeraj,
Na chleb štodzienny, na rodny
[kraj,

Pavahu, siłu i wielič viery
U našu praŭdu, u pryšlašć – daj!

Daj uradlivašć žytniovym nivam
Ŭčynkam našym pašli ŭmałot,
Zrabi mahutnaj, zrabi ščašlivaj
Krajinu našu i naš narod!

III

Boža Ojča Mahutny Ŭsioŭstva
rycielu, što nadzialiŭ narody
luboŭju da rodnaha kraju i voli,
daj nam zrazumieć, što tolki vola
akrašana bahabajažniu pryvia-
dzie kraj naš da ščašcia.

Zžalsia, molim Ciabie, nad na-
rodam našym i baćkaŭščynaj,
što ŭ niavoli stohnie na sobskich
rodnych prastorach, i daj zažyc
nam žyćciom svabodnym ščašli-
vym ŭ vysłaŭlaŭni Imia Tvajho.
Amen.

Ž M I E S T

BAČ.

Kalandaryk
Pradmovy da I, II i IV vydannia

ČAŠĆ I.

Paciery i katechizmy

Paciery	1
Katechizmy	4

ČAŠĆ II

Malitvy i nabaženstvy

Malitvy raniešnja	9
Malitvy viačernija	14
Malitvy za pamioršych	18

Razmyšleñni

Niadzielašnja	19
Paniadzielkavaje	21
Aŭtorkavaje	24
Na sieradu	26
Na čačvier	28
Na pjatnicu	30
Na sybotu	32
Imša św.	36
Malitvy imšalnyja z liturhii	39
Malitvy imšalnyja z rasmyšl	64
Malitvy pašla cichaj Imšy św.	75

	BAČ.
Niešpar	78
Ružniec	87
Daroha Kryža	103

ČAŠĆ III

Sakramenty

Chrost i Kryžmawańnie	133
Pakuta i Eucharystyja	135
Malitvy prad spowiedździu	138
Rachunak Sumleńnia	138
Žal za hrachi	141
Psalmy Pakutnyja	144
Malitvy prad Kamunijej šv	155
Malitvy pa Kamunii šv	158
Malitva pierad Zbaŭcam Ukryža- vany, adpustovaja	161
Malitva da šv. Tamaša z Akv	162
Šviatarstva	163
Malitva za Ajca šv.	165
Malitva za Biskupaŭ i Prezbyt.	166
Suženstva	166
Malitva maładych	167
Apošniaje Pamazańnie	168
Malitva chvoraha	169
Maleńni za kanajučaha	171

ČAŠĆ IV

Litanii

Litanija da Najšviaciejšaha Imień- nia Jezus	174
Litanija da Najšv. Serca Jez.	179
Akt pašwiaty celaha rodu ludzkoha Najšv. Sercu Jezusa	182
Litanija da NDM, Lorenskaja	185
Litanija da šv. Jazepa	189
Litanija da Usich šwiatych	191

Litanija da šv. Antoniaha	197
Malitva da šv. Teresy ad Dziciatka	
Jezus	201
Malitva da šv. Kazimiera	201

ČAŚĆ V

Pieśni

Pieśnia raniešniaja	202
Pieśnia pry pracy	203
Pieśnia viačerniaja	204
Pieśnia pierad Imšoju [Na tvar upaŭšy]	204

Na pracesyju

Boža, viačystaj dabracie addany	205
Tvaja čeś chwała	206
Pad tvaje prychodzim dźviery	208

Suplikacyi

Suplikacyja I	209
Suplikacyja II	210
Pieśnia paśla Imśy šv. [Boh naš prypynak]	211
Pieśnia pa Niešpary [Dobraj nočy, Jezu]	212

Kaladnyja

Viečny rodzicca	214
Pakazałaś ž nieba	215
Anieł skazaŭ pastuškom	216
Ziamla i nieba	217
U načnuju ciš	219
Naradziŭsia, nam žjaviŭsia	220
Pryjšli-prylacieli	222
Boh pryniaŭ ludzkoje ciela	223
Pastuški spali	223
Pastuški pialali	224

	BAČ.
Naradživja Chrystus Boh	225
Pasľuchacie ludzi	226
Nočka chaja	227
Nočka-cuc	228

Na Vialiki Post

Nabožnym mercam	229
Šviaty Kryž	231
Jezu Chryste	234
Na kryž pryłty	235
Jezu, Boža maserny	236
Pieśni Žalby	238

Vallikodoyja

Viasioły dzień	251
Radujmasia, chrycijanie	253

Na Božaje Cieła

Uvieš šviet ziamla mora	254
Zrabiecle miesca	255

Da Najšviaciejšala Serca Jezusa

Serca Jezusa	255
Pieśnia biazdolnych	257

Da Matki Božaj

Vitaj Maryja	258
Pazvol Maci	259
Vostrabramska Maci Boža	261
O Maryja, Matka Boha	262
Matačka Božaja	263
Maci pad kryžam stajala	264
Uladarka łaski	266
Ad zarnicy	267
Biedny toj	267
U ekstazie vidžu	269
Niabiesna Uładarynia	269
Hadzinki [Officium da NDM]	270

Pieśni roznyja

Chto tolki zdascca na pieku	
Božu	281
O, moj Boža [<i>Uatż Polack B. Mar-</i> <i>tusevič, 10 h. pierad kasini</i>	282
My chačam Boha	284
Prad wočy Tvaje	284
Zaŭsiody moj Boža	286
Chryste, widziš majo serce	288
O Boža, Zbaŭca naš	288
O Boža, što našuju doh	289
O, Ty Pradwiečny	289
Ŭładaru świetu	290
Dzień toj hniewu	297

Pieśni — Isalmy

Ščasliwy, chto ŭ rācu blahich nia	
ŭstupaje	291
Chvalem Boha	292
Z żalu biazdoŭnia	294
Ledż tolki	295
Chvalecie Boha	296

Patrabbiejšyja liturhičnyja śpievy

Salve Regina	299
Asperges me	299
Rudż zaŭsiody pachvalony	300
Budż wiečna pachvalony	300
O salutaris Hostia	300
Tantum ergo	301
Rex Christe	301
Te Deum	302
Ministranturka	305

Pieśni i malitvy za Bačkaŭščynu

Boža, što kaliś narody	313
Mahutny Boža	315
Boža Ojča [malitva]	315
Zżalsia [malitva]	315

Slabrynstva – pačynajecca ad uračystaha pryjma na rekomendacyju i de-
cyzyju kompetentnych dziejnikaŭ «Ruży»
a lehitymujecca formalna: upisnoj pa-
śviedkaj značkom, parolem.

Abaviazki slabr. – žyćcio moralnaje,
idejna-arhanizacyjnaja salidarnaść, ach-
vočaja pasłuchmianaść uladam «Ruży»,
adhavarvannie svaje tajnički, aplata skla-
dak.

Rola Pačynaln. – źjednyvać novych
slabr., davać pomač i zastupnictva Ze-
lat. svaje Piatnaccatki.

Rola Zelatar. – kiraviectva 15-ki,
rekomendacyja da pryjma abo vyda-
leńnia slabr.

Rola Nadzelat. – kiraviectva Nadpiatn.
vodla dyrektyvaŭ Ružrady i jejnych
orhanaŭ vykanaŭčych.

**Rola Ružrady Parafj. i jejnaj Dy-
rekcyi** – hałoŭnaje administrat. i ducho-
vaje kiraviectva «Ružaj», pryjmo – vy-
dalańnie slabr., zahad biblijat., kolportaž
literatury, i.t.p.

Rola Naddyrekcyi – heneralnaja ini-
cjatyŭna-ustavaďaŭčaja i apelacyjnaja
śnutry; reprezentacyjnaja – navonki.

Karyści – uspamoha duchova-reli-
hijnaja, łaski nadpryrodneyja z Mšoŭ śv.
nabażeństvaŭ, adpustaŭ, zdabyvanych
Bractvam na ŭсім śviecie; karyści idej-
na-ŭzhadavaŭčyja, kulturna-praśviet-
nyja, časami matarjalnyja.

**Praŭnaść kanoničnaja i cyvilnapu-
bličnaja** – vyplывaje z takajež praŭnaści
parafii i dyecezyi.

